

§ 216 **Södertälje kommuns avfallsplan 2015-2020**

Dnr KS14/267

Sammanfattning av ärendet

Tekniska nämnden är renhållningsnämnd och svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken. Tekniska nämnden beslutade i september 2012 att ge samhällsbyggnadskontoret uppdraget att ta fram en ny avfallsplan. En projektgrupp bildades och ett förslag till Avfallsplan 2015-2020 för Södertälje kommun togs fram. Planen var på samråd under tiden 13 januari – 31 mars 2014.

I juni 2014 beslutade tekniska nämnden, efter att ha godkänt samrådsredogörelsen, att samhällsbyggnadskontoret skulle ta fram handlingar inför utställning av avfallsplanen. Under utställningstiden, den 23 juni – 28 augusti 2014, inkom elva yttranden varav nio från remissinstanser och två från allmänheten. Yttranden har sammanställts i en utställningsredogörelse, bilaga 2.

Förvaltningen föreslår att tekniska nämnden och kommunstyrelsen godkänner utställningsredogörelsen samt tillstyrker förslaget till avfallsplan. Vidare föreslås kommunfullmäktige beslut att anta Avfallsplanen för 2015-2020.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 13 oktober 2014

Avfallsplan 2015-2020 för Södertälje kommun, bilaga 1

Synpunkter inkomna under utställningen, bilaga 2

Tekniska nämndens beslut den 12 juni 2014, § 93

Tekniska nämndens beslut den 11 december 2014, § 155

Yrkanden

Ewa Lofvar Konradsson (MP) yrkar bifall till förslaget med tillägg, i enlighet med beslut i tekniska nämnden, under målområde 4 under rubriken Åtgärdsbehov: Rikta en informationskampanj på flera språk ”Håll Södertälje rent” till kommuninvånarna.

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S), Mats Siljebrand (FP) och Staffan Norberg (V) yrkar bifall till förslaget med tillägg i enlighet med tekniska nämndens beslut.

Mats Siljebrand (FP) yrkar som tillägg vidare att planen ska kompletteras med att en rökfri zon ska inrättas på gågatan mellan Stora torget och Ekdahlgatan.

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

	2014-12-22	
---	------------	---

Boel Godner (S) yrkar avslag på Mats Siljebrands tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner först att förslaget till avfallsplan, inkluderande tekniska nämndens tilläggsförslag om en informationskampanj, vunnit kommunstyrelsens bifall. Ordföranden finner även att Mats Siljebrands tilläggsyrkande avslagits.

Kommunstyrelsens beslut för egen del:

1. Utställningen och utställningsredogörelsen godkänns.
2. Förslaget till ny Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun tillstyrks med tillägg under målområde 4, under rubriken Åtgärdsbehov: Rikta en informationskampanj på flera språk "Håll Södertälje rent" till kommuninvånarna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar ny Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun med tillägg under målområde 4, under rubriken Åtgärdsbehov: Rikta en informationskampanj på flera språk "Håll Södertälje rent" till kommuninvånarna.

Reservation

Mats Siljebrand (FP) anmäler reservation till protokollet till förmån för det egna tilläggsyrkandet.

Beslutet expedieras till:

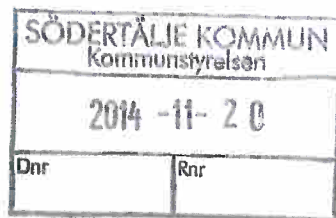
Akten

Justerandes signum

Anslagsdatum

2014-12-22

Utdragsbestyrkande

2014-10-13

Tjänsteskrivelse

Dnr
TN-2013-00523-313
KS 14/267

Kontor

Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare

Annika Linde

annika.linde@sodertalje.se

Tekniska nämnden

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Beslut om ny avfallsplan för 2015-2020**Sammanfattning av ärendet**

Tekniska nämnden är renhållningsnämnd och svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken. Tekniska nämnden beslutade i september 2012 att ge samhällsbyggnadskontoret uppdraget att ta fram en ny avfallsplan. En projektgrupp bildades och ett förslag till Avfallsplan 2015 -2020 Södertälje kommun togs fram. Planen var på samråd under tiden 13 januari – 31 mars 2014.

I juni 2014 beslutade tekniska nämnden, efter att ha godkänt samrådsredogörelsen, att kontoret skulle ta fram handlingar inför utställning av avfallsplanen. Under utställningstiden, mellan den 23 juni – 28 augusti 2014, inkom elva (11) yttranden varav nio (9) från remissinstanser och två (2) från allmänheten. Yttrandena har sammanställts i en utställningsredogörelse, bilaga 2.

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att tekniska nämnden och kommunstyrelsen godkänner utställningsredogörelsen samt tillstyrker kontorets förslag till ny avfallsplan.

Vidare föreslås kommunfullmäktige att anta Avfallsplanen 2015-2020 Södertälje kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2014-10-13

Protokoll TN § 93, 2014- 06-12

Bilaga 1 - Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun

Bilaga 2 - Synpunkter inkomna under utställningen

Ärendet

Tekniska nämnden är renhållningsnämnd och svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken. Tekniska nämnden beslutade i september 2012 att ge samhällsbyggnadskontoret uppdrag att ta fram en ny avfallsplan för Södertälje kommun. En projektgrupp med representanter från miljökontoret, kommunstyrelsens kontor, samhällsbyggnadskontoret och Telge Återvinning AB, har arbetat fram ett förslag till ny Avfallsplan 2015-2020. Parallellt har även arbetet med att ta fram nya föreskrifter för avfallshantering pågått.

Avfallsplanen ska ge en tydlig bild av hur avfallshanteringen ser ut idag samt vilka ambitioner kommunen har för framtiden. En avfallsplan ska beskriva nuläget, t.ex. vilka aktiva anläggningar som finns samt en sammanställning av nedlagda deponier. Planen ska även innehålla de mål kommunen har gällande insamling av avfall, vilka delmål och åtgärder som behövs för att uppnå målen samt hur planen ska följas upp.

Förslag till ny avfallsplan har varit på utställning mellan den 23 juni – 28 augusti 2014. Under utställningstiden inkom elva (11) yttranden, varav nio (9) från remissinstanser och två (2) från allmänheten. Yttrandena och synpunkter har sammanställts i en utställningsredogörelse, bilaga 2.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Någon kostnadsberäkning av måluppfyllelse av avfallsplanen och fullständig konsekvensanalys har inte tagits fram. Det har inte varit genomförbart inom ramen för detta uppdrag. Varje nämnd och bolag behöver arbeta in åtgärderna för måluppfyllelse av avfallsplanen i sina årliga verksamhetsplaner och budget. Åtgärder som inte kan finansieras inom ram ska hanteras som andra investeringsåtgärder eller resursfrågor i Mål & Budget.

Barnchecklistan

Förslaget kommer inte att påverka barnens villkor negativt.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till tekniska nämnden och kommunstyrelsen:

1. Godkänna utställningen och utställningsredogörelsen.
2. Tillstyrka kontorets förslag till ny Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun.

Tekniska nämndens och kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Anta tekniska nämndens och kommunstyrelsens förslag till ny Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Kenneth Hagström
Samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet expedieras till: Handläggaren, Akten

Avfallsplan

Södertälje kommun 2015–2020

Antagen av kommunfullmäktige 20xx-yy-zz

INNEHÅLL

Inledning	3
Avfallstrappan	4
Om Södertälje kommun	4
Avfallshantering i Södertälje kommun	4
Mål för hantering av avfall i Södertälje kommun	8
Uppföljning och utvärdering	8
Hushållens avfall	9
Matavfall	11
Avfall från enskilda avlopp	12
Nedskräpning och dumpning	13
Nöjda medborgare	14
Nedlagda deponier	15
Bygg- och rivningsavfall	16
Sammanställning av mål	17
Förkortningar och definitioner	18
Bilageförteckning	19

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 20xx-yy-zz

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Tekniska nämnden

Dokumentet gäller för: Alla nämnder, förvaltningar och bolag

Dokumentet gäller till och med: 2020

Inledning

”Det övergripande målet för miljöpolitiken – generationsmålet – är att nästa generation ska få ta över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta”

RIKSDAGSBESLUT OM MILJÖMÅLEN

■ **AVFALLSHANTERINGEN I SVERIGE** har utvecklats mycket de senaste tio åren. Mindre än 1 procent av hushållens avfall deponeras i dag – 99 procent materialåtervinns eller förbränns, och energin tas till vara. Den totala mängden avfall ökar dock varje år. För att nå målet om ett hållbart samhälle måste vi vända denna trend och avfallsmängden minska. Även avfallets innehåll av farliga ämnen måste minska.

Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige. Det övergripande målet för miljöpolitiken – **GENERATIONSMÅLET** – är att nästa generation ska få ta över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Generationsmålet ska vara vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället.

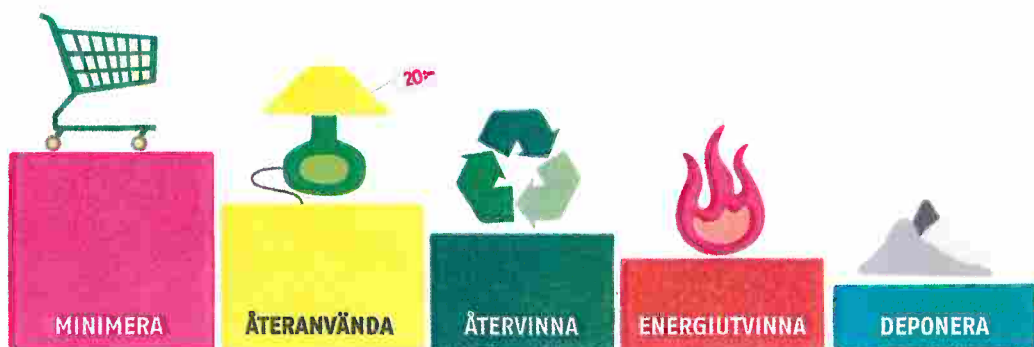
Hanteringen av avfall är en viktig del av samhällets miljöarbete och tekniska försörjningssystem. Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan.

Avfallsplanen ska vara ett verktyg för att utveckla hanteringen av avfall i kommunen. Planen ska ge en bild av dagens avfallshantering, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur de tas omhand. Planen ska också ange riktningen för den framtida avfallshanteringen.

En viktig del är att öka kunskapen om avfallshanteringen hos samtliga aktörer. Avfallsplanen ska också redovisa vilka mål som kommunen har satt upp för att minska avfallets mängd och farlighet. Kommunens mål ska bidra till att uppfylla målen i den nationella avfallsplanen.

Tyngdpunkten i avfallsplanen ligger på hushållsavfall, det vill säga avfall som uppkommer hos hushållen och liknande avfall från verksamheter. Avfallsplanen är, tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om renhållning, renhållningsordning för kommunen.

(forts nästa sida »)

Avfallstrappan. Grunden för den svenska lagstiftningen om avfall är EU:s avfallsdirektiv. I det anges att avfallspolitiken bör ha som mål att minska resursanvändningen och främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin, vilken även kallas för avfallstrappan. Generellt gäller att resurshushållningen ökar ju högre upp i trappan man går. Avfall ska i första hand minimeras, i andra hand återanvändas, i tredje hand återvinnas, i fjärde hand energiutvinnas och som sista alternativ deponeras.

Om Södertälje kommun

Södertälje kommun ligger i södra Storstockholm. Kommunens yta är 610 km² – 525 km² landyta – med en befolkningstäthet på cirka 170 personer/km². Av kommunens invånare bor cirka 90 procent i någon av tätorterna, Södertälje, Järna, Mölnbo, Hölö och Ekeby-Tuna-Sandviken.

Landskapet är varierat med såväl skogs- och odlingslandskap som en fin skärgård. I söder finns Saltsjön och i norr Mälaren, och däremellan Södertälje kanal som flyter genom Södertälje stad. Kommunen gränsar till Botkyrka, Salem, Nynäshamn, Ekerö, Strängnäs, Nykvarn, Gnesta och Trosa kommuner.

Kommunen har drygt 91 700 invånare (2014-06-30), varav hälften män, hälften kvinnor. Medelåldern är cirka 39 år, vilket gör Södertälje till en relativt ung kommun. Södertälje är en mångkulturell kommun, cirka 49 procent av kommunens invånare har utländsk bakgrund.

År 2010 var antalet hushåll omkring 37 000, varav nästan två tredjedelar bodde i flerbostadshus och en tredjedel i småhus. Antalet fritidshus i kommunen (inklusive kolonistugor) är cirka 1 500. I flera av kommunens fritidshusområden pågår en förändring – från fritidsboende till permanentboende.

I Södertälje kommun finns fler än 7 000 verksamma företag med omkring 47 500 anställda. Närmare 33 procent arbetar inom tillverkningsindustrin. Handel, byggindustri och företagstjänster är också stora branscher, liksom vård, omsorg och utbildning.

Södertäljes mål, strategier och riktlinjer för hur man vill utvecklas lokalt och regionalt för att uppnå en bred hållbarhet både ekonomiskt, miljömässigt och socialt finns beskrivna i kommunens översiktsplan "Framtid Södertälje". I översiktsplanens kapitel om tekniska försörjningssystem anges övergripande riktlinjer för avfallshantering.

Avfallshanteringen i Södertälje kommun

(se karta intill »)

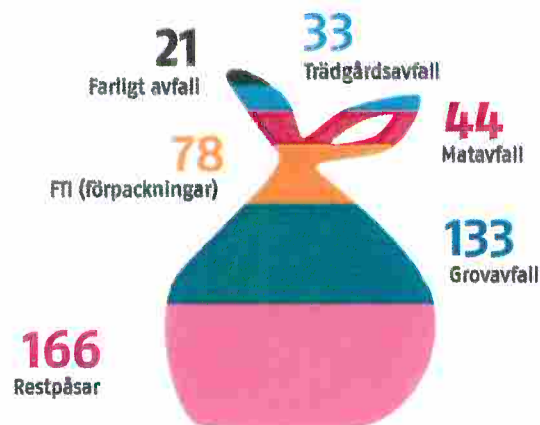
HUSHÅLLENS AVFALL

Varje kommun har ett renhållningsansvar. Det innebär att kommunen är skyldig att se till att hushållsavfallet inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning och att avfallet återvinns eller bortskaffas. I Södertälje är Telge Återvinning AB utförare av renhållningen. Telge Återvinning AB är ett helägt kommunalt bolag. Insamling och behandling av hushållsavfallet finansieras med avfallstaxan. Kommunfullmäktige beslutar om taxans storlek och fördelning.

RESTPÅSAR och **GRÖNA PÅSAR** hämtas av en sopbil och körs till Tvetå Återvinningsanläggning för

Totalt samlades **67 000 TON** hushållsavfall och förpackningar in 2012, det motsvarar **680 KG** per invånare, eller **475 KG** per invånare om avfall från enskilda avlopp inte räknas med. Av den totala mängden avfall var **16 000 TON** restpåsar (vanliga "soppåsar"), **4 300 TON** matavfall, **3 200 TON** trädgårdsavfall, **13 000 TON** grovavfall, **7 700 TON** tidningar och förpackningar, **2 000 TON** farligt avfall och **20 000 TON** var avfall från enskilda avlopp.

FAKTA

Hushållsavfall 2012 (kg/invånare)

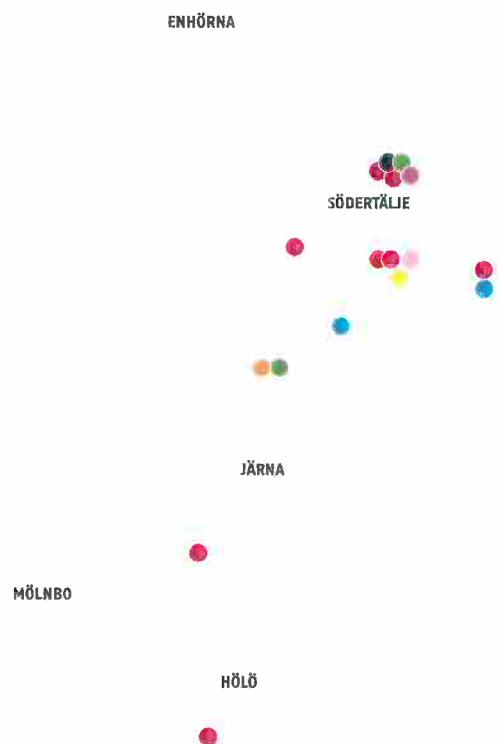
sortering. Restpåsen körs sedan till förbränning på en anläggning utanför kommunen. Gröna påsen förbehandlas och körs till det kommunala reningsverket, Himmerfjärdsverket, för rötning. Biogasen som bildas uppgraderas till fordonsgas.

FARLIGT AVFALL är ett samlingsnamn för alla typer av avfall som har farliga egenskaper. Hushållen lämnar farligt avfall på återvinningscentralerna eller till miljöbilen.

GROVAVFALL kallas det avfall som är tungt eller skrymmande. Möbler, trä, wellpapp, gips och isolering är exempel på grovavfall. Hushållen lämnar själva grovsopor på någon av återvinningscentralerna (Returen eller Tveta). Vissa fastigheter har grovsoprum där denna typ av avfall kan lämnas. Den största andelen grovsopor förbränns. Trä eldas på Igelstaverket medan exempelvis möbler förbränns på en anläggning utanför kommunen. Wellpapp och metall återvinns. Gips och isolering deponeras på en anläggning utanför kommunen.

TRÄDGÅRDSAVFALL lämnas på någon av återvinningscentralerna. Trädgårdsavfall komposteras på Tveta Återvinningsanläggning och blir sedan anläggningsjord.

FÖRPACKNINGAR och **TIDNINGAR** är avfall som har producentansvar. Hushållen lämnar sina förpackningar på återvinningsstationerna, vilka sköts av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI, som ansvarar för att förpackningarna återvinns. I Södertälje stad samt i tätorterna Järna, Hölö, Mölnbo samt Ekeby-Tuna-Sandviken erbjuds hushållen fastighetsnära insamling, hemsortering, i flerfackskärl. Då samlas både förpackningar och hushållssopor in i samma sopkärl. I vissa flerbostadshus finns fastighetsnära insamling. (forts nästa sida »)

Avfallsanläggningar i Södertälje kommun.

Fullständig lista redovisas i bilaga 2.

- Deponi
- Återvinningscentral
- Skrotanläggning
- Mellanlagring av avfall
- Mellanlagring av avfall och massor
- Mellanlagring av kemiskt avfall
- Bergkross och massor
- Förbränningsanläggning

AVFALL FRÅN ENSKILDA AVLOPP är den största andelen hushållsavfall. Kommunen har en betydande del boende utanför tätorterna och i många fritids- husområden. Flytande toalettavfall från slutna tankar, trekammarbrunnar och avskiljare samt från minireningsverk hämtas med sugbil. Slammet töms sedan i det kommunala avloppsreningsnätet och behandlas tillsammans med kommunens övriga avloppsvatten i det kommunala reningsverket, Himmerfjärdsverket. Sedan 2012 finns kapacitet att behandla cirka 10 procent av materialet från de slutna tankarna i kommunen vid Telge Näts våtkompostanläggning i Hölö.

Övrigt avfall i kommunen

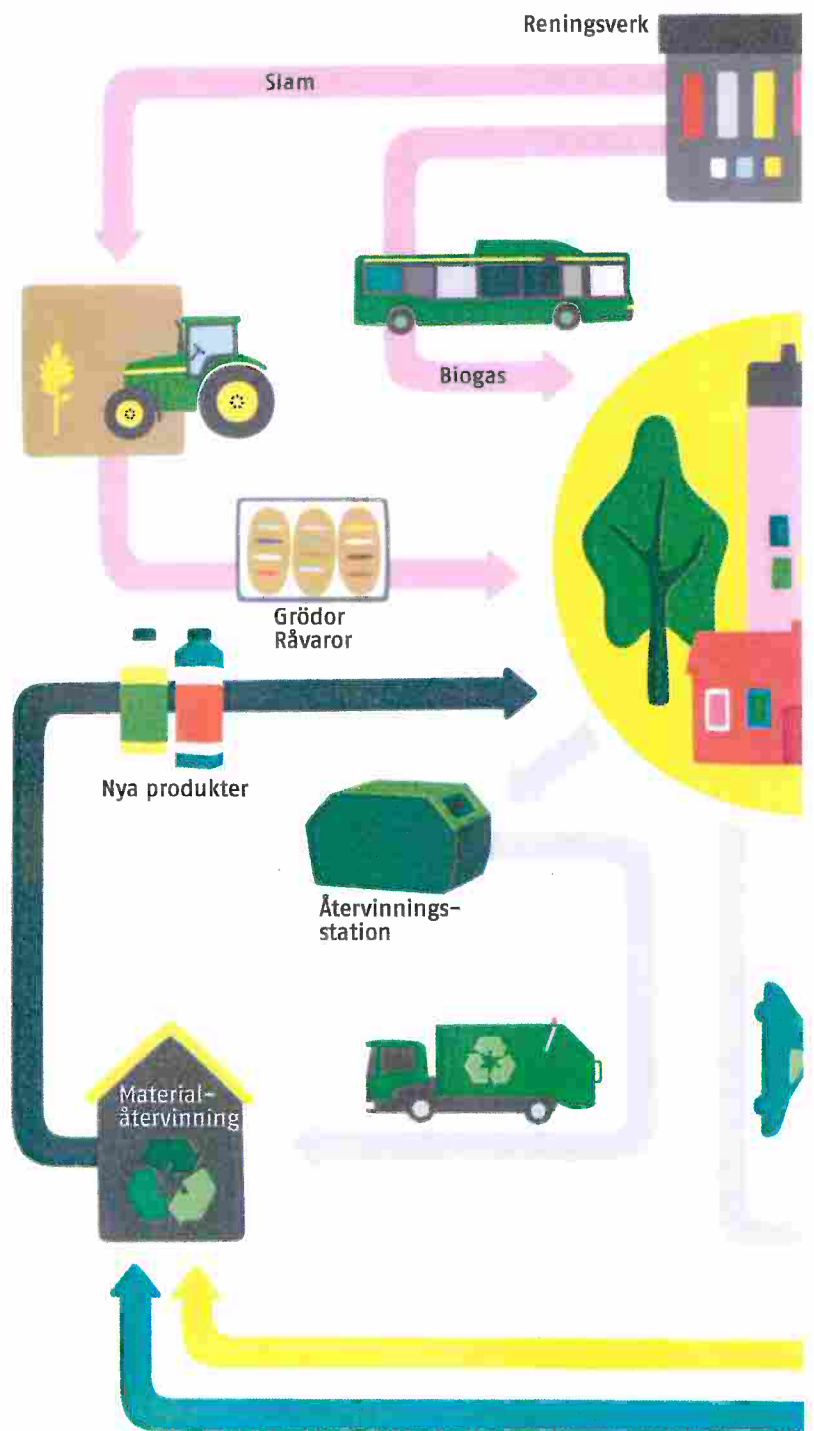
Det finns ingen samlad bild av allt avfall som uppstår i kommunen. Söderenergi, Scania och AstraZeneca är tre stora företag vars verksamheter också genererar stora mängder avfall.

Den största andelen avfall från Söderenergi är förbränningsrester, 2012 var mängden 73 000 ton. Scanias verksamhet genererade omkring 46 000 ton avfall under 2012. 6 000 ton var farligt avfall. Verksamheten på AstraZeneca genererade 8 400 ton avfall under 2012. Av dessa var omkring 3 000 ton farligt avfall.

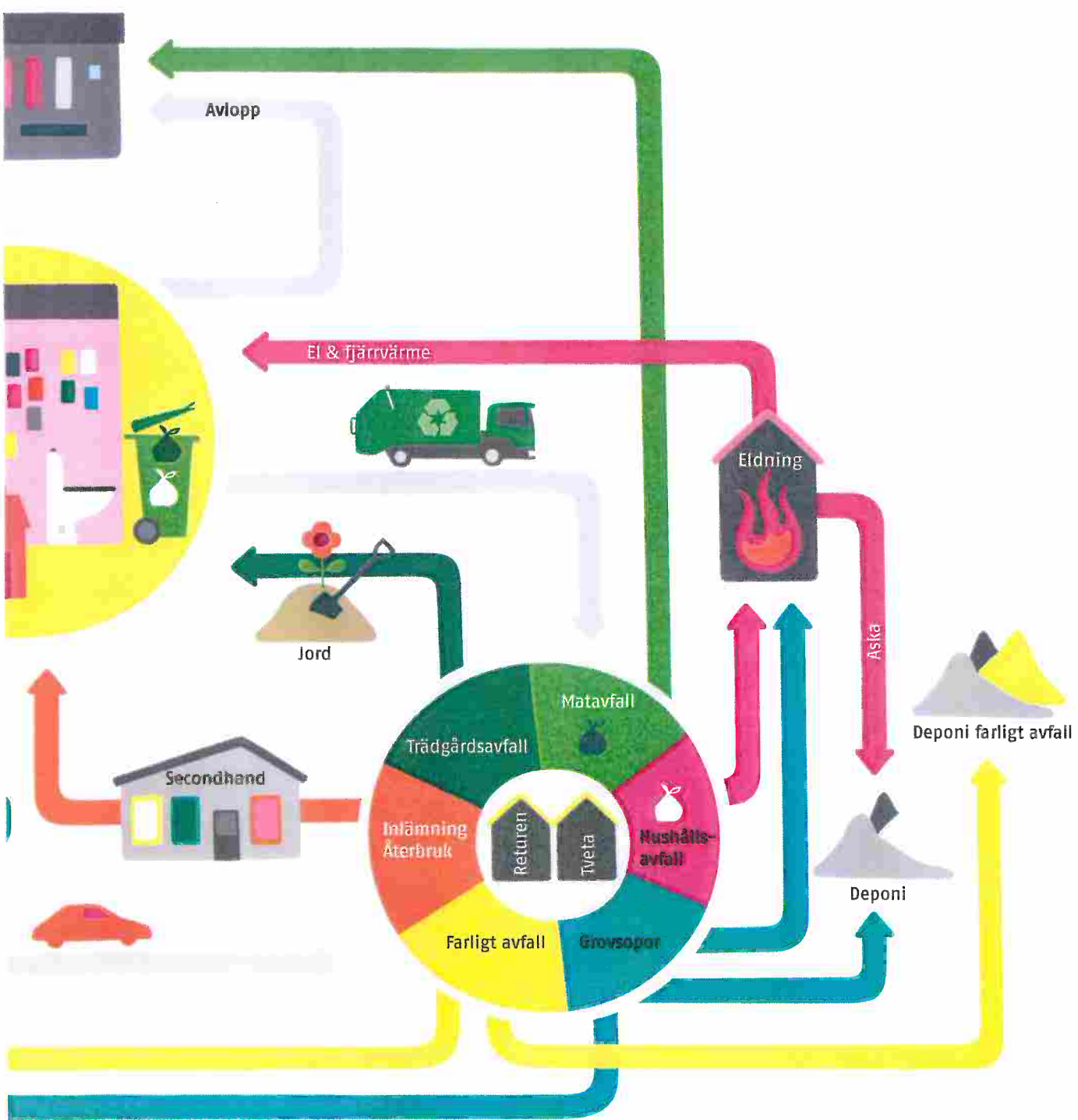
Hur mycket avfall som uppstår från bygg- och rivningsverksamhet samt jord- och schaktmassor under ett år beror både på konjunkturen och på större infrastrukturprojekt.

Avfallsanläggningar i Södertälje kommun

I Södertälje kommun finns i dag 17 anläggningar för mellanlagring och behandling av avfall. Tre av dem tar emot hushållsavfall, nämligen återvinningscentralerna Tveta och Returen samt Tveta Återvinningsanläggning, som är en anläggning av regional betydelse. Långa transporter av avfall är, liksom alla transporter, en belastning för miljön. Därför är det viktigt att det finns avfallsanläggningar i kommunen och i Stockholmsregionen som motsvarar behovet och där en första sortering och omlastning för vidare behandling kan ske. Att skydda befintliga anläggningar och att avsätta mark för nya är en central fråga vid fysisk planering.

Beskrivning av hushållens avfallsflöden

Mål för avfallshanteringen i Södertälje kommun

AVFALLSPLANEN INNEHÅLLER SJU MÅLOMRÅDEN:

1. Hushållens avfall
2. Matavfall
3. Avfall från enskilda avlopp
4. Nedskräpning och dumpning
5. Nöjda medborgare
6. Nedlagda deponier
7. Bygg- och rivningsavfall

Målområdena har tagits fram med utgångspunkt från den nationella avfallsplanen, miljöprogrammet för Södertälje kommun och den kunskap som finns om mängden avfall och dess hantering i dag.

De flesta målområden gäller hushållsavfall, eftersom det är det avfall som kommunen, enligt miljöbalken, ansvarar för insamling och behandling av. Dessutom reglerar renhållningsföreskrifterna hur avfallet ska tas om hand.

ARBETET INOM SAMTLIGA MÅLOMRÅDEN SKA UTGÅ FRÅN FÖLJANDE PRINCIPER:

- Avfallstrappan
- Det ska vara lätt att göra rätt
- Återvinning ska främja en giftfri miljö
- Avfallshanteringen ska tas med tidigt i samhällsplaneringen
- Taxan ska användas som styrmedel
- Information ska ge bättre kunskap och ökad positiv attityd

Genomförande

Inom varje målområde finns identifierade åtgärdsbehov som ger nämnderna en vägledning om hur de uppsatta målen kan nås. I nämndernas årliga verksamhetsplaner inarbetas aktiviteter för de uppsatta målen samt de åtgärder nämnden beslutar att genomföra under året. Telge AB utfärdar i sina ägardirektiv till dotterbolagen motsvarande uppgifter (från och med 2016 fastställs ägardirektiven i kommunfullmäktige). Medverkan av samtliga berörda aktörer är dock en förutsättning för att planen ska kunna genomföras och för att målen ska uppnås.

Uppföljning och utvärdering

Tekniska nämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen. De mätetal som redovisas under respektive delmål kommer att sammanställas och följas upp årligen, och redovisas för tekniska nämnden i samband med halvårsbokslutet. Tekniska nämnden ska i sin tur redovisa till kommunfullmäktige i samband med årsbokslutet. Vid redovisningen ska också framgå om förstärkta resurser krävs på något område. Sammanställningen ska delges allmänheten.

Senast fyra år efter planens antagande ska en större översyn och analys göras, vilka ska redovisas för kommunfullmäktige.

Konsekvenser av planens genomförande

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN

Syftet med att genomföra planen är att utveckla kommunen i riktning mot ett hållbart samhälle. Miljöpåverkan från insamling och behandling av avfall ska minska. Södertälje ska bli en renare och snyggare kommun där medborgarna är nöjda med renhållning och sophämtning. Miljökonsekvensbeskrivningen av planen visar att genomförandet har positiv effekt på miljökvalitetsmålen begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning, giftfri miljö, ingen övergödning och god bebyggd miljö.

EKONOMISKA KONSEKVENSER

Genomförandet av planen kan på lång sikt ge ekonomiska besparingar i och med att mindre avfall uppstår per person samt att det avfall som uppstår sorteras bättre och därmed i större utsträckning kan återvinnas. För att genomföra planen krävs dock ekonomiska resurser, vilket sannolikt betyder en höjning av avfallstaxan. Åtgärder som inte kan finansieras inom ram kan prövas i Mål och budgetprocessen.

MÅLOMRÅDE 1: HUSHÅLLENS AVFALL

Hushållens avfall ska minska genom förebyggande åtgärder och ökad återanvändning. Återvinningen ska öka genom förbättrad sortering och genom att utsorterade fraktioner återvinns.

■ **HUSHÅLLENS AVFALL** består av matavfall, övrigt restavfall, grovavfall, farligt avfall, slam och latrin samt förpackningar och tidningar. Mängden avfall per invånare i Södertälje var 2012 cirka 680 kilo. Generellt ökar resurshushållningen ju längre upp i avfallstrappan man kommer. Att minska mängden avfall är en stor utmaning i miljöarbetet. Återanvändning är ett viktigt spår. Om produkter stannar längre i "konsumtions-sfären" blir det mindre avfall.

Bortsett från avfall från enskilda avlopp (det vill säga slam och latrin) är den största andelen av hushållens avfall restpåsen och grovavfall. Restpåsen behandlas i dag genom förbränning med energiutvinning, vilket är långt ned på avfallstrappan. Detsamma gäller för en stor del av grovavfallet. Här finns en stor potential till förbättring.

MÅL 1.1:

Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till högst 90 kg/person och år 2020.

Grovavfall är den del av hushållsavfallet som är stort eller skrymmande. Exempel på grovavfall är möbler, trä, textilier och wellpapp. Mängden grovavfall per person var 133 kilo 2012. En del av grovavfallet återvinns, men huvuddelen går till energiutvinning. I dag finns möjlighet att lämna hela och rena möbler till återanvändning på återvinningscentralerna, men hanteringen behöver utökas till att gälla till exempel återanvändningsbart byggavfall och insamlingsystemen behöver ses över. Fastighetsägare, planerare, exploatörer och renhållaren behöver samverka för att hitta fler lämpliga platser och former för insamling av grovavfall.

Åtgärdsbehov:

- Informera om avfallets miljöpåverkan och nyttan med att förebygga avfall. (TÅ)
- Informera om möjligheten att lämna avfall till återbruk och återvinning. (TÅ)
- Utveckla kommunens och Telge Återvinnings information på respektive hemsida. (TN, TÅ)
- Göra informationen tillgänglig på flera språk. (TN, TÅ)
- Bygga ut återbruksverksamheten till att omfatta fler avfallsslag. (TÅ)

- Samarbeta med verksamheter som återanvänder textil. (TÅ)
- Utredda hur insamlingen av grovavfall kan förbättras/utökas/förenklas. (TÅ, F)
- I samråd med fastighetsägare och bostadsrättsföreningar utreda lämpliga insamlingsplatser för grovavfall i befintliga bostadsområden. (TÅ, SBN, KDN)
- Säkerställa insamlingsplatser för grovavfall vid detaljplanering och bygglov. (SBN, KDN)
- Se till att insamlingsplatser har god tillgänglighet även för personer med funktionshinder. (TÅ, SBN, KDN)
- Använda avfallstaxan som styrmedel. (KF)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB (TÅ)
- Fastighetsägare/fastighetsbolag (F)
- Södertälje kommun (kommunstyrelsen, KS, stadsbyggnadsnämnden, SBN, och tekniska nämnden, TN, kommundelsnämnd, KDN)
- Befintlig återbruksverksamhet
- Andra återbruksverksamheter
- Naturcentrum
- Medborgare

Mätetal:

- Kilo grovavfall per invånare och år

MÅL 1.2:

Restpåsen ska minska från 166 kg/person och år 2012 till högst 100 kg/person och år 2020.

Den största mängden avfall från hushållen, om man undantar avfall från enskilda avlopp, är den så kallade restpåsen. Plockanalyser har visat att mindre än 20 procent av det som hamnar i restpåsen faktiskt hör hemma där. Det övriga, det vill säga drygt 80 procent av avfallet i restpåsen, borde ha samlats in genom något annat insamlingsystem. Restpåsen förbränns med energiutvinning, vilket är långt ned på avfallstrappan. (forts nästa sida »)

MÅL 1.2 (forts)

Åtgärdsbehov:

- Bygga ut fastighetsnära insamling där det är lämpligt, i övrigt öka möjligheten för medborgare att lämna sorterat avfall närmare bostaden, exempelvis på små återvinningsstationer eller i miljörum. (SBN, KDN, TÅ)
- Bygga ut fastighetsnära insamling av avfall med avseende på antal fraktioner. Elektronik och annat farligt avfall bör om möjligt samlas in fastighetsnära. (TÅ)
- Säkerställa att utrymme finns för fullständig sortering vid ny- och ombyggnation av fastigheter, i såväl bostäder som kontor/verksamheter. Tillgängligheten ska vara god, även för personer med funktionshinder. (SBN, KDN, F)
- Se över behovet av återvinningsstationer utifrån genomförd inventering och planer på fastighetsnära insamling i samråd med fastighetsägare/fastighetsbolag. (TN, TÅ)
- Säkerställa att det finns utrymme för sortering av avfall i lägenheter som byggs på kommunens uppdrag. (SBN, KDN, TB, TH)
- Ställa krav på avfallshantering vid upphandling. (TI)
- Informera om avfallens miljöpåverkan och nyttan med att sortera och förebygga avfall. Informationen ska finnas tillgänglig på flera språk. (TÅ)
- Rikta informationsinsatser till barn och ungdomar för att öka kunskap och engagemang. (UN, KDN)
- Utreda möjligheter att premiera hushålls och verksamheters arbete med sortering och avfallsminimering. (TÅ)
- Genomföra riktade plockanalyser med tydlig återkoppling till området/fastigheten där plockanalysen gjorts. (TÅ)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (KS, SBN, KDN, utbildningsnämnden, UN, TN)
- Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTI
- Fastighetsbolag/fastighetsägare, Telge Bostäder AB (TB), Telge Hovsjö AB (TH)
- Telge Inköp AB (TI)
- Medborgare

Mätetal:

- Mängd restpåse per person och år
- Andel matavfall, förpackningar, textil och farligt avfall i restpåsen

MÅL 1.3:

Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till högst 0,1 kg/person och år 2020.

Farligt avfall är ett samlingsnamn för allt avfall som innehåller ämnen som kan vara skadliga för människors hälsa eller miljön. Det är alltså extra viktigt att denna typ av avfall tas omhand på ett korrekt sätt, både vad gäller insamling och behandling. Exempel på farligt avfall är lösningsmedel, elektronik, batterier, lågenergilampor och vissa färger.

Åtgärdsbehov:

- Utveckla den fastighetsnära insamlingen för farligt avfall, exempelvis batterier, småelektronik och lågenergilampor. (TÅ)
- Utvärdera och se över alternativa insamlings-system, såsom miljöbilen och stationära små miljöstationer. Insamlingsplatser ska ha god tillgänglighet även för personer med funktionshinder. (TÅ, SBN, KDN)
- Informera om vad som är farligt avfall och hur det samlas in. (TÅ)
- Informera om producentansvaret för läkemedel. (Apotek, SLL)
- Se till att informationen finns tillgänglig på flera språk. (TÅ)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (SBN, KDN)
- Fastighetsbolag/fastighetsägare
- Producenter och butiker
- Apotek
- Stockholms läns landsting (SLL)
- Medborgare

Mätetal:

- Mängd farligt avfall i restpåsen

MÅLOMRÅDE 2: MATAV FALL

Mängden matavfall ska minska och kvaliteten på matavfallet ska förbättras. Matavfallet ska behandlas så att både energin och näringsämnen tas tillvara på ett effektivt sätt. Återvinningen ska inte bidra till ökad förorening.

■ **ENLIGT NATURVÅRDSVERKET** ger produktionen av den mat som slängs i Sverige i dag upphov till omkring 2 miljoner ton koldioxid, vilket motsvarar 3 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser*. Produktion av mat orsakar även andra miljöproblem, såsom övergödning och spridning av bekämpningsmedel, dessutom används mycket vatten när mat produceras. I dag slänger vi mycket mat, en orsak är att många köper storpack. Om vi äter upp maten som produceras i stället för att slänga den når vi stora miljövinster. *) www.miljomal.se

Lokal kompostering av matavfall, hemkompostering, är ett bra alternativ, särskilt på landsbygden. Eget omhändertagande av matavfall ger mindre mängder avfall att transportera och behandla. I kombination med egen odling uppnås ett effektivt lokalt kretslopp. En förutsättning för hemkompostering är en godkänd varmkompost.

MÅL 2.1:

Matsvinnet från både hushåll och verksamheter ska minska varje år.

Matavfall är både matsvinn – det som hade kunnat ätas om det hanterats annorlunda – och oätliga delar, som kärnor, ben och skal. Att inte slänga mat som hade kunnat ätas sparar både pengar och minskar miljöpåverkan. Varje del i livsmedelskedjan, det vill säga hushållen, storkök och restauranger, butiker och grossister samt livsmedelsindustrin behöver hjälpas åt för att minska matsvinnet. Matsvinnet har inte tidigare följts upp särskilt. En första mätning av hur mycket som är matsvinn och hur mycket som är oätlig mat ska göras 2015.

Åtgärdsbehov:

- Informera om nyttan med att minska matsvinnet. (TÅ, KS)
- Identifiera och sprida goda exempel. (TÅ, KS)
- Samarbeta med butiker och restauranger. (TÅ)
- Uppmärksamma matsvinnet i storkök och skolor. (TÅ, UN, KDN)
- Anpassa plockanalyserna så att matsvinnet framgår. (TÅ)
- Genomföra plockanalyser på restavfall från restauranger och verksamheter. (TÅ)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (KS, UN, KDN)
- Butiker, restauranger, storkök, skolor
- Medborgare

Mätetal:

- Mängd matavfall från hushåll per invånare och år uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall
- Mängd matavfall från verksamheter per invånare och år uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall

MÅL 2.2:

I påsen för matavfall ska rättssorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till minst 95 procent 2020 inklusive emballage.

Den mest resurseffektiva processen är att röta matavfallet och sedan återföra rötresten, näringsämnen, till jordbruket. För att detta ska kunna ske utan att plast, tungmetaller, läkemedel och andra oönskade ämnen sprids är det viktigt att matavfallet är väl sorterat. Plockanalyser har visat att sorteringsgraden varierar i Södertälje. Det är även ett problem att en del använder gröna påsen som en vanlig soppåse på grund av att själva gröna påsen kan ge plastföroreningar i rötresten.

Åtgärdsbehov:

- Informera hushåll och verksamhetsutövare. (TÅ)
- Säkerställa distributionen och användning av gröna påsar. (TÅ, F)
- Undersöka alternativa material i gröna påsen, och alternativa påsar, till exempel i fastigheter med fastighetsnära insamling, FNI. (TÅ)
- Se över alternativa insamlingssystem, till exempel tank för matavfall i storkök och i flerbostadshus vid ny- eller ombyggnation. (TÅ)
- Se till att insamlingsplatser har god tillgänglighet även för personer med funktionshinder. (TÅ, SBN, KDN)
- Genomföra riktade plockanalyser med tydlig återkoppling till området/fastigheterna där plockanalysen gjorts. (TÅ) (forts nästa sida »)

MÅL 2.2 (forts):

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (KS, SBN, KDN)
- Fastighetsbolag/fastighetsägare
- Medborgare

Mätetal:

- Andel rätt sorterat i matavfallspåsen

MÅL 2.3:

År 2020 ska minst 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara på ett sätt så att giftfri miljö främjas.

Matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinns i dag genom samrötning, rötning tillsammans med avloppsslam, på Himmerfjärdsverket. Vid rötning bildas biogas, som renas till fordonsgas, och en rötrest, som återförs till jordbruksmark.

Himmerfjärdsverket är certifierat enligt REVAQ, vilket innebär att verket bedriver ett långsiktigt arbete för att förbättra kvaliteten på rötresten. I dag sorteras 37 procent av den totala andelen matavfall i kommunen. Ungefär 2 procent av detta hemkomposteras i egen varmkompost. Resterande 35 procent förbehandlas inför rötning på Tvetå Återvinningsanläggning. I det första behandlingssteget, när den gröna påsen siktas bort, förloras en betydande del av matavfallet då det

följer med plasten. Totalt beräknas att 25 procent av matavfallet rötas.

Åtgärdsbehov:

- Öka utsorteringen av matavfall, se mål 1.2 ovan. (TÅ)
- Öka effektiviteten i behandlingen av matavfall. (TÅ)
- Utreda hela matavfallsprocessen, från insamling till behandling och slutprodukter. Syftet är att ge ett underlag till hur delmål 2.3 ska uppnås, det vill säga matavfallsprocessen ska vara resurseffektiv, energin ska tas tillvara och rötresten ska kunna återföras till jordbruksmark utan att öka spridningen av främmande ämnen. Utredningen ska vara klar senast 2016. (TÅ, MN)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (KS, SBN, miljönämnden, MN, UN)
- Butiker, restauranger, storkök, skolor
- SYVAB
- Medborgare

Mätetal:

- Andel matavfall som sorteras ut för återvinning av energi och näringsämnen
- Andel matavfall som komposteras i egen varmkompost
- Andel av rötresten som återförs till jordbruksmark

MÅLOMRÅDE 3: AVFALL FRÅN ENSKILDA AVLOPP

Hushållens avlopp ska om möjligt källsorteras så att toalettavfallet kan behandlas separat. Målet är att återföra avloppets näringsämnen utan inblandning av främmande ämnen.

■ AV DEN TOTALA MÄNGDEN hushållsavfall kommer den största andelen från enskilda avlopp. Den största andelen avfall från enskilda avlopp hämtas med sugbil och töms sedan på det kommunala avloppsnätet, där det behandlas med övrigt avloppsvatten på Himmerfjärdsverket. En liten andel av de enskilda avloppens toalettavfall i Södertälje behandlas i dag i en speciell anläggning i Hölö. Där behandlas toalettavfallet utan sammanblandning med industriavlopp och dagvatten, vilket ger förutsättningar för ett renare kretslopp för hushållens avlopp. De flesta hushåll

med enskilda avlopp har i dag vanliga toaletter. Det innebär att stora mängder vatten behöver transporteras och behandlas, antingen i våtkompostanläggningen i Hölö eller på Himmerfjärdsverket. Om antalet snålspolande toaletter/vakuumtoaletter i kommunen ökar, utnyttjas Hölöanläggningen mer effektivt och transportererna minskar.

MÅL 3.1:

År 2020 ska andelen slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara minst 20 procent.

Södertälje kommun eftersträvar att återföra växt-näringsämnen i avloppet till jordbruksmark. Om möjligt ska toalettavfallet sorteras där det uppstår för att därefter hanteras separat, behandlas och återförs till odling.

Sedan 2012 finns kapacitet att lokalt behandla drygt 10 procent av de slutna tankar som finns i kommunen. Behandlingen sker i Telge Näts våtkompost i Hölö. Uppskattningsvis kan 90 procent av näringsämnena kväve och fosfor återföras till jordbruksmark vid våtkompostering. Målsättningen är att andelen slutna tankar som behandlas i våtkomposten ska dubblas. Detta innebär en kraftig ökning av antalet fastigheter med snålspolande toalett/vakuumtoalett.

Åtgärdsbehov:

- Informera och verka för kretsloppsanpassade och vattensnåla avloppssystem vid ny- och tillbyggnad. (MN, SBN)
- Se över slamtaxan. (KF)
- Utifrån tillsynsrollen delta i samtal med lantbruk och andra aktörer för hållbar VA. (MN)

Aktörer:

- Södertälje kommun (MN, SBN, KDN, KF)
- Telge Återvinning AB
- Telge Nät AB
- Fastighetsägare
- Lantbrukare

Mätetal:

- Andel källsorterat toalettavfall från slutna tankar som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark
- Antal fastigheter med snålspolande toalett/vakuumtoalett

MÅLOMRÅDE 4: NEDSKRÄPNING OCH DUMPNING

Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga.

MÅL 4.1:

Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/10 m² 2013 till högst 5 föremål/10 m² 2020.

Södertäljeborna tycker att nedskräpning är ett problem. Det är alltifrån cigarettfimpar och snus till plastpåsar och papper som skräpar ned. Kommunen har deltagit i Håll Sverige Rents mätning av antalet skräpföremål inom en viss areal samt lanserat Håll Sverige Rent-appen. Nedskräpningen har minskat på gator och torg samt i parker och grönområden, men är ändå förhållandevis hög i jämförelse med andra kommuner. Målet är att Södertälje kommun ska ligga på samma nivå som riksgenomsnittet.

Orsakerna till nedskräpning kan vara många. Livsstilen med till exempel "Take away"-mat har ökat. Attityden till nedskräpning verkar också ha förändrats till det sämre.

Åtgärdsbehov:

- Kartlägga de mest utsatta områdena för nedskräpning. (TN)

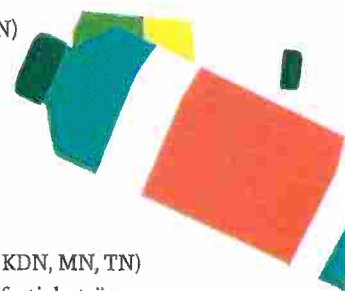
- Ta fram en strategi för långsiktiga gemensamma informationsinsatser, exempelvis temadagar, goda exempel. (TN, F)
- Rikta informationsinsatser till barn och ungdomar. (KS, UN, KDN)
- Vidareutveckla kommunens arbete mot nedskräpning. (TN)
- Marknadsföra skräp-appen. (TN, MN)
- Utveckla samverkan mellan olika aktörer. (TN)

Aktörer:

- Södertälje kommun (KS, UN, KDN, MN, TN)
- Telge Bostäder AB och andra fastighetsägare
- Håll Sverige Rent
- Evenemangsarrangörer
- Medborgare

Mätetal:

- Antal skräpföremål/10 m² – Håll Sverige Rent-mätning (forts nästa sida »)

MÅL 4.2:

Dumpningen ska minska från 100 stycken/år 2012 till 20 stycken/år 2020.

I skogarna omkring tätorten i Södertälje kommun dumpas avfall regelbundet. Med dumpning menas en större mängd avfall såsom platsäckar, soffor, kylskåp etcetera. Med anledning av det har kommunen startat ett arbete med att förebygga dumpning. Problemet med dumpat avfall kan bero på att många grovsoprum i flerfamiljshus stängts de senaste åren. Även besökskort, kostnader och tillgänglighet till återvinningscentraler, ÅVC, påverkar mängden avfall i skog och mark. Målet är att nedskräpningen och dumpningarna, soffor och kylskåp med mera, ska minska utan ökade städinsatser.

Åtgärdsbehov:

- Informera och påverka attityden hos medborgare och företagare. (KS, TN)
- Rikta informationsinsatser till byggare, se även mål 7. (SBN, KDN, TN)

- Vidareutveckla kommunens arbete mot nedskräpning. (TN)
- Marknadsföra skräp-appen. (TN, MN)
- Utveckla samverkan mellan olika aktörer. (TN)
- Förbättra/öka/förenkla insamlingen av grovavfall. (TÅ)
- Se över öppettider på återvinningscentralerna, ÅVC. (TÅ)
- Se över avgifter för småföretag som lämnar avfall på ÅVC. (KS, TÅ)

Aktörer:

- Södertälje kommun (KS, SBN, KDN, MN, TN)
- Fastighetsägare/fastighetsbolag
- Telge Återvinning AB
- Verksamhetsutövare
- Medborgare

Mätetal:

- Antal dumpningar per år

MÅLOMRÅDE 5: NÖJDA MEDBORGARE

Kommuninvånarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning.

MÅL 5.1:

Medborgarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning 2020. Betygsindex ska vara högre än 65 i Statistiska centralbyråns, SCB:s, medborgarundersökning.

Södertälje kommun deltar vartannat år i SCB:s medborgarundersökning. Under renhållning och sophämtning får medborgarna betygsätta sophämtning, tillgänglighet till ÅVC, åtgärder mot klotter samt renhållning i parker och på allmän plats. Vid senaste undersökningen, 2013, blev betygsindex 57. Det är lägre än genomsnittet för svenska kommuner, vilket är 65.

Åtgärdsbehov:

- Se över insamlingssystemen. De ska förenkla för medborgarna att göra rätt samt ha god tillgänglighet även för personer med funktionshinder. (TÅ, SBN, KDN)
- Genomföra förbättringar utifrån invånarnas synpunkter och klagomål. (TÅ)

- Ha tätare dialog med medborgarna genom till exempel enkäter och/eller fokusgrupper. (TN)
- Förenkla för medborgarna att hitta information om avfallshantering och återbruk. (TÅ)

Aktörer:

- Telge Återvinning AB
- Södertälje kommun (KS, SBN, KDN, TN)
- Fastighetsägare/fastighetsbolag
- Producenter och materialbolag (FTI, Elkretsen med flera)
- Medborgare

Mätetal:

- SCB:s medborgarundersökning, betygsindex för renhållning och sophämtning

MÅLOMRÅDE 6: NEDLAGDA DEPONIER

Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska.

■ **DET FINNS ETT STORT ANTAL** äldre deponier som har avslutats enligt tidigare lägre krav för deponering eller innan krav på skyddsåtgärder fanns. Miljöskyddet vid dessa äldre deponier är generellt sämre än vid de deponier som är i drift i dag. Dessutom har äldre, nedlagda deponier ofta en sämre placering utifrån miljösynpunkt.

Nedlagda deponier kan därför påverka människors hälsa och miljön negativt genom förorening av mark, grund- och ytvatten samt utsläpp av deponigas. Dessa deponier behöver därför identifieras och riskklassas. De deponier som innebär en risk för människors hälsa och för miljön behöver åtgärdas. Anpassning till tidigare landskapsvärden ska beaktas i det fall det är relevant och är i så fall en del av åtgärdsförslagen för respektive deponi.

Den modell som används för inventering och riskklassning av förorenade områden i Sverige kallas MIFO-modellen, Metodik för inventering av förorenade områden. Det är i första hand verksamhetsutövaren som är skyldig att utföra klassningen och vidta de åtgärder som behöver göras. Modellen är indelad i två faser, där första fasen består av orienterande studier och ger en första riskklassning i fyra nivåer. Riskklass 1 betyder mycket stor risk, riskklass 2 betyder stor risk, riskklass 3 betyder måttlig risk och riskklass 4 liten risk.

När deponin har riskklassats görs en bedömning om det finns ett behov av att gå vidare till fas två. I fas två utförs provtagningar för att mer noggrant utreda föroreningsnivå och spridningsförutsättningar. Efter fas två beslutas om eventuellt åtgärdsprogram och/eller övervakningsprogram.

MÅL 6.1:

Senast 2020 ska samtliga deponier med riskklass 1 och 2, där kommunen är huvudman, ha ett framtaget åtgärdsprogram.

Åtgärdsbehov:

- Komplettera befintligt material för de kommunalt drivna deponier som

är nedlagda enligt Naturvårdsverkets rapport "Inventering, undersökning och riskklassning av nedlagda deponier, 2011". (MN)

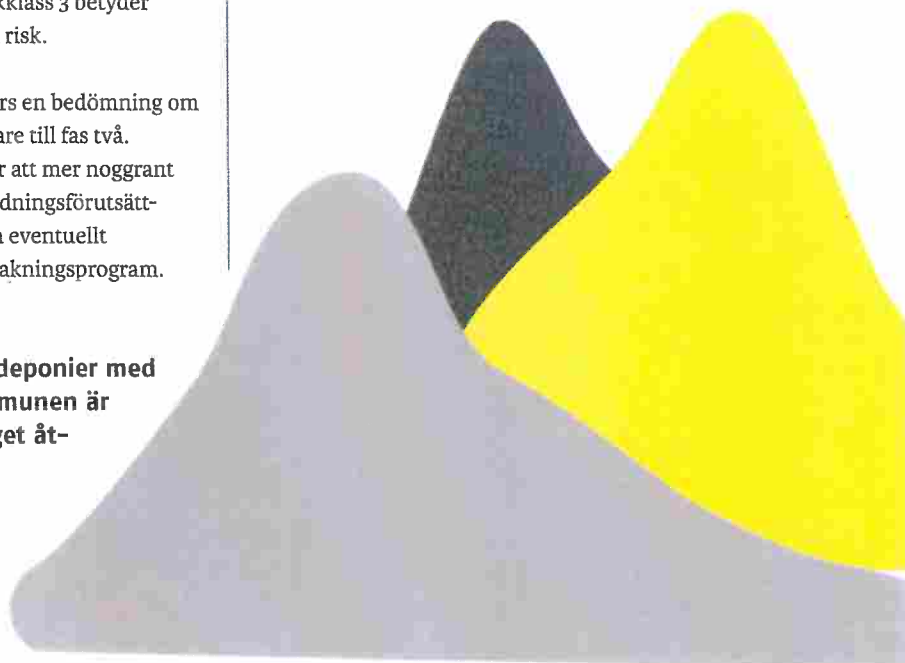
- Genomföra en riskbedömning enligt MIFO fas 1. (TN)
- Genomföra kompletterande fältundersökningar för deponier med riskklass 1 och 2. (TN)
- Ta fram åtgärdsprogram och/eller övervakningsprogram för deponier med riskklass 1 och 2 eller högre. (TN)
- Avsätta resurser för detta arbete årligen. (TN)
- Avsätta resurser för tillsyn av detta arbete årligen. (MN)

Aktörer:

- Södertälje kommun (MN, TN)

Mätetal:

- Andel deponier som riskklassats enligt MIFO fas 1
- Andel deponier med riskklass 1 och 2 som har ett åtgärdsprogram och/eller ett övervakningsprogram

MÅLOMRÅDE 7: BYGG- OCH RIVNINGSAV FALL

Andelen bygg- och rivningsavfall som återanvänds och återvinns ska öka.

MÅL 7.1:

Senast år 2020 ska minst 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.

Ett av Naturvårdsverkets mål är att återanvändningen och materialåtervinningen av icke-farligt bygg- och rivningsavfall ska vara minst 70 viktprocent år 2020. Kommunen har i dag ingen samlad kunskap och statistik om hur mycket avfall som återanvänds och hur mycket som deponeras, men troligtvis finns en stor potential att minska avfallet genom god planering av byggen.

Större byggherrar och entreprenörer har oftast miljöcertifiering och bra metoder för att omhänderta bygg- och rivningsavfall. De mindre byggherrarna, såsom egnahemsbyggare, saknar ofta denna kompetens och anlitar entreprenörer, som inte alla gånger lever upp till de krav som finns för avfallshandlingen vid en större byggarbetsplats. Detta är ett växande problem och visar sig i nedskräpning både vid arbetsplatsen, i den närmaste omgivningen och till och med illegal dumpning. Kommunen

behöver koncentrera stöd och resurser till denna grupp och utveckla riktlinjerna för bygg- och rivningsavfall.

Asbest, PCB-fogar och andra material som innehåller miljöfarliga ämnen är inte lämpade för återvinning, utan godkänd transportör måste transportera detta avfall till plats med tillstånd för behandling/deponi av farligt avfall. Kommunens rutiner ska göras tydligare genom samverkan inom kommunen, men också med externa aktörer, främst Arbetsmiljöverket, polisen och Skatteverket.

Åtgärdsbehov:

- Ta fram statistik för bygg- och rivningsavfall. (SBN, KDN, TÅ)
- Ta fram en handlingsplan för inspektion av byggarbetsplatser. (SBN, KDN)
- Ställa tydliga krav på avfallshandlingen i startbeskedet. (SBN)
- Begära in mottagningsbesked. (SBN, KDN)
- Ställa tydliga krav på avfallshandlingen i avtalen mellan kommunen/kommunägda bolag och exploatörer för att främja återvinning och om möjligt återanvändning. (TN, TÅ)
- Utveckla verksamheter för återbruk så att exempelvis mer byggmaterial kan återanvändas. (TÅ)
- Informera entreprenörer och exploatörer om var de kan lämna sitt avfall. (TÅ)
- Öka antalet inspektioner på byggarbetsplatser. (SBN, KDN)

Aktörer:

- Södertälje kommun (SBN, KDN, MN, TN)
- Telge Återvinning AB
- Byggherrar
- Byggentreprenörer
- Fastighetsägare

Mätetal:

- Mängd icke farligt bygg- och rivningsavfall som återanvänds eller återvinns
- Antal inspektioner på byggarbetsplatser

Sammanställning av mål

NR	MÅL	MÅTETAL
1	HUSHÅLLENS AVFALL Hushållens avfall ska minska genom förebyggande åtgärder och ökad återanvändning. Återvinningen ska öka genom förbättrad sortering och genom att utsorterade fraktioner återvinns.	
1.1	Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till högst 90 kg/person och år 2020.	Kilo grovavfall per invånare och år
1.2	Restpåsen ska minska från 166 kg/person och år 2012 till högst 100 kg/person och år 2020.	Mängd restpåse per person och år. Andel matavfall, förpackningar, textil och farligt avfall i restpåsen
1.3	Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till högst 0,1 kg/person och år 2020.	Mängd farligt avfall i restpåsen
2	MATAV FALL Mängden matavfall ska minska och kvaliteten på matavfallet ska förbättras. Matavfallet ska behandlas så att både energin och näringsämnen tas tillvara på ett effektivt sätt. Återvinningen ska inte bidra till ökad förorening.	
2.1	Matsvinnet från både hushåll och verksamheter ska minska varje år.	Mängd matavfall från hushåll per invånare och år uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall. Mängd matavfall från verksamheter per invånare och år uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall
2.2	I påsen för matavfall ska rätt sorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till minst 95 procent 2020 inklusive emballage.	Andel rätt sorterat i matavfallspåsen
2.3	År 2020 ska minst 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara på ett sätt så att giftfri miljö främjas.	Andel matavfall som sorteras ut för återvinning av energi och näringsämnen. Andel matavfall som komposteras i egen varmkompost. Andel av rötresten som återförs till jordbruksmark
3	AVFALL FRÅN ENSKILDA AVLOPP Hushållens avlopp ska om möjligt källsorteras så att toalettavfallet kan behandlas separat. Målet är att återföra avloppets näringsämnen utan inblandning av främmande ämnen.	
3.1	År 2020 ska andelen slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara minst 20 procent.	Andel källsorterat toalettavfall från slutna tankar som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark. Antal fastigheter med snålspolande toalett/vakuumtoalett
4	NEDSKRÄPNING OCH DUMPNING Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga.	
4.1	Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/10 m ² 2013 till högst 5 föremål/10 m ² 2020.	Antal skräpföremål/10 m ² – Håll Sverige Rent-mätning
4.2	Dumpningen ska minska från 100 stycken/år 2012 till högst 20 stycken/år 2020.	Antal dumpningar per år
5	NÖJDA MEDBORGARE Kommuninvånarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning.	
5.1	Medborgarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning 2020. Betygsindex ska vara högre än 65 i Statistiska centralbyråns, SCB:s, medborgarundersökning.	SCB:s medborgarundersökning, betygsindex för renhållning och sophämtning
6	NEDLAGDA DEPONIER Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska.	
6.1	Senast 2020 ska samtliga deponier med riskklass 1 och 2, där kommunen är huvudman, ha ett framtaget åtgärdsprogram.	Andel deponier som har riskklassats enligt MIFO fas 1. Andel deponier med riskklass 1 och 2 som har ett åtgärdsprogram och/eller ett övervakningsprogram
7	BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL Andelen bygg- och rivningsavfall som återanvänds och återvinns ska öka.	
7.1	Senast år 2020 ska minst 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.	Mängd icke farligt bygg- och rivningsavfall som återanvänds eller återvinns. Antal inspektioner på byggarbetsplatser

Förkortningar och definitioner

FÖRKORTNINGAR

Bdt	Bad-, dusch- och tvättvatten	SCB	Statistiska centralbyrån
F	Fastighetsägare/fastighetsbolag	SLL	Stockholms läns landsting
FNI	Fastighetsnära insamling	TÅ	Telge Återvinning AB
FTI	Förpacknings- och Tidningsinsamlingen	TH	Telge Hovsjö AB
KF	Kommunfullmäktige	TI	Telge Inköp AB
KS	Kommunstyrelsen	TN	Tekniska nämnden
MIFO	Metodik för inventering av förorenade områden	UN	Utbildningsnämnden
MN	Miljönämnden	ÅVC	Återvinningscentral
SBN	Stadsbyggnadsnämnden	ÅVS	Återvinningsstation

DEFINITIONER OCH BEGREPP

AKTÖR: Person eller organisation som kan påverka målen i avfallsplanen.

AVFALL: Varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med, avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med (miljöbalken 15 kap).

DEPONERING: När avfall läggs på en upplagsplats för avfall.

ELAVFALL: Elektriska och elektroniska produkter som blivit avfall.

ELKRETSEN: Organisation som näringslivet har bildat för att hantera producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter.

ENERGIUTVINNA: Förbränning av avfall där energin i avfallet tas tillvara som el och/eller fjärrvärme.

FARLIGT AVFALL: Avfall som har egenskaper som kan vara skadliga för människor eller miljön. Exempel på farliga egenskaper är: giftigt, cancerframkallande, frätande, fosterskadande, ekotoxiskt, smittförande eller brandfarligt.

FASTIGHETSÄNÄR INSAMLING: Insamling av både hushållsavfall och förpackningar i eller vid fastigheten, exempelvis i fyrfackskärl. Insamlingen är bara för de

boende i fastigheten. Insamlingen kan även omfatta batterier och lampor.

FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGSINSAMLINGEN:

Ett företag ägt av materialbolagen för förpackningar och tidningar. Företaget ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar.

GROVAVFALL: Hushållsavfall som är tungt eller skrymmande.

HUSHÅLLSAVFALL: Avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (miljöbalken 15 kap). Naturvårdsverket förtydligar i sin Vägledning till definition av hushållsavfall att: "begreppet hushållsavfall bör ges en sådan omfattning att det svarar mot det behov av borttransport av avfall som regelmässigt uppkommer vid nyttjande av mark och byggnad för bostadsändamål".

KOMPOSTERING: Aerob, med syre, biologisk behandlingsprocess där avfall bryts ned till kompost.

MINIMERA: Förebygga avfall. Åtgärder som vidtas innan ett material eller en produkt blivit avfall. Ett exempel är att använda kläder eller möbler en längre tid eller att tillverka och sälja en vara utan förpackning.

PLOCKANALYS: En metod att undersöka sammansättningen av avfallet i restpåsen eller i gröna påsen. Hela innehållet i respektive påse delas upp i olika fraktioner som sedan vägs.

RESTPÅSE: Den vanliga soppåsen där hushållen lägger det avfall som blir kvar när matavfall, förpackningar, tidningar och farligt avfall sorterats ut.

RÖTNING: Anaero, syrefri, biologisk behandlingsmetod för organiskt avfall, där avfallet bryts ned och metangas bildas.

ÅTERANVÄNDA: En åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för. Ett exempel är när kläder eller möbler säljs eller lämnas till en ny användare.

ÅTERBRUK: En form av secondhand, där grovavfall kan lämnas för återanvändning.

ÅTERVINNA: Avfallshantering som innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material. Hit räknas materialåtervinning, det vill säga att avfallsmaterial upparbetas till nya produkter eller material. Till återvinning räknas även biologisk behandling av matavfall och annat biologiskt avfall genom kompostering eller rötning om näringsämnen återförs i kretslopp.

ÅTERVINNINGSCENTRAL: Större bemannad insamlingsplats för hushållens grovavfall, farliga avfall och trädgårdsavfall. I Södertälje finns Returen och Tveta.

ÅTERVINNINGSTATION: Obemannad insamlingsplats för förpackningar och tidningar.

Bilageförteckning

1. Nulägesbeskrivning
2. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall i Södertälje kommun
3. Förorenade områden
4. Uppgifter om nedlagda deponier i Södertälje kommun
5. Uppföljning av avfallsplan för Södertälje kommun (2004-03-19)
6. Miljökonsekvensbeskrivning
7. Länsstyrelsens sammanställning
8. Samrådsredogörelse

Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Avfallsplan – Södertälje kommun 2015–2020

Utställningsredogörelse 2014-10-10

Beslut

Tekniska nämnden, som är den nämnd som ansvarar för kommunens uppgifter rörande avfall enligt miljöbalken, beslutade i september 2012 att ge samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram förslag till en ny avfallsplan för Södertälje. Samhällsbyggnadskontoret tillsatte en projektgrupp med representanter från samhällsbyggnadskontoret, miljökontoret och Telge Återvinning AB. Den 12 december 2013 beslutade tekniska nämnden att gå ut med förslaget till ny Avfallsplan 2015–2020 för samråd. Planen var på samråd den 13 januari – 31 mars 2014. Den 12 juni 2014 beslutade tekniska nämnden att ställa ut avfallsplanen mellan den 23 juni och 28 augusti 2014.

Hur har utställningen bedrivits

Information om utställningen av förslaget till ny avfallsplan finns på kommunens hemsida. Vi informerade också i kommunens Informationsblad, som skickas ut till alla hushåll i Södertälje kommun, samt som kungörelse i Länsstidningen. De aktörer som bedömdes ha störst intresse av avfallsplanen har fått ett direkt remissutskick.

Under utställningstiden hade vi en utställning om förslaget till ny avfallsplan i Stadshuset, där man även kunde hämta ett tryckt samrådsförslag, alla bilagor och samrådsutlåtandet. Avfallsplanen med bilagor samt samrådsutlåtandet har under utställningstiden även funnits tillgängliga på kommunens hemsida. Det har även funnits möjlighet att direkt skicka in synpunkter och frågor till en särskild e-postadress.

Inkomna yttranden och kommentarer

Under utställningstiden inkom elva (11) yttranden, varav nio (9) från remissinstanser och två (2) från allmänheten. Vi sammanställde yttrandena i ett utställningsutlåtande. Följande remissinstanser har haft synpunkter på förslaget till ny avfallsplan: miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, Kommunala pensionärsrådet, Telge Nät AB, Stockholms läns landsting (tillväxt- och regionplaneringsutskottet), Södertälje-Nykvarns kretsen av villaägarnas riksförbund samt SYVAB Strängnäs kommun.

I utställningsutlåtandet har inkomna yttranden i vissa fall kortats ned för att minska textmängden. Direkta synpunkter eller förslag är dock ordagrant återgivna. Yttrandena har kategoriserats utifrån de ämnen de berör för att ge ett mer samlat grepp och för att göra texten mer lättläst. Efter yttrandena under respektive ämne ger projektgruppen sina kommentarer och sedan eventuellt förslag till förändring.

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

INFORMATION

När det gäller information och rådgivning om avfallssortering och hantering av hushållsavfall anser miljökontoret att ansvaret till största delen ligger på tekniska nämnden och Telge Återvinning AB. (*Miljönämnden*)

Kommentar:

Ansvaret för att informera om hushållsavfall och förpackningar ligger på TÅ, TN, FTI och fastighetsägare.

Förslag till förändring:

En översyn av samtliga aktörer görs.

FINANSIERING AV AKTIVITETER/ÅTGÄRDER

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Att utreda ansvar och risk samt avgränsa omkring 50 nedlagda deponier är en arbetsuppgift som kräver mycket resurser, vilket kontoret inte har i dagsläget. Om mål 6.2 kvarstår behöver miljönämnden ytterligare kommunbidrag motsvarande minst en halvtidstjänst för att klara uppdraget. Det är mycket komplicerat att utreda ansvarsförhållanden, vilket är nödvändigt för att kunna rikta kraven på undersökningar och riskklassning mot rätt adressat. Det är ofta en långdragen process som kan överklagas till överprövande instanser i och med att det är förenat med relativt stora kostnader. Övrig tillsyn och ärendehandläggning, enligt avfallsplanen, har miljönämnden möjlighet att finansiera via taxan. (*Miljönämnden*)

Det är ett omfattande arbete att **kostnadsberäkna** handlingsplaner för åtgärder, men vi menar att det är viktigt att detta görs så att konsekvenserna för implementering blir tydlig. Att ta beslut om en plan som inte är kostnadsberäknad kan ge intrycket av att det är kommunens intention att genomföra denna fast det i praktiken kan vara omöjligt om inte erforderliga resurser avsetts. Då det gäller va-planen har tidplanen justerats så att kostnadsberäkningar och effekter på taxa ska kunna beräknas. Hur ska Avfallsplanen kunna implementeras i fullmäktiges mål och budget utan att förslagen/åtgärderna i planen kostnadsberäknas?

Justering: Att behandla källsorterat toalettavfall i våtkompost är inte dyrare än behandling i konventionellt reningsverk, det är den höga vatteninbladningen som ger den höga kostnaden. Med extremt snålpolande toaletter blir kostnaden jämförbar eller lägre. (*Telge Nät AB*)

Kommentar:

Den ekonomiska konsekvensen av mål 6.2 kommenteras under detta mål.

Det hade varit önskvärt att ha en fullständig ekonomisk konsekvensanalys av avfallsplanen. Tyvärr är det inte genomförbart inom ramen för detta uppdrag. Projektgruppen gör bedömningen att det trots allt är bättre att anta planen så att kommunen, de kommunala bolagen och övriga aktörer har en fastslagen gemensam plattform och kan börja arbeta med gemensamma frågor. Varje nämnd eller bolag behöver sedan ta sitt ansvar och arbeta in Avfallsplanen i sina årliga verksamhetsplaner och budget. Detta behöver förtydligas i ett eget avsnitt om genomförande. Aktörernas roll behöver också förtydligas, se nästa avsnitt.

Behandlingskostnaden per kubikmeter är högre i våtkomposten än på SYVAB. Projektgruppen anser dock att de miljömässiga fördelarna med att behandla källsorterat toalettavfall lokalt är stora och att det i sig motiverar ett fortsatt arbete enligt mål 3.

Förslag till förändring:

Ett avsnitt om genomförande läggs till under ”Mål för hantering av avfall i Södertälje kommun”.

Ett kort avsnitt om de miljömässiga och ekonomiska konsekvenser som genomförandet av planen förväntas ge läggs till under ”Mål för hantering av avfall i Södertälje kommun”.

En översyn av aktörer kommer att göras för samtliga mål och aktörens roll definieras.

ANSVAR OCH UPPFÖLJNING***Aktörer***

I samrådsredogörelsen under rubriken *Ansvar och uppföljning* har det framförts att det bör bli tydligare vem som ansvarar för olika åtgärder. I bemötandet av synpunkten anges att det inte är meningsfullt att koppla åtgärdsförslagen till en ansvarig, då det endast är målen som slås fast och att åtgärderna endast är förslag. Man anger vidare att Avfallsplanen ska implementeras i fullmäktiges mål och budget och att det är upp till varje nämnd att bevaka sina ansvarsområden.

Det framgår av Naturvårdsverkets allmänna råd till 9 § i Naturvårdsverkets NFS 2006:6 föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning att det bör framgå vem som är ansvarig för att genomföra de olika åtgärderna och när åtgärderna planeras att genomföras.

Miljökontoret anser att kopplingen mellan angivna aktörers roll och ansvar för respektive mål och åtgärdsbehov är otydlig. Exempelvis anges för mål 1.1 *Medborgare* och *Andra verksamheter* som aktörer. Miljökontoret ställer sig frågande till vad man anser att deras roll och ansvar för att utföra åtgärdsbehoven är, samt vad som menas med *Andra verksamheter*. Vidare undrar miljökontoret vilken roll och ansvar miljönämnden har för att mål 1.3. *Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till högst 0,1 kg/person och år 2020, ska uppnås.*

Miljökontoret anser att man måste se över vilka aktörer som ska anges för samtliga mål. De aktörer som ska anges är de som har ansvar för att utföra åtgärdsbehoven, och deras roll och ansvar måste tydliggöras. (*Miljönämnden*)

Kommentar:

Beskrivningen av aktörernas roll och ansvar är inte tillräckligt tydligt formulerat i planen. *Aktör* betyder enligt SAOL "skådespelare eller agerande person". Wikipedia har en bredare definition och anser att en aktör även kan vara en samhällsekonomisk aktör. En rimlig definition i avfallsplanen är att med en aktör avses en person eller organisation som kan påverka målen i Avfallsplanen. Därmed är även den enskilde medborgaren en viktig aktör, eftersom denne har stor påverkan på målet. Å andra sidan är det bara vissa aktörer som har reella möjligheter att genomföra de identifierade åtgärderna.

Förslag till förändring:

Aktör definieras under avsnittet "Förkortningar och definitioner". En förtydligande text läggs in under rubriken "Genomförande".

En översyn av aktörer kommer att göras för samtliga mål.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Landstinget ser positivt på att kommunen har beaktat landstingets tidigare kommentarer om att yta måste reserveras för avfallshantering, både i den fysiska planeringen och vid bygglov av enskilda fastigheter. För att säkerställa en effektiv hantering av avfall i framtiden måste dock även befintliga avfallsanläggningar skyddas. Detta bör framgå av något av målen. (*Stockholms läns landsting tillväxt- och regionplaneringsutskottet*)

Kommentar:

Landstinget meddelade i ett förtydligande mejl att de anläggningar som avses ovan är de stora, tillståndspliktiga anläggningarna eftersom det är de som är av regional betydelse. Under målen kring hushållsavfall finns identifierade åtgärdsbehov kring att reservera mark och

utrymmen i och vid fastigheter för insamling av grovavfall och förpackningsmaterial. Däremot saknar planen mål som beskriver behovet av behandlingskapacitet för hushållsavfall och annat avfall. Under rubriken "Avfallshanteringen i Södertälje kommun" på sidan 4, finns en direkt hänvisning till de avfallsanläggningar som finns i kommunen, utan någon ytterligare förklaring. Här kan en förklarande text läggas till där det framgår att avfallsbehandlingsanläggningar är centralt för avfallshanteringen. I översiktsplanen (Del 4, s. 78) lyfts fram att Tveta Återvinningsanläggning är en anläggning av regional betydelse samt att det är viktigt att mark säkerställs för en utökad etablering av återvinningscentraler och återbruk i takt med att kommunens tyngdpunkter får en ökad befolkning.

Definitioner och begrepp

Miljökontoret anser att definitionerna av avfallstrappans begrepp; Minimera, återanvända, återvinna, energiutvinna och deponera bör framgå i Avfallsplanen. Man bör även se över hur begreppen används i Avfallsplanen, eftersom begreppen i vissa fall används på ett otydligt sätt. Till exempel i andra stycket på sidan 9 står det följande:

I dag finns möjlighet att lämna hela och rena möbler till återvinning på återvinningscentralerna, men hanteringen behöver utökas till att gälla till exempel återanvändningsbart byggavfall och insamlingssystemen behöver ses över. (Miljönämnden)

Kommentar:

Exemplet ovan visar på en felskrivning, där återvinning används i stället för det korrekta "återanvändning" eller återbruk. En genomgång av avfallsplanen behövs.

Förslag till förändring:

En förklarande text läggs till under kapitlet "Avfallshanteringen i Södertälje kommun" med rubriken "Avfallsanläggningar i Södertälje kommun".

Definitionerna av avfallstrappans begrepp; Minimera, återanvända, återvinna, och energiutvinna läggs till i avsnittet "Förkortningar och definitioner" (deponera finns redan definierat).

Byta ut "återvinning" mot återanvändning på s. 9. Göra de övriga justeringar som behövs.

SYNPUNKTER PÅ MÅLOMRÅDEN

Målområde 1: Hushållens avfall

1.1 Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till 60 kg/person och år 2020

De åtgärdsbehov som pekats ut för att uppnå målen inom Målområde 1: Hushållens avfall, delmål 1.1 och som ligger inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde är att "säkerställa insamlingsplatser för grovavfall vid detaljplanering och bygglov. Insamlingsplatser ska ha god tillgänglighet även för personer med funktionshinder". Konsekvenser för SBN: En utredning kan behövas för att visa var sådana platser kan vara lämpliga, eftersom det även handlar om att tillgodose behovet av insamlingsplatser för grovavfall både inom befintliga och nya bostadsområden. Insamlingsplatser ska också ha god tillgänglighet. Utredningen bör ske i samarbete med Telge Återvinning AB samt företrädare för hyresvärdar och bostadsrättsföreningar. Det kan också bli aktuellt att gå igenom gällande detaljplaner för att se om insamlingsplatser för grovavfall kan medges av planen. I vissa fall kan en ändring av detaljplan bli nödvändig. (*Stadsbyggnadsnämnden*)

Grovsoprum som har stängts ska öppnas och fler skapas. Insamlingen och borttransport av grovavfall och miljöfarligt avfall utökas och förbättras. (*Kommunala pensionärsrådet*)

Frågan är om även miljönämnden ska vara en av aktörerna i mål 1:1 (*Telge Nät AB*)

Kommentarer:

Det är tydligt att insamling och borttransport av grovavfall måste ses över. Det gäller både befintliga fastigheter och tillkommande bebyggelse. Vissa grovsoprum har dock stängts för att arbetsmiljön är för dålig, och där behövs en annan lösning. Stadsbyggnadsnämnden har en mycket viktig roll i arbetet med att säkerställa en bra avfallshantering när ny bebyggelse planeras. Precis som stadsbyggnadsnämnden påpekar kan en utredning krävas av befintliga områden.

En översyn görs av aktörerna för respektive mål.

Förslag till förändring:

Åtgärdsbehoven under mål 1.1 kompletteras med:

- I samråd med fastighetsägare och bostadsrättsföreningar utreda lämpliga insamlingsplatser i befintliga bostadsområden.

1.2 Restpåsen ska minska från 166 kg/pers 2012 till 100 kg/pers 2020

Antalet avfallsstationer bör utökas till flertalet bostadsområden i både centrala staden och ytterområdena och ha kortare gångavstånd från bostäderna. Transporter till återvinningsstationer för dem som inte har tillgång till bil underlättas. *(Kommunala pensionärsrådet)*

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att återvinningsstationer i dag stängs runt om i Södertälje utan att ersättas av nya med hänvisning till framtida hushållsnära system. Detta innebär stora olägenheter för många medborgare. I den mån kommunen eller dess bolag kan styra detta så får man inte bidra till denna utveckling. Stadsbyggnadsnämnden vill att Avfallsplanen anger att ingen återvinningsstation ska stängas innan de nya fastighetsnära systemen finns på plats, snarare har avstånden för många blivit sådana att avfall som borde återvinnas sannolikt hamnar i den så kallade restpåsen.

Delmål 1.2 handlar om att minska mängden avfall i restpåsen. Följande åtgärdsbehov ligger inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde. "Bygga ut fastighetsnära insamling där det är lämpligt, i övrigt öka möjligheterna för medborgare att lämna sorterat avfall närmare bostaden, exempelvis på små återvinningsstationer eller miljörum. Säkerställa att utrymme finns för fullständig sortering vid ny- och ombyggnation av fastigheter, såväl bostäder som kontor/verksamheter. Tillgängligheten ska vara god, även för personer med funktionshinder".

Konsekvenser för SBN: I de områden där det inte är lämpligt att införa fastighetsnära insamling, som i stadskärnan där det råder utrymmesbrist eller på landsbygden där vägarnas bärighet begränsar fyrfacksbilarna möjlighet att köra på dem, kan man i stället komplettera med små återvinningsstationer eller miljörum. Det kan även bli en lösning i nya bostadsområden för att undvika återvändsgator, både ur en estetisk och utrymmeskrävande synvinkel. Stadsbyggnadsnämnden behöver i samråd med Telge Återvinning AB hitta lämpliga platser vid planläggning eller bygglovsprövning som kan avsättas för detta och som även har god tillgänglighet. I bygglovsprövningen tillgodoses behovet av utrymmen för sortering av avfall i eller inom fastigheten. Det kan också bli aktuellt att gå igenom gällande detaljplaner för att se om små återvinningsstationer kan medges av planen. I vissa fall kan en ändring av detaljplan bli nödvändig. *(Stadsbyggnadsnämnden)*

Kommentarer:

Det är förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) som ansvarar för återvinningsstationerna. Kommunen för en dialog med FTI och ska naturligtvis framföra synpunkten till FTI. Däremot har kommunen i dag ingen möjlighet att tvinga FTI att ha kvar återvinningsstationer (ÅVS) som FTI eller fastighetsägare vill stänga.

En inventering av kommunens återvinningsstationer har gjorts i samarbete med förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI). Där konstateras att ungefär hälften av kommunens ÅVS är

placerade på privat mark. Det bör vara en prioriterad aktivitet under nästa år att utifrån inventeringen, och de planer på utbyggd fastighetsnära insamling som fastighetsbolagen har, att se över behovet av ÅVS och deras placering.

Förslag till förändring:

Åtgärdsbehoven under mål 1.2 kompletteras med:

- I samråd med fastighetsägare/fastighetsbolag se över behovet av ÅVS utifrån genomförd inventering och planer på fastighetsnära insamling.

1.3 Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person 2012 och till 0,1 kg/person 2020

Särskilda platser för glödlampor och lysrör inrättas. (*Kommunala pensionärsrådet*)

Delmål 1.3 berör minskningen av farligt avfall. Följande åtgärdsbehov ligger delvis inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde. "Utvärdera och se över alternativa insamlingssystem, såsom miljöbilen och stationära små miljöstationer.

Insamlingsplatser ska ha god tillgänglighet även för personer med funktionshinder".

Konsekvenser för SBN: Samma svar som för delmål 1.1 kan gälla för att hitta lämpliga platser för stationära små miljöstationer (*Stadsbyggnadsnämnden*)

Kommentarer: En översyn behövs av möjligheterna att förbättra och utöka insamlingen av olika typer av farligt avfall, detta är identifierat som ett åtgärdsbehov.

Förslag till förändring:

Ingen.

Målområde 2: Matavfall

I Målområde 2: Matavfall finns stadsbyggnadsnämnden med som aktör i delmål 2.3 som tar upp ökningen av andelen insamlat matavfall. Det åtgärdsbehov där stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde tangeras är "Utreda hela matavfallsprocessen, från insamling till behandling och slutprodukter. Utredningen ska vara klar senast 2016".

Konsekvenser för SBN: Det finns fysiska kopplingar till insamling av matavfall och till anläggningar för behandling. Det kan bli aktuellt att stadsbyggnadsnämnden bidrar med sin kompetens inom fysisk planering i utredningsarbetet.

(*Stadsbyggnadsnämnden*)

Kommentar och förslag till förändring:

Ingen

2.3 År 2020 ska 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara

Miljönämnden framförde i sitt tidigare yttrande att den nuvarande behandlingen av det källsorterade matavfallet, samrötning med slam vid Himmerfjärdsverket, behöver utvärderas. Miljönämnden ifrågasatte också om det kan anses som en hållbar systemlösning att blanda samman matavfall med slam från avloppsreningsverk med tanke på de problem och utmaningar som finns med kvaliteten/föroreningar i slam från avloppsreningsverk. Miljönämnden ville därför att en utvärdering ska genomföras med avseende på naturresurshållning och aspekter såsom giftfri miljö. I det nya förslaget har man för mål 2.3 lagt ett åtgärdsbehov som säger att man ska utreda hela matavfallsprocessen, från insamling till behandling och slutprodukter och att utredningen ska vara klar senast 2016. Miljökontoret ställer sig positiv till att åtgärdsbehovet lagts till, men anser att det är viktigt att syftet med utredningen framgår i planen. *(Miljönämnden)*

Kommentarer:

Utredningen av matavfallsprocessen är tänkt att stödja delmål 2.3, det vill säga att år 2020 ska minst 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara på ett sätt så att giftfri miljö främjas. Utredningen har alltså huvudsakligen två syften. Det första är att utreda om befintliga system för insamling och förbehandling av matavfall är tillräckligt resurseffektiva för att målet om 50 procent återvinning ska nås, och om inte – föreslå alternativa eller kompletterande insamlingssystem och/eller behandlingsanläggningar. Det andra syftet är att utreda om befintliga system för insamling, förbehandling och behandling är hållbara med avseende kravet att återvinningen ska ske så att giftfri miljö främjas samt – om så inte är fallet – föreslå alternativa insamlings-, förbehandlings-, eller behandlingsmetoder beroende på var i kedjan föroreningarna uppkommer.

Förslag till förändring:

Förtydliga syftet med utredningen av matavfallsprocessen.

MÅLOMRÅDE 3: AVFALL FRÅN ENSKILDA AVLOPP

Det åtgärdsbehov som delvis hamnar inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde är: "Informera och uppmuntra installation av snålspolande toalett och slutna tank vid ny- eller ombyggnad".

Konsekvenser för SBN: I planläggningen vid bygglovsprövning kan information om

snålspolande system ges som ett alternativ. Val av VA-system ska utredas i planläggning och vid bygglovsprövning, och en jämförelse görs mellan olika VA-system. Närhet till befintligt VA-nät och vad som är skäliga kostnader för den enskilde avgör val av VA-system. Kommande VA-plan kommer att reglera denna process. *(Stadsbyggnadsnämnden)*

Att omhänderta ytterligare typer av lämpliga fraktioner i våtkomposten är ett sätt att öka recirkulation av näringsämnen. Denna möjlighet bör utredas och beaktas i planen. *(Telge Nät AB)*

Kommentarer:

Målet i Avfallsplanen är att en ökad andel enskilda avlopp ska källsorteras och behandlas så att så mycket näringsämnen som möjligt kan återföras till jordbruksmark, utan ökad spridning av främmande ämnen eller risk för smittspridning. Prioriterade aktiviteter är därför att öka andelen snålspolande toaletter i kommunen, och framför allt i våtkompostens närområde. Att behandla andra typer av avfall i våtkomposten är inte en prioriterad aktivitet.

Förslag till förändring:

Ingen.

MÅLOMRÅDE 4: NEDSKRÄPNING OCH DUMPNING

I delmål 4.1 om nedskräpning bedöms åtgärdsbehovet "Utveckla samverkan mellan olika aktörer" kunna beröra Stadsbyggnadsnämnden.

Konsekvenser för SBN: Stadsbyggnadsnämnden kan i samverkan med andra aktörer bidra med sin kompetens inom fysisk planering med hänseende till att uppnå mindre nedskräpning.

I delmål 4.2 är det åtgärdsbehovet "Rikta informationsinsatser till byggare" som berör stadsbyggnadsnämnden.

Konsekvenser för SBN: Stadsbyggnadsnämnden kan i bygglovsprocessen nå ut med viss information, se delmål 7.1. *(Stadsbyggnadsnämnden)*

Kommentar och förslag till förändring:

Ingen

MÅLOMRÅDE 5: NÖJDA MEDBORGARE

De åtgärdsbehov inom Målområde 5: Nöjda medborgare som kan medföra behov av stadsbyggnadsnämndens kompetens är "Se över insamlingssystemen. Det ska vara enkelt för invånare att göra rätt och tillgängligheten för personer med funktionshinder ska vara god" samt "Genomföra förbättringar från invånarnas synpunkter och klagomål".

Konsekvenser för SBN: Stadsbyggnadsnämndens kunskaper inom fysisk planering är betydelsefulla när det gäller lämplig placering av insamlingssystem samt tillgänglighetsaspekter. Invånarnas synpunkter och klagomål kan innebära att fysiska förändringar krävs som innebär att stadsbyggnadsnämnden behöver agera. *(Stadsbyggnadsnämnden)*

Kommentar och förslag till förändring:

Ingen

MÅLOMRÅDE 6: NEDLAGDA DEPONIER

Miljökontoret anser att den ändring som föreslås för målområde 6 inte är optimal. Uppdelningen i de två målen blir väldigt otydlig. Under åtgärdsbehov i mål 6.1 anges att en riskbedömning enligt MIFO fas 1 ska göras, samtidigt är det detta som hela mål 6.2 handlar om. Mål 6.2 är ju egentligen en förutsättning för mål 6.1 eller så kan mål 6.2 anses ingå i mål 6.1 för de kommunala deponierna.

Om nuvarande mål ska kvarstå så bör formuleringen av mål 6.1 förtydligas. För att undvika missförstånd om vad som avses så bör formuleringen ”riskklass 2 eller högre” i stället anges som ”riskklass 1 och 2”.

Miljökontoret vill återigen påpeka att det är viktigt att vara tydlig med vilka roller och vilket ansvar som de olika aktörerna har. Det är den avfallsansvariga nämnden eller det bolag som hanterar avfallsfrågor som är ansvarig för att utföra inventering enligt MIFO fas 1.

Miljönämnden är tillsynsmyndighet, vilket innebär att nämnden ska utöva tillsyn och ställa krav på att deponiernas huvudman genomför åtgärder så att miljöpåverkan från de nedlagda deponierna minskar. Miljökontoret anser att det är missvisande att miljönämnden nämns som aktör för mål 6.1 enbart utifrån vår myndighetsroll.

Miljökontoret anser egentligen inte att det är självklart att det är på inventering och riskklassning som vi ska lägga våra resurser när det gäller övriga deponier (ej kommunala). För de kommunala deponierna finns ju ett krav i lagstiftningen. Vi anser att det är de förorenade områden där risken för miljö- och hälsopåverkan är störst som ska prioriteras, oberoende av föroreningens ursprung. Som mål 6.2 är formulerat tas ingen hänsyn till detta. Tillgängliga resurser behöver satsas där det ger mest miljönytta och det är inte säkert att det är de cirka 50 nedlagda deponierna som ska prioriteras. Handlingsplanen för förorenad mark som ännu inte påbörjats i kommunen bör hantera även dessa deponier.

Miljökontoret anser att om mål 6.2 ska kvarstå, bör det omformuleras till ”Senast år 2020 ska övriga deponier ha inventerats och riskklassats enligt MIFO fas 1”. *(Miljönämnden)*

Kommentar:

Aktörernas roll under respektive åtgärdsbehov behöver ses över och förtydligas. Dock är det relevant för att lyckas med detta mål att miljökontoret har tillräckliga resurser för att utöva tillsyn och ställa krav på deponiernas huvudman. Om miljökontoret gör bedömningen att det finns tillräcklig information om vilka föreningarna är i samtliga deponier i kommunen och där risken för miljö- och hälsopåverkan är störst så finns det ingen anledning att ha kvar delmål 6.2.

Förslag till förändring:

Byt formuleringen ”riskklass 2 eller högre” mot ”riskklass 1 eller 2”.

Delmål 6.2. tas bort.

En översyn görs av aktörerna för respektive mål

MÅLOMRÅDE 7: BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL

I delmål 7.1 finns två åtgärdsbehov som stadsbyggnadsnämnden bedöms ha ansvar för. Dessa är: "Ställa tydliga krav på avfallshanteringen i startbeskedet" och "Informera entreprenörer och exploatörer om renhållningsordningen och var de kan lämna sitt avfall". Åtgärdsbehovet "Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt" bedöms inte med betoningen på "effektiv hantering" ligga inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde.

Konsekvenser för SBN: Avfallshanteringen kan tydliggöras i startbeskedet av Stadsbyggnadsnämnden. Rutiner för mottagningsintyg av avfall från ny- och ombyggnadsprojekt är en annan åtgärd som kan utvecklas. Dessa kan indirekt få påverkan på ett annat åtgärdsbehov inom målområdet – "Ta fram statistik för bygg- och rivningsavfall" – och bedöms även kunna förebygga dumpning. Informera om renhållningsordningen, det vill säga både avfallsplan och avfallsföreskrifter ligger inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde och kan göras i bygglovsprocessen.

(Stadsbyggnadsnämnden)

Kommentar:

Stadsbyggnadsnämnden har flera bra förslag på hur arbetet med att få kontroll på avfallsmängderna och var avfallet hamnar kan bedrivas. Bygg- och rivningsavfall är inte ett hushållsavfall, därför kan man inte ställa krav på sortering utifrån renhållningsordningen utan detta måste ske utifrån befintlig lagstiftning. När kommunen själv bygger eller sluter avtal om byggnation eller rivning kan krav på sortering och omhändertagande ställas i avtalet samt krav på mottagningsbesked som bevis på att avfallet har tagits omhand.

Förslag till förändring:

Se över formuleringarna i åtgärdsbehoven.

Bilagor

I och med att bilagorna till avfallsplanen inte ingår i utställningshandlingarna anser miljökontoret att det inte går att göra en fullständig bedömning av om avfallsplanen följer Naturvårdsverkets NFS 2006:6 föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning.

Miljökontoret tar för givet att miljönämnden kommer att få yttra sig över innehållet i bilagorna innan avfallsplanen antas. *(Miljönämnden)*

Kommentar:

Miljönämnden hade under samrådet inga synpunkter på bilagorna. Inga förändringar har gjorts i bilagorna 1–6 mellan samrådet och utställningen. På länsstyrelsens uppmaning togs dock en ny bilaga fram till utställningen, bilaga 7 Länsstyrelsens sammanställning. Till slutversionen av avfallsplanen kommer ytterligare en bilaga att läggas till som beskriver hur samråd och utställning har genomförts.

Förslag till förändring:

Ny bilaga 8 ”Samråds- och utställningsredogörelse” tas fram enligt kravet i NFS 2006:6, 11§.

Avfallsplan 2015-2020

– Bilagor

Bilaga 1

Nulägesbeskrivning

- 1 Ansvarsfördelning inom avfallsområdet
 - 1.1 Ansvaret fördelas på olika aktörer
 - 1.2 Avfallsorganisationen i Södertälje
 - 1.3 Finansiering

2. Insamling och behandling av hushållsavfall och avfall med producentansvar
 - 2.1 Gröna påsen och restpåsen
 - 2.1.1 Insamling
 - 2.1.2 Behandling
 - 2.2 Grovavfall
 - 2.3 Farligt avfall
 - 2.4 Avfall från enskilda avlopp
 - 2.5 Fett från fettavskiljare
 - 2.6 Avfall med producentansvar
 - 2.7 Sammanställning av hushållens avfall 2012

3. Övrigt avfall under kommunens ansvar
 - 3.1 Snö
 - 3.2 Sopsand och gatubrunnsslam
 - 3.3 Avfall från kommunala avloppsreningsverk

4. Övrigt verksamhetsavfall som uppkommer i kommunen
 - 4.1 Avfall från energiutvinning
 - 4.2 Bygg- och rivningsavfall
 - 4.3 Övrigt avfall

5. Förorenade områden

1 Ansvarsfördelning inom avfallsområdet

1.1 Ansvaret fördelas på olika aktörer

Ansvaret för avfallshanteringen är reglerat i miljöbalkens 15:e kapitel och är fördelat mellan flera olika aktörer.

Kommunens ansvar: Varje kommun har ett renhållningsansvar. Det innebär att kommunen är skyldig att se till att hushållsavfall inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning och att det återvinns eller bortskaffas. Kommunen ansvarar även för att det finns en renhållningsordning, det vill säga föreskrifter om hantering av avfall som gäller för kommunen, och en avfallsplan. Renhållningsordningen antas av kommunfullmäktige.

Producentansvar: Sedan 1994 finns ett lagstadgat producentansvar för vissa varor och förpackningar. Producentansvar innebär att företag som producerar eller säljer produkter på den svenska marknaden har ansvar för att dessa samlas in och återvinns. Producentansvaret har succesivt utökats och omfattar nu åtta avfallsslag: batterier, bilar, däck, elektriska och elektroniska produkter, förpackningar, returpapper, läkemedel och radioaktiva produkter.

Avfallsinnehavarens ansvar: Den som har avfall ska se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Det innebär för hushållen att sortera sitt avfall enligt föreskrifterna i renhållningsordningen.

Verksamhetsutövare har ett stort ansvar för det avfall som uppstår i verksamheten. Man ska ha kunskap om avfallet och dess effekter på miljön. Man är även ansvarig för att avfallet omhändertas på en anläggning som har tillstånd att hantera avfallet samt att det transporteras av en transportör med tillstånd.

Myndigheternas ansvar: Myndigheterna (miljökontoret, länsstyrelsen, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Strålskyddsmyndigheten) ger tillstånd för behandlingsanläggningar och för transport av avfall samt utövar tillsyn och vägleder om avfallshantering.

1.2 Avfallsorganisationen i Södertälje

Kommunfullmäktige är ansvarig för att den kommunala renhållningsskyldigheten enligt miljöbalkens 15 kap uppfylls. Kommunfullmäktige beslutar om avfallstaxa och renhållningsordning.

Tekniska nämnden har verksamhetsansvaret för hanteringen av avfall. Tekniska nämnden förvaltar även de nedlagda deponier som finns på kommunal mark.

Telge Återvinning är ett helägt kommunalt bolag. Telge Återvinning är utförare av avfallshanteringen. Bolaget är även ansvarigt för information till medborgarna, tar fram underlag till avfallstaxa samt rapporterar in kommunens avfallsstatistik i avfall webb. Miljönämnden utövar tillsyn av avfallsanläggningar enligt miljöbalken.

1.3 Finansiering

Insamling och behandling av hushållsavfall finansieras med avfallstaxan. Kommunfullmäktige beslutar om taxans storlek och fördelning.

2. Insamling och behandling av hushållsavfall

Hushållsavfall definieras i miljöbalkens 15:e kapitel som "avfall som kommer i hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet". Undantag är avfall som omfattas av producentansvar, där en stor del av hushållens avfall i form av papper, metall, glas och plast ingår (se avsnitt 2.6).

Exempel på hushållsavfall är matavfall, vanliga "sopor", trasiga möbler och färgrester, men även slam från små avloppstankar samt latrin. Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning till hur man ska definiera hushållsavfall¹, där man förtydligar att hushållsavfall ska uppkomma regelmässigt vid nyttjande av mark och byggnad för bostadsändamål.

2.1 Gröna påsen och restpåsen

2.1.1 Insamling

Det avfall som återstår sedan grovavfall, farligt avfall och avfall som omfattas av producentansvar sorterats ut kallas kärll- och säckavfall. I Södertälje är kärll- och säckavfallet gröna påsar och restpåsar. I de gröna påsarna ska hushållen lägga matavfallet. Övrigt restavfall läggs i en valfri påse. Båda påsarna läggs sedan i samma behållare. Det finns för närvarande fyra olika insamlingssystem för kärll- och säckavfall i kommunen: Insamling i fyrfackskärll, insamling i vanlig soptunna, sopsugsystem samt molokbehållare. Container används ibland under sommaren i vissa fritidshusområden, eller som en tillfällig lösning.

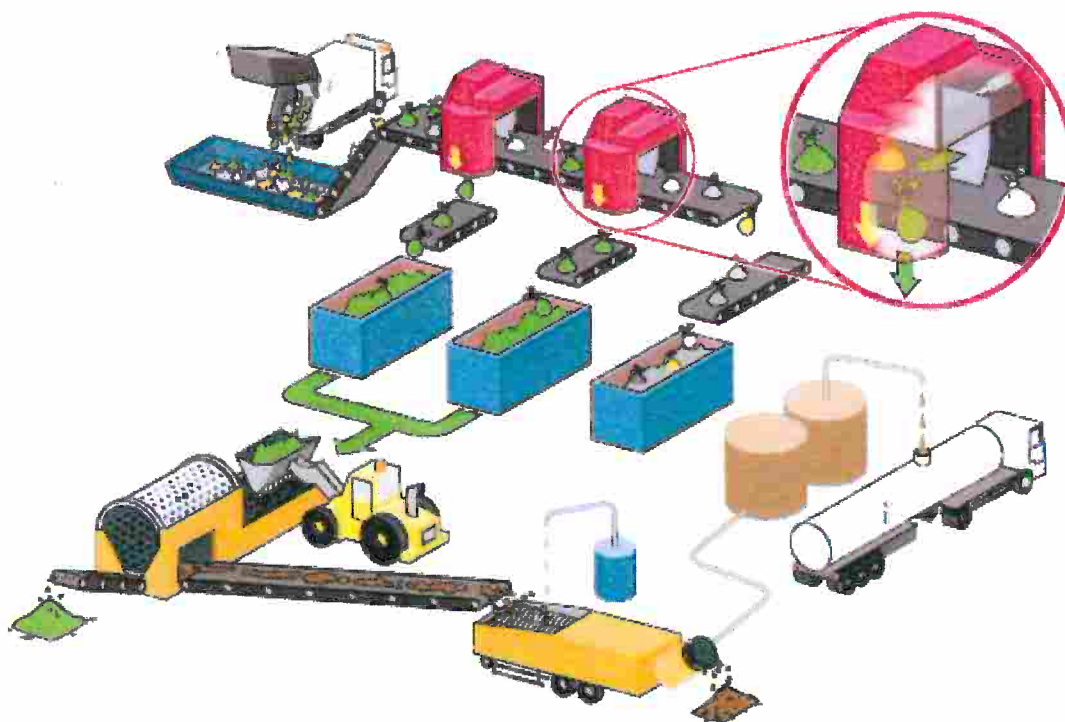
¹Vägledning till definitionen av hushållsavfall, Naturvårdsverket 2008-01-16

Restaurangers och storköks matavfall hämtas direkt av matbilen. En personalrestaurang har en avfallskvarn installerad. Det malda matavfallet samlas i en tank och körs direkt till rötning.

2.1.2 Behandling

Kärl- och säckavfallet körs till Tveta återvinningsanläggning, där det tippas i sorteringsverket. De gröna påsarna sorteras ut från restpåsarna, vilket sker med optisk sortering.

De gröna påsarna körs till en annan del av anläggningen där de öppnas och plastpåsen siktas bort. Matavfallet mals sedan i en blandarvagn, där även vatten tillsätts, och pressas genom en skruvpress där större bitar avskiljs. Matavfallet är nu flytande och samlas i en tank. En tankbil kör den flytande massan till SYVAB, det kommunala reningsverket, där samrötning sker. Biogasen som produceras uppgraderas till fordonsgas och rötresten återförs till jordbruksmark eller ingår i jordtillverkning beroende på om slammet når kvalitetskraven i REVAQ eller inte. SYVAB är REVAQ-certifierat. (referens till SYVABS miljörapport 2012).

Sortering och förbehandling av matavfall

Restpåsarna körs till en anläggning för avfallsförbränning. Då ingen sådan anläggning finns i Södertälje kommun handlas denna tjänst upp. I förbränningsprocessen omvandlas avfallet till fjärrvärme och el.

2.2 Grovavfall

Grovavfall är den del av hushållsavfallet som är tungt eller skrymmande. Exempel på grovavfall är möbler, gips, isolering och trädgårdsavfall. Grovavfall ska lämnas på återvinningscentralerna. I Södertälje finns det två återvinningscentraler, Returen och Tveta (som är en del av Tveta återvinningsanläggning). I flera områden med flerfamiljshus finns det även grovsoprum och i en del områden står containrar utställda.

Grovavfallet behandlas olika beroende på avfallstyp. Grovavfall från grovsoprum och utställda containrar måste först eftersorteras. Trädgårdsavfall komposteras och används vid jordtillverkning. Metall och wellpapp återvinns. Trä, plast, möbler och textil förbränns, medan exempelvis gips och isolering deponeras. Deponeringen sker på en extern anläggning, eftersom det inte finns någon deponi för dessa material i kommunen.

2.3 Farligt avfall

Det är många avfallsslag som kan vara farligt avfall. Några exempel är: färg, lösningsmedel, vissa oljor, elektronik, vitvaror, batterier, glödlampor och asbest. Hushåll och småföretagare lämnar farligt avfall till återvinningscentralerna. Hushållen kan även lämna farligt avfall till miljöbilen. Glödlampor och batterier kan lämnas genom hemsorteringen.

Allt farligt avfall som samlas in eller lämnas på Returen körs till Tveta återvinningscentral för sortering och mellanlagring. Avfallet packas sedan och transporteras vidare till återvinning eller destruktion. Kylmöbler, vitvaror, elektronik, batterier och oljor materialåtervinns. Andra avfallsslag som småkemikalier och tryckimpregnerat virke förbränns. Några avfallsslag deponeras, till exempel asbest.

2.4 Avfall från enskilda avlopp

Avfall från enskilda avlopp är den största andelen av den totala mängden hushållsavfall. Kommunen har en betydande andel boende utanför tätorterna och även många fritidshusområden.

Även om vissa fritidshusområden omvandlas och ansluts till det kommunala reningsverket finns många enskilda avlopp i kommunen som behöver förbättras. Det innebär att mängden

avfall från enskilda avlopp kommer att vara konstant eller till och med öka i framtiden. Avfall från enskilda avlopp är ett samlingsnamn för slam från trekammarbrunnar, slutna tankar, bdt (bad-disk-tvätt)-avskiljare, minireningsverk, fosforfällor samt latrin.

Slam från trekammarbrunnar, slutna tankar, bdt-avskiljare samt minireningsverk hämtas med sugbil och slammet töms sedan i det kommunala avloppsnätet och behandlas så småningom med övrigt avloppsvatten på Himmerfjärdsverket (SYVAB). Vissa slutna tankar behandlas från hösten 2012 i en våtkompostanläggning utanför Hölö, som ägs av Telge Nät. Anläggningen har kapacitet för 1 500 m³ per år, vilket motsvarar drygt 10 procent av de slutna tankar som finns i kommunen i dag.

Latrintunnor hämtas med flakbil och körs till Sörby Gård i Eskilstuna, där materialet behandlas i en våtkompost för att därefter spridas på åkermark. Latrintunnorna förbränns. Drygt 650 fastigheter har latrinhämtning. Av dessa är cirka 85 permanentbostäder. I kommunen finns även ett 30-tal fosforfällor installerade. Beroende på hur fosforfällan är konstruerad behöver materialet hämtas med sugbil eller flakbil. Det finns ännu ingen etablerad behandling av detta material i kommunen.

Tabell: Översikt av avfall från enskilda avlopp

Typ	Antal anläggningar	Ton 2012	Behandling
Trekammarbrunn	2 744	6 860	Kommunalt reningsverk
BDT-avskiljare	566	566	Kommunalt reningsverk
Minireningsverk	204	306	Kommunalt reningsverk
Sluten tank	4 163	12 543	Kommunalt reningsverk/våtkompost
Sluten tank vakuum	18	30	Våtkompost
Fosforfällor		4	Jordförbättring på deponiområde
Latrin	650	27	Våtkompost

2.5 Fett från fettavskiljare

De bestämmelser som gäller för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Södertälje (ABVA) reglerar att fastighetsägare inte får släppa ut fett i större mängder än vad som finns i normalt avloppsvatten från hushåll. Anledningen är att fett kan orsaka stopp i

avloppsledningsnätet. Därför ska verksamheter som hanterar mycket fett, exempelvis matsalar, restauranger, bagerier, gatukök och livsmedelsbutiker ha fettavskiljare installerade på sina avlopp. År 2012 fanns 163 registrerade fettavskiljare. Tömningen av dessa gav upphov till 900 ton fettavskiljarslam. Slammet användes som spädvätska vid förbehandling av kommunens matavfall på Tveta återvinningsanläggning.

2.6 Avfall med producentansvar

I Sverige har vi lagstiftat producentansvar för åtta avfallsslag. Producentansvaret innebär att det är producenterna som ansvarar för att samla in och ta hand om uttjänta produkter.

De produkter som omfattas av producentansvar är:

- batterier,
- bilar,
- däck,
- elektriska och elektroniska produkter (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur),
- förpackningar,
- returpapper,
- läkemedel (Läkemedelsverket),
- radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor (Strålsäkerhetsmyndigheten).

Producenterna har i de flesta fall organiserat sig i olika materialbolag som sköter insamling och behandling av respektive avfallsslag. Materialbolagen för förpackningar och tidningar har bildat Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI). FTI samordnar lokala etableringar och drift av återvinningsstationer, och avtal med kommuner eller kommunala bolag för markupplåtelse och städning.

2.7 Sammanställning av hushållens avfall 2012

Avfallsslag	Mängd total (ton)	Kg/invånare	Nivå i avfallshierarkin	Omhändertagande
Restpåse	16 372	166	4	Energiutvinning
Summa Matavfall	4 368	44	3	Rötning och återföring av biogödsel
<i>Gröna påsar</i>	<i>2 906</i>			
<i>Matbilen</i>	<i>1 209</i>			
<i>hemkompost</i>	<i>253</i>			
Trädgårdsavfall	3 207	33	3	Kompost
Summa Grovavfall	13 125	133	3–5	
<i>Wellpapp</i>	<i>2 379</i>		3	Materialåtervinning
<i>Trä</i>	<i>3 374</i>		4	Energiutvinning

<i>Metall</i>	998		3	Materialåtervinning
<i>Kläder</i>	509		4	Energiutvinning
<i>Möbler</i>	370		4	Energiutvinning
<i>Övrigt brännbart</i>	2 894		4	Energiutvinning
<i>Övrigt grovavfall</i>	1 883		3	Konstruktionsmaterial
<i>Deponirest</i>	717		5	Deponering
Farligt avfall	2 087	21	3–5	Materialåtervinning Energiutvinning Deponering
Summa avfall från enskilda avlopp	20 275	206	3	Avloppsreningsverk Våtkompost
Fettavskiljarslam	900	9	3	Rötning och återföring av biogödsel
Avfall med producentansvar (vissa, ej FA)	7 710	78	3	Materialåtervinning

3. Övrigt avfall under kommunens ansvar

3.1 Snö

Under snörika vintrar kan fastighetsägare behöva transportera bort snö för att lägga upp den på annan plats. Snö som kommer från till exempel vägar och trottoarer innehåller normalt föroreningar, såsom halkbekämpningsmedel, skräp och föroreningar från trafiken. Om snön läggs upp på asfalt och andra hårda ytor kan föroreningar följa direkt med dagvattnet. Snö bör i stället läggas upp på en yta där smältvattnet kan infiltrera i marken, till exempel grus eller gräs. Då kan föroreningarna i smältvattnet fastläggas i marken innan det når ett vattendrag. Snön bör helst samlas upp direkt efter snöfall för att förhindra att den förorenas av trafik, mark, med mera.

Tippning av snö i vatten eller vattenområde är förbjudet, enligt miljöbalkens 15 kap. 31 §, eftersom massorna riskerar att förorena vattnet. Det finns dock möjlighet att ansöka om dispens hos länsstyrelsen.

3.1.1 Handläggning

1. Om verksamhetsutövaren inte ska iordningställa någon platta, eller dylikt, är verksamheten inte anmälnings-/prövningspliktig, dock råder samrådsplikt, enligt MB 12:6. Miljökontoret ska därmed få en chans att bedöma lokalisering och störningar som kan

påverka miljö eller hälsa, såsom transporter, vilka kan utgöra en bullerstörning hos eventuella närboende. Om miljökontoret bedömer att snötippens placering är olämplig kan kontoret förbjuda åtgärden ur miljö- och hälsosynpunkt. Oftast bör det dock räcka med ett föreläggande om försiktighet som innehåller krav på efterföljande städning med mera.

2. Om verksamhetsutövaren iordningställer en hårdgjord yta för att lägga upp snö bedöms detta som en anläggning för avfall. Verksamheten måste därmed anmälas till miljökontoret. Om verksamhetsutövaren planerar att lägga upp stora mängder snö på den hårdgjorda ytan kan det bli aktuellt med en tillståndsprövning hos länsstyrelsen. Verksamheten kan även behöva provas om man tänker samla in och leda bort smältvatten, eller installera någon annan typ av teknisk anordning vid upplagsplatsen för snön.

3.2 Sopsand och gatubrunns slam

Sopsand, det vill säga den sand som under vintern används för halkbekämpning, samlas in under våren. Mängden sand är mycket beroende på hur vintern varit och kan variera mellan 2 000–5 000 ton/år. Sanden kan återanvändas en gång, men behöver sedan bytas ut. Kasserad sand används som konstruktionsmaterial eller fyllnadsmassor.

Gatubrunns slam är ett avfall som uppstår när gatubrunnar slamsugs. Avfallet består huvudsakligen av vatten, sand och grus. År 2012 uppstod 2 200 ton gatubrunns slam i kommunen. Slammet avvattnades och den kvarvarande sanden användes som konstruktionsmaterial på Tveta Återvinningsanläggning fram till maj 2013. För närvarande omhändertas slammet på Sofielunds avfallsanläggning i Huddinge.

3.3 Avfall från kommunala avloppsreningsverk

Avloppsvattnet från Södertälje tätort leds till Himmerfjärdsverket och renas där. Himmerfjärdsverket är ett stort reningsverk som drivs av SYVAB (Sydvästra Stockholmsregionens VA-verks aktiebolag). SYVAB ägs av kommunerna Botkyrka, Nykvarn och Salem samt av Telge AB och Stockholm Vatten AB. Himmerfjärdsverket ligger i Botkyrka kommun. Under 2012 var antalet anslutna personer cirka 294 400. Antalet anslutna har under de senaste åren stadigt ökat med 1–2 procent per år. Totalt tog Himmerfjärdsverket under 2012 emot en avloppsmängd på 42,1 miljon m³ avloppsvatten, vilket motsvarar ett dygnsmedelsflöde på 114 800 m³/dygn. Ungefär 8 procent av flödet kommer från anslutna industrier.

Himmerfjärdsverket renar avloppsvatten i en konventionell anläggning med mekanisk, kemisk och biologisk rening samt slutpolering. Det slam som uppkommer vid

vattenreningen behandlas genom rötning och avvattning. Externt organiskt material, exempelvis matavfall från Södertäljes gröna påsar, matbil och fettavskiljarslam, samrötas med reningsverksslam i röt-kammaren. Himmerfjärdsverket är certifierat enligt REVAQ, vilket innebär att man bedriver ett långsiktigt arbete för att förbättra kvaliteten på rötresten. Målet är en hållbar återföring av avloppsslam till jordbruksmark.

Produktion och användning av rötat slam 2012	ton TS
<i>Slamproduktion totalt</i>	7 230
<i>Mellanlagring för hygienisering och framtida spridning på jordbruksmark</i>	5 541
<i>Återföring jordbruksmark</i>	580
<i>Användning i jordtillverkning</i>	1 290
<i>Förbränning</i>	60

I Södertälje kommun finns två mindre reningsverk, ett i Hölö och ett i Mölnbo, som drivs av Telge Nät. Reningsverken är lika stora och tekniskt identiska. Vattnet renas genom mekanisk, biologisk och kemisk rening. Det mekaniska steget består av ett rens-galler. Cirka 1,5 ton material fastnade i rens-gallret från respektive reningsverk 2012. Avfallet från rens-gallrena förbränns. Både i det biologiska steget och i det kemiska steget bildas slam. Slammet avskiljs med sedimentering och körs med sugbil till Moraberg industriområde, där det tappas på det kommunala avloppsnätet och sedan behandlas tillsammans med avloppsvattnet på Himmerfjärdsverket. 2012 var mängden slam 826 m³ från Hölö och 743 m³ från Mölnbo.

4. Övrigt verksamhetsavfall som uppkommer i kommunen

4.1 Avfall från energiutvinning

Vid produktion av fjärrvärme och kraftvärme uppstår avfall främst i form av förbränningsrester. I kommunen finns flera anläggningar för produktion av fjärrvärme och en anläggning som även producerar el (kraftvärme). Alla anläggningar utom Järna panncentral drivs av Söderenergi. Järna panncentral drivs av Telge Nät.

Söderenergi producerar fjärrvärme för cirka 300 000 personer, kontor och industrier i södra Storstockholm samt el motsvarande förbrukningen i 100 000 hushåll. Produktionen sker främst i Igelsta kraftvärmeverk, Igelsta värmeverk och Fittjaverket i Botkyrka. Huddinge

Maskincentral i Huddinge och Geneta Panncentral i Södertälje används bara om det är mycket kallt ute. Totalt bildades 75 000 ton förbränningsrester 2012.

Anläggning	Bränsle	Förbränningsrester (2012) ton
Igelsta kraftvärmeverk	Skogsflis Returbränslen	<i>Flygaska: 16 200</i> <i>Pannsand: 11 300</i>
Igelsta värmeverk	Skogsflis, pellets Returträ, bränslekross, bränslepellets, torv	<i>Flygaska: 22 700</i> <i>Bottenaska: 18 200</i> <i>Pannsand: 3 800</i>
Fittjaverket	Träpellets	<i>Flygaska: 500</i>
Järna panncentral	Havreskal, träpellets	<i>Flygaska: 1 500</i>

Förbränningsresterna hanteras på Tvetå återvinningsanläggning. Bottenaska och panssand siktas för att få fram metaller, och restmaterialet används som konstruktionsmaterial på Tvetå återvinningsanläggning eller på andra deponier i regionen. Flygaskan används som konstruktionsmaterial på Tvetå återvinningsanläggning.

4.2 Bygg- och rivningsavfall

Vid ny- och ombyggnation, rivningsprojekt och anläggningsprojekt uppstår avfall. Detta avfall är till stor del betong, sten, metaller, trä, glas, gips, keramiska material, plast och isolering, men även förpackningsmaterial, såsom wellpapp, plast frigolit med mera. En del av bygg- och rivningsavfallet är farligt avfall, exempel på det är elavfall, asbest, PCB-fogar. Byggherren ansvarar för att avfallet transporteras till godkänd behandlingsanläggning och för att transportören har tillstånd till transport av avfall/transport av farligt avfall.

Hos många entreprenörer och byggföretag är medvetenheten stor och avfallet källsorteras. Uppföljning på plats är dock viktig. Återanvändning och återbruk behöver utvecklas. Det saknas även statistik över hur mycket bygg- och rivningsavfall som genereras i kommunen, och därmed finns heller ingen uppföljning över hur mycket som återvinns i dag.

4.3 Övrigt avfall

Det finns ingen sammanhållen statistik på avfall från företag och verksamheter i kommunen. Det är företagen själva som väljer transportör och mottagare av sitt verksamhetsavfall.

Verksamhetsutövaren är därmed skyldig att se till att avfallet transporteras av en transportör med tillstånd till en anläggning, som har tillstånd till att ta emot avfallet. Denna anläggning behöver inte ligga i kommunen.

AstraZeneca och Scania är två stora företag som också har betydande avfallsmängder. Avfallsmängden från AstraZeneca var 2012 8 400 ton, varav 3 000 ton farligt avfall. Av dessa förbrändes 500 ton i AstraZenecas egen ångcentral. Scania genererade 2012 totalt 46 000 ton avfall. Den största posten är gjuterisand, 19 500 ton. Stora mängder metallspån uppkommer också cirka 15 000 ton, en del av dessa återvinns intern på gjuteriet.

Södertälje sjukhus är en annan stor arbetsplats i kommunen. Verksamheten genererade cirka 780 ton avfall 2012. Av dessa var 24 ton specialavfall, såsom läkemedel, smittförande avfall och skärande/stickande avfall. Detta avfall förbränns på anläggningar med särskilt tillstånd. Ingen sådan anläggning finns i kommunen.

5. Förorenade områden

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljö. I ett sådant område, det vill säga mark, vatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar, överskrider halterna av en förorening den lokala naturliga bakgrundshalten.

För närvarande finns 8 546 kända områden som är eller kan vara förorenade i Stockholms län. I Södertälje finns omkring 440 konstaterat eller misstänkt förorenade områden. Av dessa är 19 riskklassade områden. Två områden i riskklass 1, sex områden i riskklass 2, nio områden i riskklass 3 och två områden i riskklass 4. I den prioriterade listan som finns för Stockholms län finns två områden från Södertälje med; Igelstatomten och Södertälje kanal.

Kommunen har i Miljöprogram för Södertälje kommun 2013–2016 antagit som mål att: ”Samtliga förorenade områden som innebär akuta risker vid direktexponering och sådana områden som idag, eller inom en nära framtid, hotar betydelsefulla vattentäkter eller värdefulla naturområden ska vara utredda och vid behov åtgärdade vid utgången av år 2020. Åtgärder ska fram till år 2020 ha genomförts vid så stor andel av de prioriterade förorenade områdena att miljöproblemet i sin helhet i huvudsak kan vara löst allra senast år 2050.”

Mer information om förorenade områden finns i bilaga 3.

Bilaga 2

Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (NFS 2006:6) ska avfallsplanen innehålla uppgifter om de anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall som finns i kommunen. Detta gäller dock endast sådana anläggningar som är tillstånds- eller anmälningspliktiga, enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899). Även anläggningar för mellanlagring omfattas med undantag för anläggningar som enbart mellanlagrar avfall som uppstått inom fastigheten.

I första tabellen finns de anläggningar som är tillståndspliktiga och i den andra tabellen redovisas anläggningar som är anmälningspliktiga.

Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall, prövningsnivå A och B.

Anläggningens namn	Lokalisering (fastighetsbeteckning)	SNI-kod	Typ/typer av avfall som tas emot	Metoder för återvinning eller bortskaffande (enl. avfallsförordningen, bilaga 4 eller 5)	Totalt mottagna mängder avfall 2012, ton/år	Kapacitet, ton/år	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd, ton/år
AB Demonteringar	Edeby 1:23	90.119-2		<ul style="list-style-type: none"> Återvinning av avfall från uttjänta motordrivna fordon. 	<ul style="list-style-type: none"> Mellanlagring av avfall: 2 021 ton Mellanlagring av farligt avfall: 900 ton 	Se tillståndsgiven mängd	<ul style="list-style-type: none"> Mellanlagring av avfall: 10 000 ton/år Mellanlagring av farligt avfall: 1 000 ton/år.
Kemetyl AB	Södra 1:12	90.440-3, 39.7001		<ul style="list-style-type: none"> Återvinna eller bortskaffa farligt avfall Lagring av gasformiga eller flytande petrokemiska produkter eller brännbara gaser. 	<ul style="list-style-type: none"> Mottagning, lagring och behandling av farligt avfall: 500 ton Hantering av kemiska produkter: 3 492 ton 	Se tillståndsgiven mängd	<ul style="list-style-type: none"> Mottagning, lagring och behandling av farligt avfall: 5 000 ton/år Hantering av kemiska produkter: 45 000 ton/år.
Skrotfrag AB	Bilsta 5:5	90.119-2, 90.110-2, 90.120-1, 90.390, 90.40, 90.400-1, 90.50-3, 90.80, 90.90		<ul style="list-style-type: none"> Återvinning av avfall från uttjänta motordrivna fordon Återvinning av annat avfall än farligt avfall Behandling av farligt avfall Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall Destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter innehållande fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon Mellanlagring av farligt avfall Sortering av avfall samt förbehandling av avfall 	<ul style="list-style-type: none"> Uttjänta fordon: 116 ton Kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner: 2 184 ton Mellanlagring batterier: 28 ton Omhändertagande av skrotbilar som omfattas av bilskrotningsförordningen: 2 602 fordon Förbehandling av avfall som utgår av elektriska eller 	Se tillståndsgiven mängd	<ul style="list-style-type: none"> Lagring, tömning, demontering och annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta fordon (som inte omfattas av bilskrotsförordningen): 2 000 ton/år. Återvinning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner som uttjänta kylskåp och frysar: 20 000 ton/år. Mellanlagring av batterier: max 100 ton vid något tillfälle. Tömning, demontering och annat yrkesmässigt omhändertagande av skrotbilar som omfattas av bilskrotningsförordningen: 5 000 fordon/år.

				från elektroniska eller elektroniska produkter.	elektroniska produkter som inte innehåller isoleroilja: 14 ton.			<ul style="list-style-type: none">– Förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska som inte innehåller isoleroilja: ingen mängdgräns specificerad.– Mellanlagring av avfall: max 10 000 ton vid något tillfälle.– Annan behandling än deponering av farligt avfall om avfallet uppkommer i egen anläggning och behandling leder till återvinning: ingen mängdgräns specificerad.
Scania bilar Sverige AB Begagnade delar	Gesällen 3	90.1.19-2		– Återvinning av avfall från uttjänta motordrivna fordon.	– Omhändertagande av skrotbilar som omfattas av bilskrotningsförordningen: 76 fordon			<ul style="list-style-type: none">– Demontering av uttjänta motorfordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen: 200 fordon/år.
Stena Recycling AB	Ekan 4	90.1.00-2, 90.60		– Mekanisk bearbetning av annat avfall än farligt avfall – Mellanlagring av farligt avfall som utgörs av uttjänta motordrivna fordon.	– Mottagning, bearbetning och försäljning: 21 315 ton – Oljeavfall: 0,7 ton – Batteriavfall: 9,2 ton – EE-avfall: 1,6 ton – Övrigt farligt avfall: 0,35 ton.	Se tillståndsgiven mängd		<ul style="list-style-type: none">– Mottagning, bearbetning och försäljning: 22 000 ton skrot/år– Mellanlagring av oljeavfall vid ett enskilt tillfälle max: 5 ton/år– Mellanlagring av batteriavfall vid ett enskilt tillfälle max: 10 ton/år– Mellanlagring av EE-avfall vid ett enskilt tillfälle (får ej innehålla isoleroilja) max: 10 ton/år– Övrigt farligt avfall vid ett enskilt tillfälle max: 1 ton.
Teige Återvinning AB, Tveta	Lerhaga 2:1, 2:6	90.290, 90.100-1, 90.140, 90.30-1,			Mottagning och behandling av: – Hushållsavfall och därmed jämförligt	Se tillståndsgiven mängd		Mottagning och behandling av: – Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall: 140 500 ton – Grov-, bygg-, rivnings- och

Bilaga till förslag till avfallsplan 2015–2020

		90.350, 90.440-3, 90.50-3, 90.70-1			avfall: 41 108 ton – Grov-, bygg-, rivnings- och industriellt avfall inklusive branschspecifikt avfall: 43 586 ton – Flytande avfall: 4 905 ton – Farligt avfall: 2 087 ton – Röttslam: 1 747 ton – Förbränningsrester: 75 159 ton – Olje- och metallförorenade jordar: 0 ton	industriellt avfall inklusive branschspecifikt avfall: 138 000 ton – Flytande avfall: 35 000 ton – Farligt avfall: 20 000 ton – Röttslam: 50 000 ton – Förbränningsrester: 120 000 ton – Olje- och metallförorenade jordar: 100 000 ton
Tysslinge Åkeri AB	Tysslinge 4.1		Byggavfall, farligt avfall, betong och andra inerta material, slam.	– Avfallsorteringsstation – Mellanlagring och behandling av avfall och farligt avfall	Se tillstånds- given mängd	– Byggavfall: 65 000 ton/år – Farligt avfall: 10 000 ton/år – Betong och andra inerta material: 20 000 ton/år – Slam: 4000 ton/år – Total avfallsmängd: 99 000 ton/år
Volvo truck center	Traktorn 1	90.119-2, 50.10, 50.2003		– Återvinning av avfall från uttjänta motordrivna fordon, fordonstvätt och fordonsverkstad.	Se tillstånds- given mängd	– Demontering av fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen: max 250 fordon/år.

Anläggningar för återvinning och bortskaflande av avfall, anmälningspliktiga anläggningar

Anläggningens namn	Lokalisering (fastighetsbeteckning)	SNI-kod	Typ/typer av avfall som tas emot	Metoder för återvinning eller bortskaflande (enl. avfallsförordningen, bilaga 4 eller 5)	Totalt mottagna mängder avfall 2012, ton/år	Kapacitet, ton/år	Tillåten avfallsmängd enligt anmälan, ton/år
Ekensberg mellanlagring av skrotbilar	Väghyveln 10	90.60	Utbrända bilar.	– Korttidsförvaring av fordon innan de bortskaflas för vidare transport till bilskrot. – Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall – Sortering av annat avfall än farligt avfall.	–	–	– Mellanlagring av utbrända bilar: 100 fordon/år.
Foria AB	Grävmaskinen 6	90.80, 90.40	Avfall från industri.	– Återvinningsanläggning av järn och metaller genom mekanisk bearbetning av avfall samt mellanlagring av farligt avfall.	–	Se tillståndsgiven mängd	– Mellanlagring av avfall från industri: 10 000 ton/år.
Lindbergs & Son AB	Södra 1:33	90.110-1, 90.60	Järn- och metallskrot.	– Metalliskt avfall: 11 252 ton – Bilbatterier: 43 ton	– Metalliskt avfall: 11 252 ton – Bilbatterier: 43 ton	Se tillståndsgiven mängd	– Mekanisk bearbetning av annat avfall än farligt avfall: max 10 000 ton/år – Mellanlagring av farligt avfall som utgörs av uttjänta motordrivna fordon eller om mängden avfall inte vid något tillfälle uppgår till: 1. mer än 5 ton oljeavfall 2. mer än 30 ton blybatterier 3. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter 4. mer än 30 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 1 ton annat farligt avfall
Teige Återvinning AB, Returen ÅVC	Lastaren 5	90.60, 90.40	Sorterat grovavfall. Farligt avfall från hushållen.	– Återvinningscentral; mellanlagring av farligt avfall som utgörs av uttjänta motorfordon samt mellanlagring av	– Tidningar: 4 320 kg – Pappersförpackningar, wellpapp: 204 900 kg – Hårdplast:	Se tillståndsgiven mängd	– Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton. – Mellanlagring av farligt avfall

Bilaga till förslag till avfallsplan 2015–2020

Södertälje Bil & Allidemontering AB	Skarlunda 1:16	90.120-1	Uttjänta bilar.	<ul style="list-style-type: none">– Bilskrotnings- verksamhet.– Bensintankar töms varvid innehållet lagras i separat tank.– Spillojor töms och lagras för avhämtning av Rensab AB.– Restkemikalier samlas upp i samband med slutpressning av fordon och hämtas sedan av Rensab AB.– Metallsrot hämtas för återvinning av Stena Bilfragmentering.	<ul style="list-style-type: none">– Olja: 5 700 kg– Oljefilter: 626 kg– Batterier: 6 780 kg– CFC, HCFC, HFC: 32 kg– Däck: 9 680 kg– Aluminium: 9 230 kg– Kablage: 4 510 kg– Järn, stål: 55 170 kg– Utfärdade skrotningsintyg: 601 st– Skrotbilslager: 984 st,– Chassin till frage: 493 st och 434 240 kg.	Se tillstånds- given mängd	Lagring av bilar: 600-700 stycken Lagring av olja: 3 kbm Lagring av batterier: 500/år Lagring av däck: 100
SÅAB – Nässelbacken	Tvetaberg 4:1	90.110-2, 90.40, 90.80	Stubb, ris, rivningsvirke, asfalt, betong, rena schaktmassor, berg, hästgödsel.	–	–	–	<ul style="list-style-type: none">– Mekanisk bearbetning och yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall: 5 000 ton/år.– Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall vid enskilt tillfälle: 10 ton– Sortering av annat avfall än farligt avfall: högst 10 000 ton/år.

Bilaga 3

Förorenad mark

Bakgrund

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljö. I ett sådant område, det vill säga mark, vatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar, överskrider halterna av en förorening den lokala naturliga bakgrundshalten.

Miljöfarliga ämnen har hamnat i miljön genom olika typer av mänsklig aktivitet. Det kan vara allt från större industriell verksamhet till läckande cisterner. De ämnen som hamnar i miljön blir ofta kvar där under lång tid om man inte gör något, och vid för höga halter kan människors hälsa eller/och miljön ta skada.

Vissa områden ger redan i dag upphov till oacceptabla miljöeffekter, men framför allt är förorenade områden ett framtida hot mot människors hälsa och miljön. Föroreningar som i dag ligger bundna i marken kan i framtiden spridas till yt- och grundvatten. Denna process sker långsamt och påverkas av nederbörd, grundvattenrörelser och biologiska processer. Även mänskliga aktiviteter kan påverka spridningen av föroreningar. Förorenad mark kan även påverka vår möjlighet att bo och använda marken. Ökade nederbördsmängder, högre vattenstånd och ökad avrinning kan innebära att läckaget från förorenade områden i anslutning till sjöar och vattendrag kan komma att öka.

Mål för arbetet med förorenade områden

Målet för miljöarbetet i Sverige är att vi till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle, där de stora miljöproblemen är lösta. Som riktmärke finns 16 nationella miljömål. Ett av dessa är Giftfri miljö, vilket innebär att miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället, och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Inom Giftfri miljö finns två delmål som handlar om förorenade områden:

- Samtliga förorenade områden som innebär akuta risker vid direktexponering och sådana förorenade områden som i dag, eller inom en nära framtid, hotar betydelsefulla vattentäkter eller värdefulla naturområden ska vara utredda och vid behov åtgärdade vid utgången av år 2010.
- Åtgärder ska under åren 2005–2010 ha genomförts vid så stor andel av de prioriterade förorenade områdena att miljöproblemet i sin helhet i huvudsak kan vara löst allra senast år 2050.

Förorenade områden i länet

Vid Sveriges länsstyrelser pågår ett intensivt arbete med kartläggning och inventering av landets förorenade områden. Totalt har mer än 80 000 platser lokaliserats, där någon form av miljö- och hälsofarlig verksamhet har förekommit och som kan ha orsakat mark- och vattenföroreningar.

Det som skiljer Stockholms län från andra län är bland annat det stora antalet förorenade områden. Det kommer inte att vara möjligt att riskklassa samtliga områden inom prioriterade branscher under 2013 som Naturvårdsverket satt som slutår för inventeringsarbetet. Med nuvarande takt och inriktning kommer inventeringsarbetet att pågå efter 2013.

Eftersom det har funnits och även finns i dag ett mycket stort antal verksamheter inom länet är det inte möjligt att riskklassa samtliga områden inom prioriterade branscher. Under ett inledande inventeringsskede görs därför en avgränsning, där endast de objekt som bedöms utgöra störst risk för människors hälsa och miljön inventeras vidare och riskklassas. Många områden har lång industriell historik och ofta är ansvarsfrågan svårt att klarlägga.

För närvarande finns 8 546 kända områden som är eller kan vara förorenade i länet. I Södertälje finns det 19 riskklassade områden. Två områden i riskklass 1, sex områden i riskklass 2, nio områden i riskklass 3 och två områden i riskklass 4. I den prioriterade listan som finns för länet finns två områden från Södertälje med; Igelstatomten och Södertälje kanal.

Lagstiftning

Lagstiftningen som är tillämplig är framför allt miljöbalken (SFS 1998:808) med tillhörande förordningar, särskilt miljöbalkens 10 kap om förorenade områden.

Med föroreningsskada menas en miljöskada som genom förorening av ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller anläggning kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (miljöbalken 10 kap. 1 §). Om den förorenade marken är en betydande risk för människors hälsa, vattenområden eller den biologiska mångfalden definieras miljöskadan som allvarlig.

Underrättelse

Enligt miljöbalkens 10 kap. 11 och 13 §§ ska fastighetsägaren eller verksamhetsutövaren genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten, och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön eller om allvarlig miljöskada uppstått. Detta gäller även om området tidigare har ansetts vara förorenat.

Anmälan

Det är förbjudet att utföra åtgärder för efterbehandling i ett förorenat område, om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna och där denna risk inte bedöms som ringa (28 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), utan anmälan till tillsynsmyndigheten. Enligt förordningen ovan kan anmälan eller tillstånd krävas vid efterbehandling eller omhändertagande av förorenade massor.

Ansvar

Grundtanken i miljöbalken är att den som orsakat skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess att skadan upphört. Den som har bedrivit den verksamhet eller vidtagit den åtgärd som orsakat föroreningen är skyldig att betala efterbehandlingen i syfte att förebygga, hindra eller motverka skada eller olägenheter för människors hälsa och miljö (enligt principen PPP – Polluter Pays Principle – Förorenaren betalar). Om ingen ansvarig verksamhetsutövare finns kan fastigheter som har förvärvats efter miljöbalkens ikraftträdande den 1 januari 1999, samt att fastighetsägaren vid köpet känt till, eller borde ha känt till, att fastigheten var förorenad bli ansvarig. Det är svårt att fastställa ansvar och en juridisk utredning görs i varje enskilt fall.

Finansiering

Finns ingen ansvarig kan i vissa fall undersökningar och saneringar av prioriterade objekt utföras med hjälp av statliga bidrag. Naturvårdsverket administrerar bidrag och beviljar bidragsansökningar för utredningar och åtgärder för efterbehandling av förorenade områden. Kommuner söker bidrag hos länsstyrelserna. Länsstyrelserna i sin tur ansöker om bidrag hos Naturvårdsverket.

Tillsyn

Tillsynsarbetet i förorenade områden drivs som egeninitierad tillsyn eller är mer händelsestyrd, till exempel i samband med nedläggning av industri, ändrad markanvändning och exploatering.

Områden med riskklass 1 och 2 ska särskilt prioriteras i arbetet med efterbehandling, men även andra områden kan bli aktuella, till exempel i samband med ändrad markanvändning, utbyggnad och avveckling av företag.

Kommunernas arbete med tillsyn av förorenade områden är till största delen händelsestyrt till exempel i samband med exploatering och olyckor.

Riktvärden för förorenad mark

Är halten av föroreningar i efterbehandlingen under riktvärdet är risken för negativa effekter på människor och miljö normalt acceptabel. Om riktvärdena överskrids ger det dock inte nödvändigtvis negativa effekter. Naturvårdsverket har utvecklat en modell för att ta fram riktvärden för förorenad mark. Generella riktvärden för förorenad mark anger en nivå som ger skydd mot hälso- och miljöeffekter vid flertalet förorenade områden i Sverige, dock inte samtliga. När generella riktvärden inte är lämpliga används platsspecifika riktvärden. Då tar man hänsyn till de förhållanden som råder vid just det området.

När man tar fram riktvärden är kunskap om hur marken ska användas viktig. Hur marken används styr de aktiviteter som kan förekomma och därmed vilka grupper som kan exponeras och i vilken omfattning detta kan ske. Markanvändningen påverkar även vilka krav som man bör ställa på skydd av markmiljön i området. De generella riktvärdena för förorenad mark har tagits fram för två olika typer av markanvändning, känslig markanvändning (KM) och mindre känslig markanvändning (MKM).

Bilaga 4

Nedlagda deponier

Enligt 5 § i Avfallsförordningen (2001:1063) är deponi en upplagsplats för avfall. En nedlagd deponi är således en avslutad upplagsplats för avfall. Avfall som lagras för återvinning eller behandling i mindre än tre år samt avfall som mellanlagras innan bortskaffning i mindre än ett år räknas inte som deponier.

Förr var det vanligt att deponera det avfall som man ville göra sig av med. Inom Södertälje kommun finns ett antal nedlagda deponier. Kommunen ansvarar för riskbedömning och granskning av dessa. Att förvara avfall i en nedlagd deponi räknas som pågående miljöfarlig verksamhet, trots att inget nytt avfall tillförs deponin. Det beror på att en nedlagd deponi fortfarande kan frisätta föroreningar i omgivningen. En nedlagd deponi omfattas inte av deponeringsförordningen, men gamla nedlagda deponier utgör en risk för förorening av mark, grund- och ytvatten samt för gasutveckling. Därför är det viktigt att de nedlagda deponierna lokaliseras och genomgår granskning. Detta berörs även av miljöbalken och kommunen kan ställa krav på att vidta åtgärder för att minimera miljöpåverkan.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2006:6 6 § ska det i kommunens avfallsplan ingå en sammanställning av alla nedlagda deponier inom kommunen samt en riskbedömning av dessa. För de deponier där kommunen själva varit verksamhetsutövare ska det även ingå uppgifter om planerade och redan utförda åtgärder för att förhindra olägenheter för människors hälsa och miljön.

I Södertälje kommun finns 60 kända nedlagda deponier. Många av dessa inventerades och riskklassades 1997–1998 enligt en äldre metodik. På listan över deponier har 13 identifierats som kommunala. För de deponier som inte är kommunala kan det vara svårt att reda ut vem som är ansvarig. Det är i första hand den som deponerade avfallet som är ansvarig. I de fall där det inte går att avgöra eller hitta den som deponerade avfallet är det markägaren som blir ansvarig för att åtgärda deponin. I de fall där en deponi avslutats före 1 juli 1969 gäller samma regler som för annan förorenad mark, nämligen att staten kan ta på sig kostnaden för sanering.

Deponier där kommunen är huvudman

Nr	Namn	Placering	Avfallstyp	Driftstatus	Genomförda åtgärder/undersökningar	Behov av ytterligare åtgärder
1	Bergaholmstippen	Oxelgrenshagen 1:1, Bergaholmsvägen i höjd med Schmidts käll.	Schaktmassor: jord, berg, lera, betong. Tanken var att endast icke miljöfarliga massor fick tippas, men trots det har en hel del miljöfarliga massor stundtals deponerats på platsen (metallskrot, trä – virke och lastpallar, möbler, vitvaror, plastföremål, fordonsbatterier, plastcisterner, bildäck, plåtcisterner, ledningar och rester efter belysningsstolpar). Detta togs bort 2011.	Nedlagd		Själva deponi- verksamheten är avslutad, men annan verksamhet pågår fortfarande på platsen. Det är alltså inga åtgärder gjorda på platsen.
2	Billstippen, Simsjön	Billsta 5:5 Deponin täckte ungefär halva fastigheten.	Hushålls- och industriavfall, riskavfall från Södertälje sjukhus och djurkroppar.	Nedlagd 1975	Avfallet brändes och askan deponerades på platsen. Askan har sedan delvis täckts. En miljöteknisk undersökning har gjorts på platsen för att se om man kan skilja på föroreningar från tiden då det var en deponi och nutid då det bedrivs bilskrot på platsen.	Den kvarvarande deponin ska täckas av kommunen och ett kontrollprogram finns för yt- och grundvatten.
3	Bolls Hage	Södra 1:10 (tidigare	Hushålls- och industriavfall. Möjligtvis även avfall från Astra Zeneca.	Nedlagd 1960	Massor från upplaget fraktades till Lerhaga	

		Bilbyggaren 1), VAG-centrum är nu belägen på platsen.				18:3 i samband med att Scantias verksamhet utökade.	
4	Bredsäter	Ene 4:6, söder om Albro intill Nykvarnsvägen.	Tegelavfall, hushålls- och industriavfall.	Nedlagd 1965		Efterbehandlad.	
5	Ene	Tavestaskolan 3 (tidigare Ene 10:6).	Anläggning med förbränning. Hushålls- och industriavfall	Nedlagd 1965			
6	Enhörna	Ytterenhörna-Lövsta 1:2 (tidigare 1:3), Parkudden, precis öster om naturreservatet.	Hushålls- och industriavfall.	Nedlagd 1970			
7	Fjärilsstigen	Tavesta 1:248 (tidigare Ene 4:92), Vadsbro, öster om Tvetavägen, söder om Kallforsån.	Hushålls- och industriavfall, bilvrak och skrot.	Nedlagd 1970		Anläggning med förbränning och deponering. Efterbehandlad och godkänd av länsstyrelsen 1982.	
8	Gulliborgsgropen	Östertälje 1:15, strax norr om husen, öster om Nynäsvägen.	Schaktmassor och hushållsavfall. Innehåller framför allt överskottsmassor från skakten för Igelstaverket.	Nedlagd 1989		Efterbehandlingen godkänd av länsstyrelsen 1995.	
9	Halltippen	Hall 4:1, nordöst om fångvårdsanstalten. Grödingebanan passerar rätt över.	Hushålls-, industri- och miljöfarligt avfall. Bland annat avfall från fångvårdsanstalten Hall samt avfall från Astra Zeneca.	Nedlagd 1978		Delvis efterbehandlad. Cirkaa 16 000 m ³ rötslam lades på som täckningsmaterial efter verksamhetens avslut.	

10	Hjortberga	Hjortberga 7:12 (tidigare 2:1), vattenfyllt kalkstensbrott söder om Långbro.	Hushålls- och industriavfall, byggavfall, skrot, stubbar, sten, lantbruksavfall.	Nedlagd 1948	
11	Mölnbo	Mölnbo 83:42, intill fotbollsplanen i Mölnbo.	Anläggning med förbränning och deponering. Hushålls- och byggavfall, skrot samt eventuell industri- och lantbruksavfall.	Nedlagd 1967	Tippen täcktes första gången 1967. Toppen täcktes sedan igen 1990/1992 med matjord. Man har även gjort en del provtagningar genom åren.
12	Strömtippen	Bilbyggaren 1, inom området för Scantias verksamhet.	Hushålls-, rivnings-, bygg- och industriavfall. Innehöll möjligtvis även avfall från Astra Zeneca.	Nedlagd 1945	Merparten av avfallet kördes till Lerhaga 18:3 när Scantias verksamhet utökade.
13	Tveta	Lerhaga 2:1, Lerhaga 2:6.	Hushålls- och grovavfall.	Nedlagd 2008	Sluttäckt.
14	Tveta	Lerhaga 2:1, Lerhaga 2:6.	Bioceller för förbränning av respåsen.	Nedlagd	Täckta till och med tätskiktet.
15	Tveta	Lerhaga 2:1, Lerhaga 2:6.	Asbest.	Nedlagd 2007	Sluttäckt.
16	Valåker, Hölö	Hälleby 4:1, öster om Sörsjön mellan Björknäset och Killingbrohugget.	Hushåll- och industriavfall, fyllda oljefat, skrotbilar.	Nedlagd 1972	Behöver ytterligare täckning.

Deponier med privat huvudman

Nr	Namn	Fastighet samt närmre beskrivning av var deponin är lokaliserad	Avfallstyp	Driftstatus	Gjorda åtgärder/undersökningar	Behov av ytterligare åtgärder
17	AB Hölö Skrotaffär	Billsta 5:5	Bilskrot/skrothandel.	Nedlagd 2003		Drivs i dagsläget av Skrotfrag i Järna AB
18	Brandalsund	Brandalsund 1:11 (tidigare 1:1)	Avfall från bl.a. Strömtippen och Bolls hage. Schaktmassor, hushålls- och industriavfall (kommunens egna industrier). Övrigt industriavfall från Siporextillverkning. Överskottsmassor från bygget av Grödinge-Nyköpingsbanan	Nedlagd 1975	Efterbehandlingsarbetena godkändes av länsstyrelsen 1995.	
19	Försvaret, Ing 1 010, Soptipp	Tveta-Valsta 4:1 (tidigare Almnäs 5:1), i kärret väster om anläggningen.	Hushålls- och byggavfall, grovsopor, järnskröt, trädgårdsavfall, spillvirke, m.m.	Nedlagd 1998		
20	Försvaret, Ing 1 011, Bränntipp	Tveta-Valsta 4:1 (tidigare Almnäs 5:1), öster om Brådskan.	Platsen har använts för eldning av malmateriel.	Nedlagd 1993		
21	Gerstabergets gård	Gerstabergr 1:7, Glia, öster om järnvägen.	Banverkstipp och krossplats för makadam.	Nedlagd 1999	Efterbehandlad och godkänd av länsstyrelsen 1999.	
22	Gumsekulla, Mörkö	Hörningsholm 2:1, intill vägkorset i Gumsekulla.	Hushålls-, industri- och lantbruksavfall, skrot.	Nedlagd 1972		
23	Hölö skrotaffär	Grävsta 16:1, Källsmo.	Bilskrot/skrothandel.	Nedlagd 1980		
24	Jakobsdal	Glasberga 1:4, Klastorpsvägen.	Bilskrot.	Nedlagd		

25	Kallfors, Järna	Kallfors 1:4 (tidigare 1:1).	Schaktmassetipp och asfaltsupplag/återvinning i grustäkt.	Nedlagd 1992	Avvecklad och godkänd 1992.	
26	Ladvik	Ladvik 1:21, Ekbacken.	Schaktmassor, jordupplag, tippmassor, gödsel, m.m.	Nedlagd efter 1985		
27	Lugnet	Edeby 1:41.	Hushålls- och industriavfall.	Nedlagd 1965		
28	Römora, Agdala	Lerhaga 18:3, Gerstabergr 1:11.	Avfall fraktades hit från Ström- och Bollas Hagetippen. Hushålls- och byggavfall, bilvrak, skrot, grovsopor, gamla möbler.	Nedlagd under 1970-talet	Sluttäckt 1994.	
29	Skrot-Arnes (Buffeln)	Buffeln 8, Grenvägen 4.	Skrotupplag.	Nedlagd under 1970-talet		
30	Skrot-Arnes Södra	Södra 1:2.	Fordonsverkstad, skrotupplag.	Nedlagd under 1960-talet		Information om exakt placering behövs.
31	Södra Glasberga	Glasberga 1:4, Gränsvägen.	Schakt- och rivningsmassor, sprängsten, asfaltsrester, byggavfall, skrotupplag, blästersand, metallskrot, gamla maskindelar m.m.	Nedlagd 1993	Cirka 1 000 ton yttligt skrot bortforslades då kommunen blev ägare till fastigheten. MIFO klass 3.	
32	Tavesta, Vackå	Tavesta 1:245.	Hushålls- och/eller industriavfall, schaktmassor.	Nedlagd	Efterbehandlad och klar 2004.	
33	Träsket	Bränninge gård 1:1, mellan Nyköpingsvägen och E4:an.	Överskottsmassor, betong, armeringsjärn, tegel, lättbetong, puts. Det har även av misstag tippats trä, metallskrot, golvmattor, vatten- och avloppsrör, element, isolering, m.m. som Skanska fraktade bort.	Nedlagd 1998		
34	Tullinge Kungsgård	Tullgarn 2:1.	Avloppsslam.	Nedlagd		Information om exakt placering behövs.
35	Tysslinge Åkeri AB	Tysslinge 1:4, söder om järnvägen.	Schaktmassetipp med viss sorteringsverksamhet, flisupplag m.m.	Nedlagd		Information om exakt placering behövs.
36	Vrå marmorbrott	Vrå 11:1 (tidigare Vrå	Schaktmassor. Skrotsten, skrot,	Nedlagd		

omr 1 (Västra)	marmorbrott 3:1), marmorbrott i bostadsområdet i Norrvrå.	hushållsavfall och miljöfarligt avfall (genom olovlig tippning).			
37 Vrå marmorbrott omr 1 (Östra)	Vrå 11:1 (tidigare Vrå marmorbrott 3:1), marmorbrott i bostadsområdet i Norrvrå.	Schaktmassor, marmorskrot, rivningsavfall, asfaltsrester, sopor och skräp.	Nedlagd före 1992	Avskrivna 1992.	
38 Vrå marmorbrott omr 2 (Västra)	Edeby 1:39, marmorbrott mellan Lillsjön och E4:an.	Eldning av avfall har förekommit. Schaktmassor, skrotsten och skrot, bilvrak, hushållsavfall, miljöfarligt avfall, olja.	Nedlagd		
39 Vrå marmorbrott omr 2 (Östra)	Edeby 1:39, marmorbrott mellan Lillsjön och E4:an.	Eldning av avfall har förekommit. Hushållsavfall, olovlig tipp schaktmassor.	Nedlagd 1992		
40 Vårdinge marmorbrott	Hjortsberga 7:12 (tidigare 7:1), marmorberget.	Schaktmassor, grustäkt (inert avfall). Finns även uppgifter om läckage från oljefat.	Nedlagd 2012		
41 Vårdinge marmorbrott	Hjortsberga 7:12, marmorberget.		Nedlagd		
42 Vårdinge marmorbrott	Hjortsberga S, marmorberget.		Nedlagd		
43 Vårdinge marmorbrott	Hjortsberga S, marmorberget.		Nedlagd		
44 Vårdinge-Valsta	Vårdinge-Valsta 1:1, 1:3, norr om Tallstugan.	Schaktmassor, grus från Vägverket.	Nedlagd 1995		
45 Underås	Underås 1:1.	Schaktmassor.	Nedlagd 2010		
46 Underås, Stubbtippen	Underås 1:1.	Schaktmassor.	Nedlagd 1997		
47 10-öringen	Hamstern 10,	Lagring av skrot och oljefat.	Nedlagd 1994	Marken är täckt med	Det finns krav på att

(Skrotcentralen AB)	Magasinsvägen 2.	Metaller, tungmetaller, aromater, klorerade lösningsmedel, glykoler, PAH, PCB.		ett 20 cm lager av ren jord för att förhindra att föroreningar sprids genom damning.	kommunen ska vidta ytterligare åtgärder.
------------------------	------------------	--	--	---	---

Deponier där huvudmannen är okänd

Nr	Namn	Fastighet samt närmre beskrivning av var deponin är lokaliserad	Avfallstyp	Driftstatus	Gjorda åtgärder/undersökningar	Behov av ytterligare åtgärder
48	Bränninge Gård	Bränninge Gård 1:1.	Rivningsavfall, schaktmassetipp.	Nedlagd efter 1969		Information om exakt placering behövs.
49	Hjortsberg	Hjortsberga 7:12 (tidigare 7:1), 500 m öster om Hjortsberga Gård.	Hushålls- och industriavfall.	Nedlagd		
50	Hjortsberga, Mölnboån	Hjortsberga 7:12, 500 m söder om Hjortsberga Gård.		Nedlagd		
51	Källtorp- & Helenelund-groparna,	Lina 4:1, väster om Enhörnaleden.	Schaktmassor, rivningsavfall.	Nedlagd 1980	Efterbehandlad och godkänd av länsstyrelsen 1990.	
52	Lilla Römora	Gerstabergr 1:11.		Nedlagd		
53	Lina tegelbruk	Lina 4:46.	Skrot/massupplag.	Nedlagd 1972		Information om exakt placering behövs.
54	Rosenlund	Rosenlund 1:27, Viksängsvägen.	Schaktmassor, sopsand m.m.	Nedlagd under 1980-talet		Information om exakt placering behövs.
55	Tavesta, Ene	Tavesta 1:248, Mölnbovägen 5.		Nedlagd	Undersökt 2013.	
56	Torsjödalsgropen	Måsnaryd 1:1.	Schaktmassor m.m. i grustäkt.	Nedlagd		Behöver inventeras och i viss mån åtgärdas.
57	Tullgarns Kungsgård	Tullgarn 2:1.	Plastsäckar, plåtraster, betong, järnstolpar, ris, däck, järmskrot, trä, vattenrör av järn, ballast, telefonstolpar.	Nedlagd	Undersökt 2002.	Information om exakt placering behövs. (Diarienummer 2001-558)
58	Väggörset, Lina	Lina 4:1, korsningen Enhörnaleden, Linavägen.	Schaktmassor, skrot-, bygg- och rivningsavfall m.m.	Nedlagd före 1990	Efterbehandlad och godkänd av länsstyrelsen 1990.	

Nr	Namn	Fastighet samt närmre beskrivning av var deponin är lokaliserad	Avfallstyp	Driftstatus	Gjorda åtgärder/undersökningar	Behov av ytterligare åtgärder
59	Åby kvarn	Åby kvarn 2:1 (tidigare 1:1).		Nedlagd		Information om exakt placering behövs.
60	Örnstugan	Ekgården 1:1, toppen av Ragnhildsborgs skidbacke, Mälarbadsvägen 2.	Fyllnadsmassor, asfalt, tjärpapp, betongblock, tegelrester, järn.	Nedlagd cirka 1970	Miljötekniska markundersökningar har utförts i tre omgångar. Man har funnit att halterna av PAH L, PAH M, PAH H var högre än MKM i områdets södra del. Förhöjda halter av bly har påfunnits. Inga föroreningar i grundvattnet.	Eftersom man inom det förorenade området planerar bostadsbygge är urschaktning ett måste. Detta är under planering. Om man inte bygger inom det förorenade området behöver inga åtgärder vidtas då det inte kommer att påverka människors hälsa.

Bilaga 5

Uppföljning av Avfallsplan för Södertälje kommun (2004-03-19)

Inledning

Den senast avfallsplanen för Södertälje kommun är från 2004. Avfallsplanen har mål för ett stort antal specifika avfallsslag samt för informationsarbetet. Målen är inte formulerade med ett slutdatum, utan 2012 har använts som sista år för uppföljning. Ansvar för mål och åtgärder har varit delat mellan kommunstyrelsen och Telge Återvinning AB. En del av målen har följts upp i kommunens årliga miljöbokslut (fram till 2010).

75 procent av målen i avfallsplanen från 2004 var uppfyllda 2012. Bland de mål som inte uppnåts, eller bara delvis uppnåts, är förbättrad sortering av avfallet i grön påse och restpåse samt fortsatt arbete med information.

Översikt mål

Mål	Målområde och beskrivning	målet uppnått (2012)
4.3	<u>Information</u> <ul style="list-style-type: none">• Avfallsplanen ska göras känd för kommunens invånare, företagare, skolor, institutioner med flera.• Information ska kontinuerligt ske genom kommunens hemsida, kommunblad och Telge Återvinnings hemsida.• Kommunens skolor ska få särskild information om miljö- och avfallsfrågorna samt beredas möjlighet till studiebesök på Telge Återvinning AB.• Kommunen ska minst en gång per år redovisa sammanställning och statistik över avfallsmängder samt hur miljömålen uppnås.• Telge Återvinning AB ska skapa positiva attityder kring avfall och återvinningsfrågor.	Delvis
4.4.1	<u>Hushållsavfall</u> Öka andelen rätt avfall i gröna påsen respektive restpåsen.	Ej uppnått
4.5.1	<u>Farligt avfall (allmänt)</u>	Uppnått

	Öka mängden utsorterat farligt avfall från hushåll och verksamheter (mottaget ton farligt avfall).	
4.6.1	<u>Batterier</u> Öka andelen utsorterade batterier (mottaget ton batterier).	Uppnått
4.7.1	<u>Elektronik</u> Öka utsorteringen av elektronik hos hushållen och verksamheter (mottagna ton utsorterad elektronik).	Uppnått
4.8.1	<u>Kyl och frys</u> Öka utsorteringen av kyl- och frysskåp hos hushållen samt förhindra att läckage av freon sker (mottagna ton kyl och frys).	Ej uppnått
4.9.1	<u>Park- och trädgårdsavfall</u> Allt mottaget park- och trädgårdsavfall ska återvinnas/energiutvinnas.	Målet uppnått
4.10.1	<u>Bygg- och rivningsavfall</u> Behålla utsorteringen av bygg- och rivningsavfall på en hög nivå.	Målet uppfyllt
4.11.1	<u>Avfall från energiutvinning</u> Finna avsättning för avfall från energiutvinning till andra behandlingsmetoder än deponering.	Målet uppfyllt
4.12.1	<u>Avfall från kommunalt avloppsvatten, slam och latrin</u> Finna andra behandlingsmetoder för slam och latrin än deponering.	Målet uppfyllt
4.13.1	<u>Branschspecifikt industriavfall</u> Finna förutsättningar för återvinning genom rena materialflöden. Behålla återvinningen på en hög nivå.	Målet uppfyllt
4.14.1	<u>Icke branschspecifikt industriavfall</u> Icke branschspecifikt industriavfall ska i möjligaste mån återanvändas/återvinnas/energiutvinnas.	Målet uppfyllt

Mål 4.3 Information

Mål med informationsarbetet är:

- Avfallsplanen ska göras känd för kommunens invånare, företagare, skolor, institutioner med flera.
- Information ska kontinuerligt ske genom kommunens hemsida, kommunblad och Telge Återvinnings hemsida.

- Kommunens skolor ska få särskild information om miljö- och avfallsfrågorna samt beredas möjlighet till studiebesök på Telge Återvinning AB.
- Kommunen ska minst en gång per år redovisa sammanställning och statistik över avfallsmängder samt hur miljömålen uppnås.
- Telge Återvinning AB ska skapa positiva attityder kring avfalls- och återvinningsfrågor.

Delmålet är delvis uppnått:

Avfallsplanen är inte känd, däremot har information skett på hemsidor och i separata kampanjer. Någon särskild information till skolor har inte tagits fram, men det har funnits möjlighet till studiebesök, dock mer sparsamt de senaste åren. Viss redovisning av avfallsmängder och statistik har skett inom ramen för kommunens Agenda 21-arbete (miljöbokslut Södertälje kommun), men inte för alla målområden i avfallsplanen.

4.4.1 Mål och åtgärder för hushållsavfall

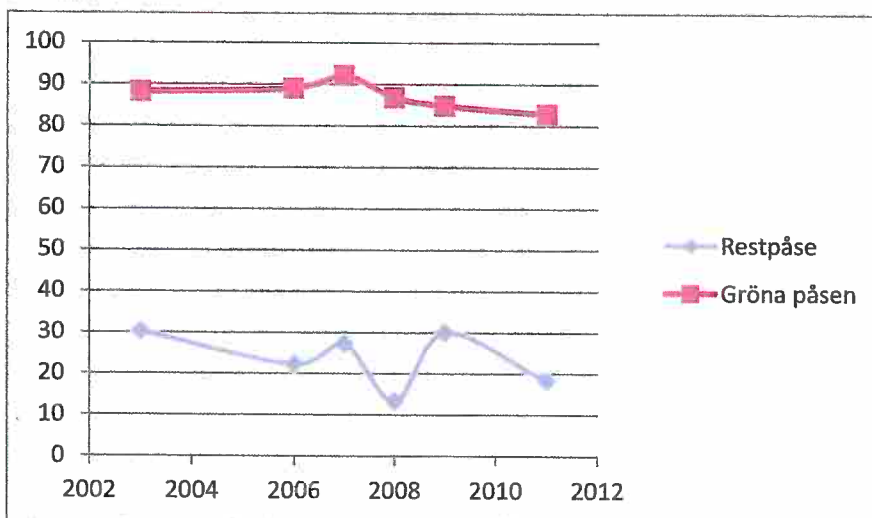
Mål: Öka andelen rätt avfall i gröna påsen respektive restpåsen.

Sätt att mäta: Årliga plockanalyser av gröna påsen (procent avfall som är rätt). Dessutom plockanalyser av restpåsen (procent avfall som är rätt). (År 2003 var 88 procent rätt i gröna påsen och 30 procent var rätt i restpåsen).

Åtgärd: Informera hushållen och verksamheter om källsortering.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning

Resultat:

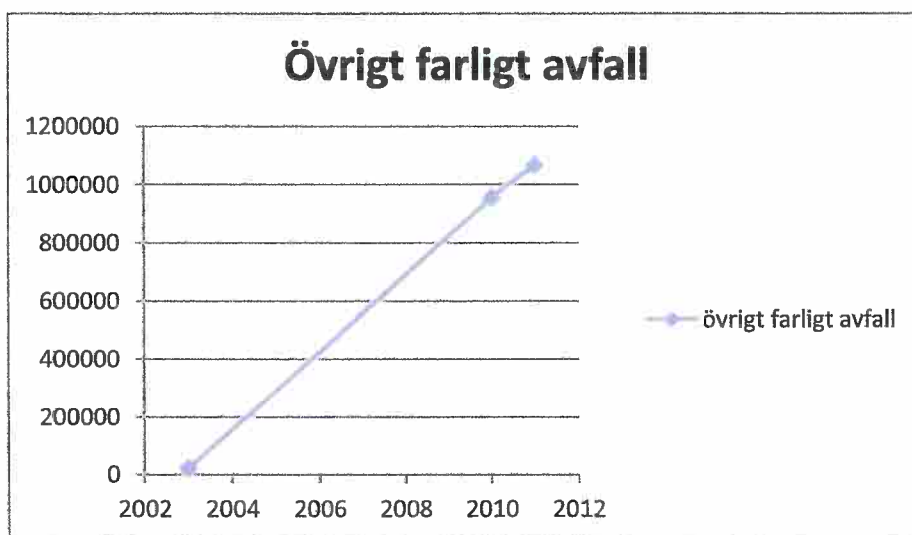
En svaghet i utvärderingen är att plockanalyserna har gjorts på lite olika sätt genom åren. 2011 års plockanalys är gjord enligt Avfall Sveriges manual. Det är avgörande för resultatet hur urvalet av område/områden görs. Trots allt anas en svagt nedåtgående trend. Målet är inte uppnått. Detta är ett viktigt område att arbeta vidare med.

4.5.1 Mål och åtgärder för farligt avfall

Mål: Öka mängden utsorterat farligt avfall från hushåll och verksamheter.

Sätt att mäta: Antal ton mottaget farligt avfall. (År 2003 mottogs 21 ton farligt avfall.)

Resultat:

Målet är uppnått som det är formulerat. Ökningen kan dock till viss del bero på att befolkningen i kommunen ökar och att mera avfall genereras, vilket inte är positivt. Ett bättre mått på utsorteringsgraden är att mängden farligt avfall i restpåsen (och gröna påsen) minskar samt att dumpningar av farligt avfall minskar.

4.6.1 Mål och åtgärder för batterier

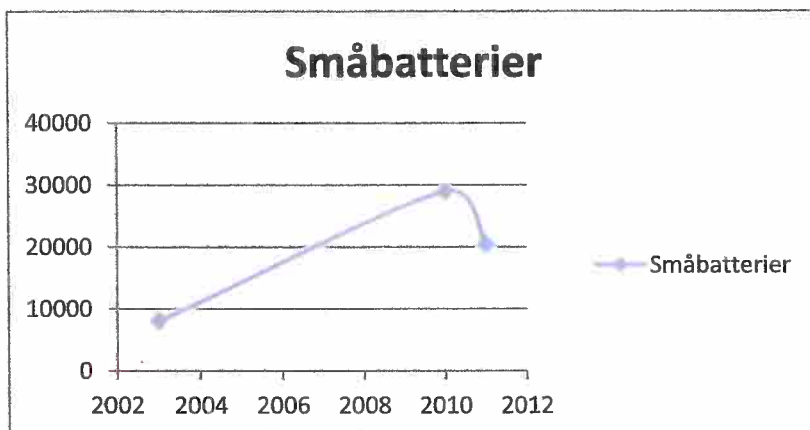
Mål: Öka andelen utsorterade batterier (små och bilbatterier).

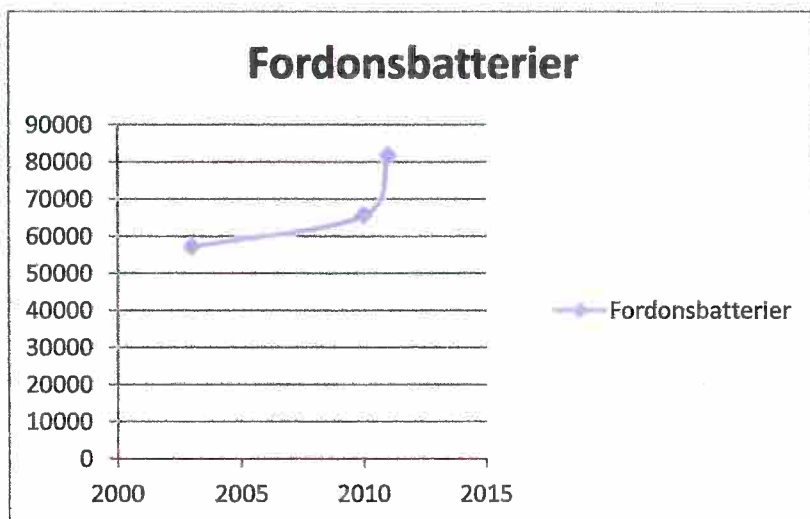
Sätt att mäta: Mottaget antal ton småbatterier och antal ton bilbatterier. (År 2003 8 ton småbatterier och 57 ton bilbatterier.)

Åtgärd: Informera hushållen och verksamheterna om skyldigheten att sortera ut batterier och var de kan lämna in sina batterier.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat:

Information finns i sorteringsguiden. Målet är uppnått.

4.7.1 Mål och åtgärder för elektronik

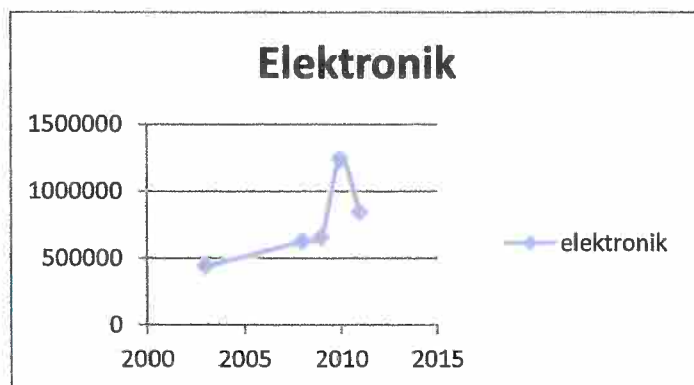
Mål: Öka utsorteringen av elektronik hos hushållen och verksamheter.

Sätt att mäta: Mottaget antal utsorterade ton elektronikskrot. (År 2003 mottogs 434 ton utsorterade ton elektronik.)

Åtgärd: Informera hushållen och verksamheterna om skyldigheten att sortera ut elektronik och var de kan lämna in elektronik.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat:

Målet är uppnått. Men ökningen beror förmodligen mycket på att mängderna elektronikavfall har ökat. Toppen 2010 kan bero på ett felaktigt underlag.

4.8.1 Mål och åtgärder för kyl- och frysskåp

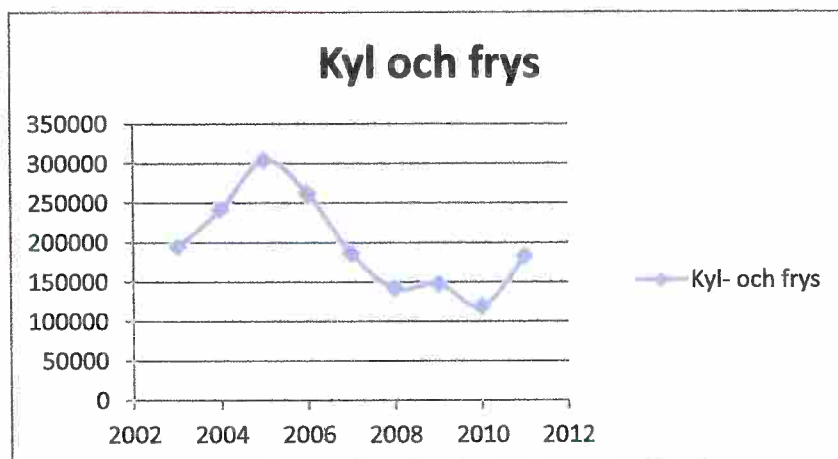
Mål: Öka utsorteringen av kyl- och frysskåp hos hushållen och verksamheter samt förhindra att läckage av freon sker.

Sätt att mäta: Mottaget antal ton kyl- och frysskåp. (År 2003 mottogs 290 ton kyl- och frysskåp.)

Åtgärd: Informera hushållen och verksamheterna om skyldigheten att sortera ut kyl- och frysskåp och var de kan lämna in dessa.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat:

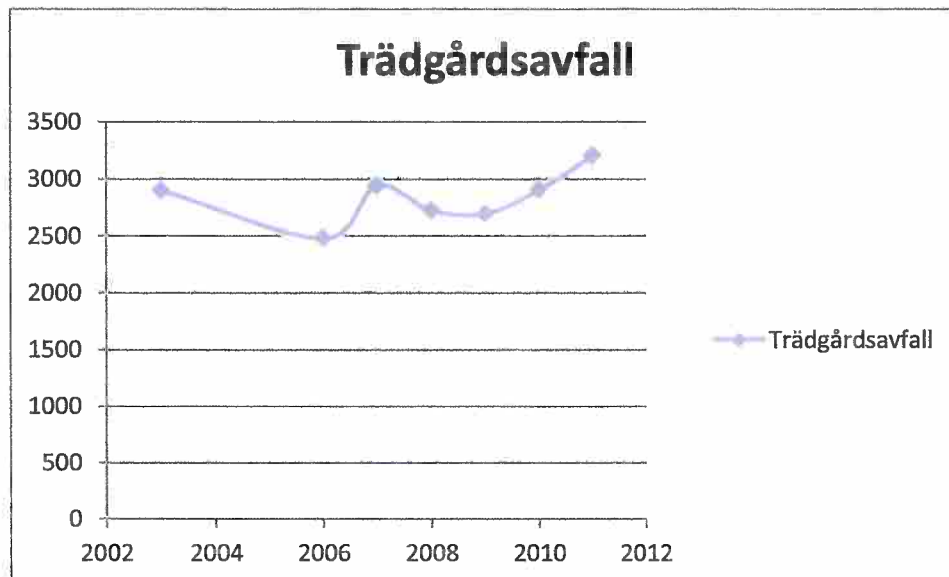
Mängden har inte ökat så mycket sedan 2003. Målet är inte uppnått.

4.9.1 Mål och åtgärder för park- och trädgårdsavfall

Mål: Allt mottaget park- och trädgårdsavfall ska återvinnas/energiutvinnas.

Sätt att mäta: Antal mottaget och behandlat ton trädgårdsavfall. (2003 behandlades 2 965 ton park- och trädgårdsavfall.)

Resultat:

Allt mottaget park- och trädgårdsavfall komposteras eller energiutvinns (ris och grenar).
Målet är uppnått.

4.10.1 Mål och åtgärder för bygg- och rivningsavfall

Mål: Behålla utsorteringen av bygg- och rivningsavfall på en hög nivå.

Sätt att mäta: Antal ton avfall till deponi i relation till antal ton mottaget avfall. (År 2003 återvanns 89 procent av mottaget avfall.)

Åtgärd: Information och rådgivning till branschen. Telge Återvinning AB ska aktivt arbeta för att finna möjligheter till återvinning/energiutvinning.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat:

Avfallsslag	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totala mängder	161 677	226 263	219 041	189 282	183 946	154 328	184 552	175 658
Deponerat					4 309	4 537	3 611	3 998
Återvunnet (%)				95	98	97	98	98

Målet är uppfyllt.

4.11.1 Mål och åtgärder för avfall från energiutvinning

Mål: Finna avsättning för avfall från energiutvinning till andra behandlingsmetoder än deponering.

Sätt att mäta: Antal ton deponerat avfall från energiutvinning. (År 2003 deponerades 0 ton avfall från energiutvinning.)

Åtgärd: Aktivt arbeta för att finna avsättning för avfallet för till exempel sluttäckning.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat: Inga förbränningsrester har deponerats på Tveta Återvinningsanläggning sedan 2003. Telge Återvinning AB har tillstånd att sluttäcka sina deponier med askor ("TvetaMetoden") samt att använda askor i konstruktioner på anläggningen. En del förbränningsrester (pannsand, bottenaska) har även nyttjats som konstruktionsmateriel på

andra deponianläggningar. Målet bedöms vara uppfyllt under den aktuella tidsperioden (2003–2012).

4.12.1 Mål och åtgärder för avfall från behandling av kommunalt och industriellt avloppsvatten

Mål: Finna andra behandlingsformer för slam och latrin än deponering.

Sätt att mäta: Antal ton deponerat slam och latrin. (2003 deponerades 0 ton slam och 100 ton latrin.)

Åtgärd: Informera om möjligheten att lokalt omhänderta latrin. Telge Återvinning AB ska se över andra behandlingsmetoder än deponering vad gäller slam och latrin.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB.

Resultat: Latrin behandlas sedan några år tillbaka i våtkompostanläggningen vid Sörby (Kvicksund). Slammet behandlas på SYVAB. Sedan hösten 2012 går en mindre mängd slam till Telge Näts behandlingsanläggning på Nackunga gård (Hölö). Målet är uppnått.

4.13.1 Mål och åtgärder för branschspecifikt industriavfall

Mål: Finna förutsättningar för återvinning genom rena materialflöden. Behålla återvinningen på en hög nivå.

Sätt att mäta: Antal ton avfall till deponi i relation till antal ton mottaget avfall. (År 2003 återvanns cirka 89 procent av mottaget avfall.)

Åtgärd: Information till industrier och företag i syfte att göra företagen medvetna om de ekonomiska vinster som kan göras genom att avfallshanteringen ses över.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB.

Resultat: Detta arbete pågår i viss mån genom Telge Återvinnings försäljningsavdelning. Målet bedöms som uppnått (se 4.10.1).

4.14.1 Mål och åtgärder för icke branschspecifikt industriavfall

Mål: Icke branschspecifikt industriavfall ska i möjligaste mån återanvändas/återvinnas/energiutvinnas.

Sätt att mäta: Antal ton avfall till deponi i relation till antal ton mottaget avfall. (År 2003 återvanns 89 procent av det mottagna avfallet.)

Åtgärd: Informera om att avfallet ska sorteras vid källan och erbjuda helhetslösningar.

Ansvar: Kommunstyrelsen/Telge Återvinning AB

Resultat: Målet bedöms som uppnått (se 4.10.1).

Bilaga 6 Miljökonsekvensbeskrivning

2

Innehåll

Bilaga 6.....	1
Miljökonsekvensbeskrivning.....	1
Icke teknisk sammanfattning.....	4
Inledning.....	5
Avfallsplanens syfte och mål.....	5
Nulägesbeskrivning.....	6
Hushållens avfall.....	6
Sammanställning av hushållens avfall 2012.....	7
Övrigt avfall i kommunen.....	8
Bedömningsgrunder för avfallsplanens miljöpåverkan.....	8
Avgränsningar.....	8
Bedömning av miljöpåverkan.....	8
Nollalternativ.....	9
Utvärdering av miljöpåverkan.....	9
Avfallsplanens miljöpåverkan.....	10
Hushållens avfall.....	10
Mål 1.1: Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till 90 kg/person och år till 2020.....	10
Mål 1.2: Restpåsen ska minska från 166kg/person och år 2012 till 100kg/person och år 2020.....	10
Mål 1.3: Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till 0,1 kg/person och år 2020.....	10
Matavfall från hushåll och verksamheter.....	11
Mål 2.1 Mängden matavfall från hushåll och verksamheter ska minska från 119 kg/person och år 2012 till 50 kg/person 2020.....	11
Mål 2.2: I påsen för matavfall ska rättsorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till 95 procent 2020 (inklusive emballage).....	11

Mål 2.3: År 2020 ska 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara.	11
Avfall från enskilda avlopp	12
Mål 3: År 2020 ska andelen källsorterat toalettavfall från slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara 20 procent.	12
Nedskräpning och dumpning.....	12
Mål 4.1 Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/10 m ³ 2013 till 6 föremål/10 m ³ 2018.	12
Mål 4.2: Dumpningen ska minska från 100 st/år 2012 till 50 st/år 2020.	12
Nöjda medborgare	13
Mål 5: Nöjda medborgare.....	13
Nedlagda deponier	13
Mål 6: Senast 2020 ska samtliga deponier i kommunen ha genomgått en undersökning, enligt MIFO fas 1.....	13
Bygg- och rivningsavfall	14
Mål 7: Senast 2020 ska 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.....	14
Sammanfattning avfallsplanens miljöpåverkan.....	14
Uppföljning och utvärdering	15

Icke teknisk sammanfattning

Enligt miljöbalken ska det finnas en avfallsplan för varje kommun. Avfallsplanen ska vara ett verktyg för att utveckla avfallshanteringen i kommunen. Planen ska ge en bild av dagens avfallshandling, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur de tas omhand.

Den här avfallsplanen lägger störst fokus på hushållsavfall, men den omfattar också vissa uppgifter om verksamhetsavfall. Ett mål, nämligen bygg- och rivningsavfall, omfattar verksamhetsavfall.

Avfallsplanen innehåller sju målområden:

1. Hushållens avfall
2. Matavfall från hushåll och verksamheter
3. Avfall från enskilda avlopp
4. Nedskräpning och dumpning
5. Nöjda medborgare
6. Nedlagda deponier
7. Bygg- och rivningsavfall

Till en avfallsplan ska det finnas en miljökonsekvensbeskrivning, som beskriver den miljöpåverkan som genomförandet av planen kan antas medföra. Ett av kraven på en miljökonsekvensbeskrivning är att den ska kunna läsas fristående, därför upprepas en del information från andra delar av planen.

Bedömningen av vilken miljöeffekt genomförandet av planen kan antas ha har utgått ifrån vilken påverkan genomförandet av varje mål i avfallsplanen kan ha på dessa miljö kvalitetsmål:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- God bebyggd miljö

Utvärderingen visar att genomförandet av avfallsplanens mål har positiv effekt på dessa miljö kvalitetsmål. Övriga tio miljö kvalitetsmål bedöms inte påverkas alls av planen.

Inledning

När en plan eller ett program upprättas, vars genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, ska en miljöbedömning göras. Reglerna för miljöbedömning av planer och program finns i miljöbalken 6 kap. och i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas. En central del i miljöbedömningen är att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning.

Miljökonsekvensbeskrivningen är ett dokument som ska identifiera, beskriva och bedöma den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet kan medföra. Enligt miljöbalken ska miljökonsekvensbeskrivningen innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till aktuell kunskap, allmänhetens intresse, planens innehåll och detaljeringsgrad.

Avfallsplanens syfte och mål

Hanteringen av avfall är en viktig del av samhällets miljöarbete och infrastruktur. Enligt miljöbalken ska det finnas en avfallsplan för varje kommun. Avfallsplanen ska vara ett verktyg för att utveckla avfallshanteringen i kommunen. Planen ska ge en bild av dagens avfallshantering, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur de tas omhand.

En viktig del i detta är att öka kunskapen om avfallshanteringen hos samtliga aktörer. Avfallsplanen ska också redovisa vilka mål som kommunen har satt upp för att minska avfallets mängd och farlighet. Kommunens mål ska bidra till att uppfylla målen i den nationella avfallsplanen. Tyngdpunkten i avfallsplanen ligger på hushållsavfall, det vill säga avfall som uppkommer hos hushållen och liknande avfall från verksamheter. Avfallsplanen är, tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om renhållning, renhållningsordning för kommunen.

Avfallsplanen innehåller sju målområden:

1. Hushållens avfall
2. Matavfall från hushåll och verksamheter
3. Avfall från enskilda avlopp
4. Nedskräpning och dumpning
5. Nöjda medborgare
6. Nedlagda deponier
7. Bygg och rivningsavfall

Målområdena har tagits fram med utgångspunkt från den nationella avfallsplanen, miljöprogrammet för Södertälje kommun och nulägesbeskrivningen, det vill säga den kunskap som finns om mängden avfall och dess hantering i dag. De flesta målområden gäller hushållens avfall, eftersom det är det avfall som kommunen har rådighet över. Flera av målområdena är uppdelade i detaljerade mål.

Nulägesbeskrivning

Hushållens avfall

Varje kommun har ett renhållningsansvar. Det innebär att kommunen är skyldig att se till att hushållsavfall inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning och att avfallet återvinns eller bortskaffas. I Södertälje är Telge Återvinning AB utförare av renhållningen. Telge Återvinning AB är ett helägt kommunalt bolag. Insamling och behandling av hushållsavfall finansieras med avfallstaxan. Taxans storlek och fördelning beslutas av kommunfullmäktige.

Soppåsar och gröna påsar hämtas av en sopbil och körs till Tveta Återvinningsanläggning för sortering. Restpåsen körs sedan till förbränning på en anläggning utanför kommunen. Gröna påsen förbehandlas och körs sedan till det kommunala reningsverket, Himmerfjärdsverket, för rötning. Biogasen som bildas renas till fordonsgas.

Grovavfall kallas det avfall som är tungt eller skrymmande. Möbler, trä, wellpapp, gips och isolering är exempel på grovavfall. Hushållen lämnar själva grovsopor på någon av återvinningscentralerna (Returen eller Tveta). Vissa fastigheter har grovsoprum, där denna typ av avfall kan lämnas. Den största andelen grovsopor förbränns. Trä eldas på Igelstaverket, medan exempelvis möbler förbränns på en anläggning utanför kommunen. Wellpapp och metall återvinns. Gips och isolering deponeras, även det på en anläggning utanför kommunen.

Trädgårdsavfall lämnas också på återvinningscentralerna. Trädgårdsavfall komposteras på Tveta Återvinningsanläggning och blir sedan anläggningsjord.

Farligt avfall är ett samlingsnamn för alla typer av avfall som har farliga egenskaper. Hushållen lämnar farligt avfall på återvinningscentralerna eller till miljöbilen.

Förpackningar och tidningar är avfall som har producentansvar. Hushållen lämnar sina förpackningar på återvinningsstationerna. Dessa sköts av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTL, som också ansvarar för att förpackningarna återvinns. I Södertälje stad samt i tätorterna Järna, Hölö, Mölnbo samt Ekeby-Tuna-Sandviken erbjuds hushållen fastighetsnära insamling. Då samlas både förpackningar och hushållssopor in i gemensamma sopkärl.

Avfall från enskilda avlopp är den största andelen hushållsavfall. Kommunen har en betydande andel boende utanför tätorterna och i många fritidshusområden. Flytande avfall (slam från slutna tankar, slam från trekammarbrunnar och avskiljare samt från minireningsverk) hämtas med sugbil. Slammet töms på det kommunala avloppsreningsnätet och behandlas sedan tillsammans med kommunens övriga avloppsvatten i det kommunala reningsverket (Himmerfjärdsverket). Sedan 2012 finns kapacitet att behandla cirka 10 procent av de slutna tankarna vid Telge Näts våtkompostanläggning i Hölö.

Sammanställning av hushållens avfall 2012

Avfallsslag	Mängd totalt (ton)	Kg/invånare	Nivå i avfallshierarkin	Omhändertagande
Restpåse	16 372	166	4	Energiutvinning
Summa Matavfall	4 368	44	3	Rötning och återföring av biogödsel
<i>Gröna påsar</i>	2 906			
<i>Matbilen</i>	1 209			
<i>Hemkompost</i>	253			
Trädgårdsavfall	3 207	33	3	Kompost
Summa Grovavfall	13 125	133	3–5	
<i>Wellpapp</i>	2 379		3	Materialåtervinning
<i>Trä</i>	3 374		4	Energiutvinning
<i>Metall</i>	998		3	Materialåtervinning
<i>Kläder</i>	509		4	Energiutvinning
<i>Möbler</i>	370		4	Energiutvinning
<i>Övrigt brännbart</i>	2 894		4	Energiutvinning
<i>Övrigt grovavfall</i>	1 883		3	Konstruktionsmaterial
<i>Deponirest</i>	717		5	Deponering
Farligt avfall	2 087	21	3–5	Materialåtervinning Energiutvinning Deponering
Summa avfall från enskilda avlopp	20 275	206	3	Avloppsreningsverk Våtkompost
Fettavskiljar slam	900	9	3	Rötning och återföring av biogödsel

Avfallslag	Mängd totalt (ton)	Kg/invånare	Nivå i avfalls-hierarkin	Omhändertagande
Avfall med producentansvar (vissa, ej FA)	7 710	78	3	Materialåtervinning

Övrigt avfall i kommunen

Det finns ingen samlad bild av allt avfall som genereras i kommunen. Söderenergi, Scania och AstraZeneca är tre stora företag som också genererar stora mängder avfall.

Det huvudsakliga avfallslaget från Söderenergi är förbränningsrester, 2012 var mängden 73 000 ton. På Scania genererade verksamheten 46 000 ton avfall under 2012. 6 000 ton var farligt avfall. Verksamheten på AstraZeneca genererade 8 400 ton avfall under 2012. Av dessa var omkring 3 000 ton farligt avfall.

Avfall från bygg- och rivningsverksamhet samt jord- och schaktmassor, som uppstår under ett år, är beroende både av konjunkturen och av större infrastrukturprojekt.

Bedömningsgrunder för avfallsplanens miljöpåverkan

Avgränsningar

Enligt miljöbalken ska miljökonsekvensbeskrivningen innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till aktuell kunskap, allmänhetens intresse och planens innehåll och detaljeringsgrad. Den här miljökonsekvensbeskrivningen är begränsad till att omfatta avfallsplanens målområden, det vill säga hushållens avfall, matavfall, avfall från enskilda avlopp, nedskräpning och dumpning, nöjda medborgare, nedlagda deponier samt bygg- och rivningsavfall.

Bedömning av miljöpåverkan

Det svenska miljömålssystemet innehåller 1 generationsmål, 19 etappmål och 16 miljö kvalitetsmål. Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Avfallshanteringens påverkan är störst på följande miljö kvalitetsmål:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö

- Ingen övergödning
- God bebyggd miljö

Bedömningen av miljöpåverkan görs utifrån den effekt som genomförandet av avfallsplanens mål bedöms ha på dessa miljö kvalitetsmål. En sammanfattning av de sex miljö kvalitetsmålen finns i bilaga 6.1. En fullständig beskrivning av miljömålssystemet finns på: <http://www.miljomal.se>

Nollalternativ

Miljökonsekvensbeskrivningen för avfallsplanen ska även redovisa vad som sannolikt sker om den föreslagna planen inte genomförs, detta kallas för nollalternativ.

Som utgångspunkt för nollalternativet har antagits att befintligt system fortsätter att gälla, men med hänsyn taget till befolkningsutvecklingen i kommunen samt ökningen av mängden avfall (1 procent per år).

Utvärdering av miljöpåverkan

Miljö påverkan bedöms för de mål som anges i avfallsplanen. Vid bedömningen används tre nivåer för vilken effekt genomförandet av avfallsplanens mål får på respektive miljö kvalitetsmål:

- 1: Negativ miljöpåverkan
- ± 0: Ingen eller liten miljöpåverkan
- + 1: Positiv miljöpåverkan

Det är viktigt att komma ihåg att det är en relativ förbättring som bedöms. Hanteringen av ett avfallsslag i dag medför exempelvis utsläpp av en viss mängd koldioxid. Genomförandet av planens mål gör att utsläppen av koldioxid minskar, det vill säga miljöpåverkan är positiv.

Avfallsplanens miljöpåverkan

Hushållens avfall

Mål 1.1: Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till 90 kg/person och år till 2020.

Genomförandet av målet bedöms ge positiv effekt på samtliga miljömål med undantag av målet ”ingen övergödning”, där effekten är försumbar. Anledningen är att en mindre mängd avfall innebär mindre transporter, vilket påverkar målen ”Begränsad klimatpåverkan”, ”Frisk luft” och ”Bara naturlig försurning”. En mindre mängd grovavfall innebär förmodligen också mindre förbränning, vilket förutom de tre nämnda målen påverkar även målet ”Giftfri miljö”. Minskad nyproduktion av material har samma effekt på dessa mål. Att minska mängden avfall är också ett steg mot en hållbar avfallshantering, vilket finns som en precisering av miljö kvalitetsmålet ”God bebyggd miljö”.

Nollalternativ: Mängderna grovavfall fortsätter att öka med någon procent varje år.

Mål 1.2: Restpåsen ska minska från 166kg/person och år 2012 till 100kg/person och år 2020.

Genomförandet av detta mål innebär framför allt en förbättrad sortering. En förbättrad sortering innebär att matavfall och förpackningar som i dag förbränns i stället kan återvinnas. Detta har en positiv effekt på samtliga miljö kvalitetsmål, med undantag av målet ”Ingen övergödning”, där effekten är liten.

Nollalternativ: Mängderna osorterat hushållsavfall ökar med någon procent varje år.

Mål 1.3: Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till 0,1 kg/person och år 2020.

Genomförandet av detta mål bedöms ge positiv effekt på miljö kvalitetsmålen ”Giftfri miljö” och ”God bebyggd miljö”. Genom att samla in och omhänderta farligt avfall på ett miljöriktigt sätt minskar den diffusa spridningen av farliga ämnen som annars kan ske vid förbränning och framför allt omhändertagande av förbränningsrester.

Nollalternativ: Andelen felsorterat farligt avfall är konstant.

Matavfall från hushåll och verksamheter

Mål 2.1 Mängden matavfall från hushåll och verksamheter ska minska från 119 kg/person och år 2012 till 50 kg/person 2020.

Genomförandet av målet bedöms ge positiv effekt på samtliga miljömål med undantag av målen "Ingen övergödning och "Giftfri miljö", där effekten är liten. Anledningen är att en mindre mängd avfall innebär mindre transporter, vilket påverkar målen "Begränsad klimatpåverkan", "Frisk luft" och "Bara naturlig försurning". Att minska mängden matavfall är också ett steg mot en hållbar avfallshantering, vilket finns som en precisering av miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö".

Nollalternativ: Mängden matavfall fortsätter att öka med någon procent varje år.

Mål 2.2: I påsen för matavfall ska rättssorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till 95 procent 2020 (inklusive emballage).

Genomförandet av målet bedöms främst ge positiv effekt på miljö kvalitetsmålen "Giftfri miljö" samt "God bebyggd miljö". Renare matavfall minskar risken för att föroreningar sprids i naturen när det behandlade matavfallet återförs till jordbruksmark.

Nollalternativ: Andelen felsorterat matavfall är konstant.

Mål 2.3: År 2020 ska 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara.

Genomförandet av målet bedöms ge positiv effekt på samtliga mål utom målen "Bara naturlig försurning" och "Giftfri miljö". En ökad återvinning av matavfall innebär att en större andel av energin i maten tas tillvara och kan utnyttjas som drivmedel för fordon i stället för fossila bränslen. Dock kan rötning av matavfall orsaka utsläpp av ammoniak som har stor betydelse för försurningen. Påverkan på målet "Giftfri miljö" är starkt beroende av hur behandlingen av matavfallet sker. Dåligt sorterat matavfall, plastrester samt samrötning med avloppsslam är saker som kan ge en negativ påverkan på målet "Giftfri miljö". Påverkan har dock bedömts som liten.

Nollalternativ: Andelen matavfall som återvinns så att energi och näringsämnen tas tillvara är konstant, det vill säga 25 procent.

Avfall från enskilda avlopp

Mål 3: År 2020 ska andelen källsorterat toalettavfall från slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara 20 procent. Målet har positiv effekt på miljö kvalitetsmålen ”Giftfri miljö”, ”Ingen övergödning” och ”God bebyggd miljö”. Effekten på övriga miljö kvalitetsmål är liten jämfört med dagens hantering. De positiva effekterna uppnås dels genom att källsorterat toalettavfall återförs till åkermark, vilket innebär att mindre föroreningar återförs jämfört med återföring av rötat avloppsavfall från ett större reningsverk. Våtkompostering är en helt sluten process, vilket innebär att det inte blir några utsläpp alls av kväve och fosfor till Östersjön, vilket bidrar positivt till miljö kvalitetsmålet ”Ingen övergödning”. Sammantaget är detta också ett steg mot en hållbar avfallshandling, vilket finns som en precisering av miljö kvalitetsmålet ”God bebyggd miljö”.

Nollalternativ: 90 procent av allt källsorterat toalettavfall från slutna tankar behandlas med konventionell rening på kommunalt reningsverk. 10 procent behandlas lokalt med våtkompostering.

Nedskräpning och dumpning

Mål 4.1 Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/10 m³ 2013 till 6 föremål/10 m³ 2018.

Målet har positiv effekt på miljö kvalitetsmålen ”Giftfri miljö” och ”God bebyggd miljö”.

Nollalternativ: Nedskräpningen är densamma eller ökar.

Mål 4.2: Dumpningen ska minska från 100 st/år 2012 till 50 st/år 2020. Målet har främst positiv effekt på miljö kvalitetsmålen ”Giftfri miljö” och ”God bebyggd miljö”. Hade avfallet sorterats på en återvinningscentral i stället hade förmodligen en del av avfallet kunnat materialåtervinnas. Målet har alltså även en positiv effekt på ”Begränsad klimatpåverkan”, eftersom mindre energi går åt vid återvinning av material jämfört med nyproduktion.

Nollalternativ: Antalet dumpningar är densamma eller ökar.

Nöjda medborgare

Mål 5: Nöjda medborgare

Målet har främst stor positiv effekt på miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö", där det i preciseringen av målet framgår att avfallshanteringen ska vara enkel att använda för konsumenterna. Att det är lätt att göra rätt och att medborgarna är nöjda med sin avfallshandling är grundläggande för att lyckas med de övriga målen i avfallsplanen.

Nollalternativ: Medborgarna i Södertälje kommun är mindre nöjda med avfallshandlingarna än genomsnittet i Sverige.

Nedlagda deponier

Mål 6: Senast 2020 ska samtliga deponier i kommunen ha genomgått en undersökning, enligt MIFO fas 1.

Målet har främst stor positiv effekt på miljö kvalitetsmålet "Giffri miljö". I preciseringen av miljö kvalitetsmålet framgår att senast år 2020 är "Förorenade områden åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön". Ett nödvändigt första steg är att ha tillräcklig kunskap om riskerna för varje deponi. Målet har också positiv effekt på miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö", där en av preciseringarna är att "Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker". Vid exploatering av markområden är det viktigt att känna till eventuella föroreningsrisker. Målet kan även ha positiv effekt på miljö kvalitetsmålet "Ingen övergödning". Lakvattnen från deponier som tagit emot hushållsavfall eller avloppsavfall innehåller förhöjda halter av kväve och fosfor som kan behöva renas.

Nollalternativ: Kunskapen om riskerna med de nedlagda deponierna i kommunen är fortsatt bristfällig.

Bygg- och rivningsavfall

Mål 7: Senast 2020 ska 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.

Genomförandet av målet bedöms ge positiv effekt på samtliga mål utom målen ”Ingen övergödning” och ”Giftfri miljö”. Ökad återanvändning och återvinning innebär framför allt mindre nyproduktion av material, vilket har en positiv påverkan på alla dessa mål. Dessutom minskar både förbränning och deponering, vilket förutom de tre nämnda målen påverkar även målet ”Giftfri miljö”. Den sammantagna effekten på målet ”Giftfri miljö” har ändå bedömts som liten, i och med att ökad återanvändning också kan innebära en risk för att även oönskade ämnen återanvänds och därmed blir kvar i våra byggnader och anläggningar eller sprids diffust i naturen. Denna risk kan dock begränsas genom att kvalitetskrav ställs på de material som återvinns.

Sammanfattning avfallsplanens miljöpåverkan

Mål i avfallsplanen	Miljökvalitetsmål					
	Begränsad klimatpåverkan	Frisk luft	Bara naturlig försurning	Giftfri miljö	Ingen övergödning	God bebyggd miljö
1. Hushållens avfall						
Mål: 1.1 Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till 90 kg/person och år 2020.	1	1	1	1	0	1
Mål: 1.2 Restpåsen ska minska från 166 kg/person och år 2012 till 100 kg/person och år 2020.	1	1	1	1	0	1
Mål: 1.3 Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till 0,1 kg/person och år 2020.	0	0	0	1	0	1
2. Matavfall						
Mål 2.1: Mängden matavfall från hushåll och verksamheter ska minska från 119 kg/person och år 2012 till 50 kg/person och år 2020.	1	1	1	0	1	1
Mål 2.2: I påsen för matavfall ska rätt-sorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till 95 procent 2020 (inklusive emballage).	0	0	0	1	0	1
Mål 2.3: År 2020 ska 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara.	1	1	0	0	1	1

Mål i avfallsplanen	Miljökvalitetsmål					
	Begränsad klimatpåverkan	Frisk luft	Bara naturlig försurning	Giftfri miljö	Ingen övergödning	God bebyggd miljö
3. Avfall från enskilda avlopp Mål 3: År 2020 ska andelen sorterat toalettavfall från slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara 20 procent.	0	0	0	1	1	1
4. Nedskräpning och dumpning Mål 4.1: Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/m ² 2013 till 6 föremål/ m ² 2018.	0	0	0	1	0	1
Mål 4.2: Dumpningen ska minska från 100 stycken/år 2012 till 50 stycken/år 2020.	1	0	0	1	0	1
5 Nöjda medborgare Mål 5: Medborgarna ska vara mycket nöjda med renhållning och sophämtning 2020.	0	0	0	0	0	1
6. Nedlagda deponier Mål 6: Senast 2020 ska samtliga deponier i kommunen ha genomgått en undersökning, enligt MIFO fas 1.	0	0	0	1	1	1
7. Bygg- och rivningsavfall Mål 7: Senast år 2020 ska 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.	1	1	1	0	0	1

Utvärderingen visar att genomförandet av avfallsplanens mål har positiv effekt på miljökvalitetsmålen. Effekten bedömd relativt nollalternativet.

Uppföljning och utvärdering

Tekniska nämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen. De mätetal som redovisas under respektive delmål kommer att sammanställas och följas upp årligen, och redovisas för tekniska nämnden i samband med halvårsbokslutet.

Sammanställningen ska även delges allmänheten.

Fyra år efter planens antagande ska en större översyn och analys göras. Denna ska redovisas för kommunfullmäktige.

Bilaga Sammanställning relevanta miljö kvalitetsmål till bilaga 6

Miljö kvalitetsmålen är tagna från Miljömålsportalen, www.miljomal.se

Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås."

För att inte riskera en farlig påverkan på klimatsystemet har EU:s medlemsstater enats om målet att begränsa ökningen av den globala medeltemperaturen till högst 2 grader jämfört med förindustriell temperaturnivå.

För att uppnå denna temperaturbegränsning bör den sammanlagda halten i atmosfären av växthusgaserna på lång sikt inte överskrida 400 miljondelar (ppm). Halten räknas som koldioxidekvivalenter. Det är ett mått på den mängd växthusgaser, där bidraget från varje enskild gas har räknats om till den mängd koldioxid som har samma inverkan på klimatet.

Förbränning av fossila bränslen, såsom gas, kol och oljeprodukter, som huvudsakligen används för el- och värmeförsörjning samt för transporter, svarar för det största bidraget till växthuseffekten både i Sverige och i övriga världen.

Frisk luft

"Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

Luftföroreningar påverkar människors hälsa på många sätt och medför i medeltal flera månaders förkortad livslängd. Skogens träd och jordbrukets grödor skadas av ozon vilket medför stora kostnader.

Luftföroreningar påverkar också material som metall, gummi, plast och kalksten så att de bryts ned snabbare. Därigenom skadas till exempel byggnadskonstruktioner och föremål som är kulturhistoriskt värdefulla.

De luftföroreningar som är skadligast är inandningsbara partiklar, ozon och vissa organiska kolväten. De lokala utsläppen kommer framför allt från vägtrafiken och från enskild uppvärmning med ved. Arbetsmaskiner som gräsklippare, motorsågar och grävmaskiner bidrar också med stora mängder.

Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar."

Trots att försurningen i Sverige har minskat bedöms en tiondel av sjöarna vara försurade på grund av människans olika verksamheter. Det som förorsakar försurningen är utsläpp från transporter, energianläggningar, industri och jordbruk.

Svaveldioxid, kväveoxider och ammoniak är de ämnen som har störst betydelse för försurningen. Skogsmarken kan även försuras genom själva skogsbruket – alltså inte bara genom nedfallet av försurande luftföroreningar.

Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna."

Fortfarande saknas mycket kunskap om vilka egenskaper hos kemikalier och föroreningar som påverkar människors hälsa och miljön. Därför är riskerna svåra att begränsa. Vissa kemiska ämnen har dock välkända negativa effekter på både vår hälsa och miljön.

Hittills har mer än 12 000 kemiska ämnen som ingår i kemiska produkter registrerats i Kemikalieinspektionens produktregister. Ännu fler ämnen ingår i till exempel bilar, kläder, plastartiklar och byggnadsmateriel. Hur många okända ämnen som kommer in i Sverige via importerade varor är okänt. Ytterligare kemiska ämnen bildas oavsiktligt i industriella processer

Regeringen har fastställt sex preciseringar av miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö:

- **Den sammanlagda exponeringen för kemiska ämnen**
Den sammanlagda exponeringen för kemiska ämnen via alla exponeringsvägar inte är skadlig för människor eller den biologiska mångfalden.
- **Användningen av särskilt farliga ämnen**
Användningen av särskilt farliga ämnen har så långt som möjligt upphört.
- **Oavsiktligt bildade ämnen med farliga egenskaper**
Spridningen av oavsiktligt bildade ämnen med farliga egenskaper är mycket liten och uppgifter om bildning, källor, utsläpp samt spridning av de mest betydande av dessa ämnen och deras nedbrytningsprodukter är tillgängliga.
- **Förorenade områden**
Förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön

- **Kunskap om kemiska ämnens miljö- och hälsoegenskaper**
Kunskap om kemiska ämnens miljö- och hälsoegenskaper är tillgänglig och tillräcklig för riskbedömning
- **Information om farliga ämnen i material och produkter**
Information om miljö- och hälsofarliga ämnen i material, kemiska produkter och varor är tillgänglig.

Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

Övergödning orsakas av för höga halter av kväve och fosfor i marken eller vattnet. Dessa näringsämnen hamnar i miljön till exempel genom nedfall från luften av kväveoxider från trafik och kraftverk.

Andra källor till övergödning är ammoniak från jordbruket och fosfor i utsläpp från avloppsreningsverk och industrin. Ämnena förs i sin tur med vattendragen till sjöar och hav.

Problemen med övergödning finns framför allt i södra Sverige, men tecken finns även i fjällområdena. Växtligheten förändras successivt när kväve lagras upp i marken i skogar, ängs- och betesmarker. Arter som är anpassade till näringsfattiga miljöer trängs undan.

I havsmiljön är övergödning ett av de allvarligaste hoten. Den orsakar bland annat algbloomning, som leder till att vattnet blir grumligt, tångbältena minskar och artsammansättningen förändras. I värsta fall uppstår syrebrist på bottenarna. Även många sjöar och vattendrag är kraftigt övergödda, och effekterna är i stort sett samma som i havet.

God bebyggd miljö

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

Under de senaste 40 åren har tätorternas befolkning och yta ökat kraftigt. Tätorterna har expanderat i ytterområdena, och därmed har avstånden och behovet av transporter ökat. För att mildra de negativa följderna krävs satsningar på miljövänliga, säkra, bekväma och tidseffektiva transportmedel.

Samtidigt som tätortsytan har växt har bebyggelsen i centrala delar förtätats; grönområden inne i tätorten har bebyggts. På så sätt har möjligheterna till rekreation utomhus nära bostaden minskat.

Bebyggelsen står för cirka 40 procent av den totala användningen av energi i Sverige. För att minska utsläppen av koldioxid – och därmed växthuseffekten – byggs fjärrvärme baserad på biobränsle ut.

Ett stort antal människor utsätts för buller över riktvärdena både utomhus vid sin bostad och inomhus. Därför upplevs trafikbuller ofta som det största miljöproblemet i tätorter. Man känner sig dock mindre störd om man har en "tyst sida" i bostaden, alltså en sida mot en ostörd gård.

Tio preciseringar

Regeringen har fastställt tio preciseringar av miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö:

- **Hållbar bebyggelsestruktur**
En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur har utvecklats både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse samtidigt som byggnader är hållbart utformade.
- **Hållbar samhällsplanering**
Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.
- **Infrastruktur**
Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.
- **Kollektivtrafik, gång och cykel**
Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

- **Natur- och grönområden**
Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.
- **Kulturvärden i bebyggd miljö**
Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas.
- **God vardagsmiljö**
Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.
- **Hälsa och säkerhet**
Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.
- **Hushållning med energi och naturresurser**
Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.
- **Hållbar avfallshantering**
Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Bilaga 7

Uppgifter till länsstyrelsens sammanställning

1 Administrativa uppgifter

Kommun: Södertälje kommun

År: 2014

Datum när planen antogs: *planen ej antagen*

Ansvarig nämnd: Tekniska nämnden

Övriga medverkande nämnder: Miljönämnden

2. Kommunens befolkning och struktur

Befolkning totalt: 91 500

Datum: 2014-03-31

Antal hushåll i småhus: 12 430 (2012)

Antal hushåll i flerbostadshus: 27 117 (2012)

Antal hushåll i fritidshus: 2692 (2012)

3. Avfall som kommunen ansvar för

Totalt insamlad mängd avfall: 67 000 ton

Insamlad mängd matavfall till biologisk behandling: 4300 ton

Insamlad mängd farligt avfall: 2000 ton

4. Avfall som omfattas av producentansvar

Insamlade mängder avfall: 7700 ton

5. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall Se Avfallsplanens bilaga 2.

6. Lokala mål om utgång ifrån nationella miljö kvalitetsmål och regionala mål

nr	Mål	mätetal
1	Hushållens avfall Hushållens avfall ska minska genom förebyggande åtgärder och ökad återanvändning. Återvinningen ska öka genom förbättrad sortering och genom att utsorterade fraktioner återvinns.	
1.1	Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till högst 90 kg/person och år 2020.	Kilo grovavfall per invånare och år
1.2	Restpåsen ska minska från 166 kg/person och år 2012 till högst 100 kg/person och år 2020.	Mängd restpåse per person och år Andel matavfall, förpackningar, textil och farligt avfall i restpåsen
1.3	Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till högst 0,1 kg/person och år 2020.	Mängd farligt avfall i restpåsen Information från plockanalyser
2	Matavfall Mängden matavfall ska minska och kvaliteten på matavfallet ska förbättras. Matavfallet ska behandlas så att både energin och näringsämnena tas tillvara på ett effektivt sätt. Återvinningen ska inte bidra till ökad förorening.	
2.1	Matsvinnet från både hushåll och verksamheter ska minska varje år	Mängd matavfall från hushåll per invånare och år, uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall Mängd matavfall från verksamheter hushåll per invånare och år, uppdelat på matsvinn och övrigt matavfall
2.2	I påsen för matavfall ska rättsorteringsgraden öka från 85 procent 2011 till minst 95 procent 2020 (inklusive emballage).	Rättsorteringsgraden i matavfallspåsen
2.3	År 2020 ska minst 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara på ett sätt så att giftfri miljö främjas	Andelen matavfall som sorteras ut för återvinning av energi och näringsämnen Andelen matavfall som komposteras i egen varmkompost Andel av rötresten som återförs till jordbruksmark
3	Avfall från enskilda avlopp Hushållens avlopp ska om möjligt källsorteras så att toalettavfallet kan behandlas separat. Målet är att återföra avloppets näringsämnen utan inblandning av främmande ämnen.	
3.1	År 2020 ska andelen slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara minst 20 procent.	Andelen sorterat toalettavfall från slutna tankar som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark Antalet fastigheter med snålspolande toalett/vakuumtoalett

4	Nedskräpning och dumpning Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga.	
4.1	Nedskräpningen ska minska från 9 föremål/10 m ² 2013 till högst 5 föremål/10 m ² 2020.	Antal skräpföremål/10 m ² – Håll Sverige Rent-mätning
4.2	Dumpningen ska minska från 100 stycken/år 2012 till högst 20 stycken/år 2020.	Antal dumpningar per år
5	Nöjda medborgare Kommuninvånarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning.	
5.1	Medborgarna ska vara nöjda med renhållning och sophämtning 2020. Betygsindex ska vara högre än 65 i SCB:s medborgarundersökning.	SCB:s medborgarundersökning, betygsindex för renhållning och sophämtning
6	Nedlagda deponier Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska.	
6.1	Senast 2020 ska samtliga deponier med riskklass 2 eller högre, där kommunen är huvudman ha ett framtaget åtgärdsprogram	Andel deponier som har riskklassats enligt MIFO fas 1 Andel deponier med riskklass 2 eller högre som har ett åtgärdsprogram
6.1	Senast 2020 ska samtliga deponier i kommunen ha genomgått en undersökning, enligt MIFO fas 1.	Andel deponier som genomgått en undersökning enligt MIFO fas 1 Andel deponier med känd huvudman
7	Bygg- och rivningsavfall Andelen bygg- och rivningsavfall som återanvänds och återvinns ska öka.	
7.1	Senast år 2020 ska minst 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.	Mängden icke farligt bygg- och rivningsavfall som återanvänds eller återvinns Antalet inspektioner på byggarbetsplatser

Bilaga 8

Samrådsredogörelse

1 Bakgrund

Avfallsplanen ska enligt naturvårdsverkets föreskrifter innehålla en beskrivning av hur det samråd som krävs enligt 15 kap. 13 § miljöbalken har bedrivits. I miljöbalken står det:

”När ett förslag till renhållningsordning upprättas, skall kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Innan förslaget till renhållningsordning antas, skall det ställas ut till granskning under minst fyra veckor. När renhållningsordningen antas skall de synpunkter som kommit fram vid samrådet och granskningen enligt första och andra styckena beaktas”.

2. Samråd 13 januari till 31 mars 2014

Samrådet pågick under tiden 13 januari – 31 mars 2014. Information av om detta fanns i ”informationsbladet” och på kommunens hemsida. De aktörer som bedömdes ha störst intresse av avfallsplanen har fått ett direkt remissutskick. Information om samrådsförslaget har hållits i de nämnder som önskat det.

Under hela samrådstiden har det funnits en utställning om avfallsplanen i Stadshuset, där man även har kunnat hämta ett tryckt samrådsförslag. Avfallsplanen med bilagor har under samrådet funnits tillgängligt på kommunens hemsida, där det även funnits möjlighet att direkt skicka in synpunkter och frågor. Planen har funnits sammanfattad i en kortversion som också översatts till finska, engelska och arabiska.

Under samrådstiden inkom 28 yttranden, varav 20 från remissinstanser och åtta från allmänheten. Yttrandena sammanställdes i en samrådsredogörelse och avfallsplanen omarbetades utifrån inkomna synpunkter.

I juni 2014 beslutade tekniska nämnden, efter att ha godkänt samrådsredogörelsen och den omarbetade avfallsplanen, att kontoret skulle ta fram handlingar inför utställning av avfallsplanen.

3. Utställning 23 juni – 28 augusti 2014

Utställningen pågick under tiden 23 juni – 28 augusti 2014. Information av om detta fanns på kommunens hemsida. De aktörer som bedömdes ha störst intresse av avfallsplanen har fått ett direkt remissutskick. Under utställningstiden har det funnits en utställning om avfallsplanen i Stadshuset. Avfallsplanen, med en kortversion och samrådsredogörelsen har under utställningen funnits tillgänglig på kommunens hemsida, där det även funnits möjlighet att direkt skicka in synpunkter och frågor. Planen har sammanfattats i en kortversion.

Under utställningstiden inkom elva (11) yttranden, varav nio (9) från remissinstanser och två (två) från allmänheten. Yttrandena och synpunkter har sammanställts i en utställningsredogörelse. Avfallsplanen har omarbetats utifrån inkomna synpunkter.

§ 93 Samrådsredogörelse av förslag till ny Avfallsplan för 2015-2020

Dnr TN-2013-00523-313

Sammanfattning av ärendet

Tekniska nämnden är den nämnd som svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken. Nämnden gav samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att gå ut med förslaget till ny Avfallsplan 2015-2020 för samråd. Planen har varit på samråd under tiden 13 januari – 31 maj 2014. Under samrådstiden inkom 28 yttranden, varav 20 från remissinstanser. Yttrandena har sammanställts i en samrådsredogörelse.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, 2014-05-30

Protokoll TN § 161, 2013-12-12

Bilaga 1, Samrådsredogörelse 2014-05-30

Bilaga 2, Avfallsplan 2015-2020, 2014-06-30

Tekniska nämndens beslut

1. Samrådet och samrådsredogörelsen godkänns.
2. Tekniska nämnden ger samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram handlingar och gå ut på utställning med förslag till ny Avfallsplan 2015-2020.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutet expedieras till:

Handläggaren

Akten

Justerandes signum	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
	2014-06-13	

§ 155 Södertälje kommuns avfallsplan 2015-2020

Dnr TN-2013-00523-313, KS 14/267

Sammanfattning av ärendet

Tekniska nämnden är renhållningsnämnd och svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken. Tekniska nämnden beslutade i september 2012 att ge samhällsbyggnadskontoret uppdraget att ta fram en ny avfallsplan. En projektgrupp bildades och ett förslag till Avfallsplan 2015 -2020 Södertälje kommun togs fram. Planen var på samråd under tiden 13 januari – 31 mars 2014.

I juni 2014 beslutade tekniska nämnden, efter att ha godkänt samrådsredogörelsen, att kontoret skulle ta fram handlingar inför utställning av avfallsplanen. Under utställningstiden, mellan den 23 juni – 28 augusti 2014, inkom elva (11) yttranden varav nio (9) från remissinstanser och två (2) från allmänheten. Yttrandena har sammanställts i en utställningsredogörelse, bilaga 2 i tjänsteskrivelsen.

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att tekniska nämnden och kommunstyrelsen godkänner utställningsredogörelsen samt tillstyrker kontorets förslag till ny avfallsplan. Vidare föreslås kommunfullmäktige att anta Avfallsplanen 2015-2020 Södertälje kommun.

Under dagens sammanträde anmäler kontoret en språklig korrigerings på sidan 11 i avfallsplanen.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, 2014-10-10

Protokoll TN 2014-06-12 § 93

Bilaga 1, Avfallsplan 2015-2020

Bilaga 2, Synpunkter inkomna under utställningen

Yrkanden

Tage Gripenstam (C) yrkar på ett tillägg under målområde 4 under rubriken Åtgärdsbehov: Rikta en informationskampanj på flera språk "Håll Södertälje rent" till kommuninvånarna.

Justerandes signum	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
	2014-12-12	

Ordförande Ewa Lofvar Konradsson (MP) och Robert Halef (S) yrkar bifall till Tage Gripenstams yrkande. Ordföranden yrkar även att ansvariga aktörer för den åtgärden ska vara tekniska nämnden, kommunstyrelsen, Telge Återvinning och fastighetsägare.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på kontorets förslag inklusive framlagda tilläggsyrkanden och finner att nämnden beslutat godkänna tilläggen samt kontorets förslag.

Tekniska nämndens beslut

1. Utställningen och utställningsredogörelsen godkänns.
2. Kontorets förslag till ny Avfallsplan 2015-2020 Södertälje kommun tillstyrks, med under sammanträdet godkända tillägg.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signum	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
	2014-12-12	